

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

**DỰ ÁN MÔI TRƯỜNG BỀN VỮNG CÁC THÀNH PHỐ DUYÊN HẢI:
ĐỒNG HỚI (QUẢNG BÌNH), QUY NHƠN (BÌNH ĐỊNH), PHAN RANG
– THÁP CHÀM (NINH THUẬN) VÀ NHA TRANG (KHÁNH HÒA)
ĐỒNG HỚI, TỈNH QUẢNG BÌNH; QUY NHƠN, TỈNH BÌNH ĐỊNH;
PHAN RANG – THÁP CHÀM, TỈNH NINH THUẬN;
VÀ NHA TRANG, TỈNH KHÁNH HÒA**

LỜI NÓI ĐẦU

Để thực hiện công tác bồi thường, hỗ trợ, tái định cư và khôi phục đời sống những người bị ảnh hưởng bởi “Dự án Môi trường bền vững các thành phố Duyên hải: Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình; Quy Nhơn, tỉnh Bình Định, Phan Rang – Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận và Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa” do Ngân hàng Thế giới tài trợ, Chính phủ Việt Nam đã phê duyệt Khung chính sách tái định cư của Dự án tại Quyết định số _____ ngày ___/___/___ (hoặc ủy quyền cho UBND các tỉnh Quảng Bình, Bình Định, Ninh Thuận và Khánh Hòa phê duyệt tại Quyết định số _____ ngày ___/___/___). Khung chính sách tái định cư này được chuẩn bị trên cơ sở hài hòa Chính sách tái định cư bắt buộc (OP 4.12) của Ngân hàng Thế giới và các luật, nghị định, các văn bản dưới luật của Việt Nam về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư cùng với kết quả khảo sát thiệt hại sơ bộ và tham vấn các bên liên quan của Dự án.

Khung Chính sách Tái định cư này sẽ được áp dụng cho tất cả các tiểu dự án của “Dự án Môi trường bền vững các thành phố Duyên hải: Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình; Quy Nhơn, tỉnh Bình Định, Phan Rang – Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận và Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa” có yêu cầu thu hồi đất, bồi thường và tái định cư.

Tháng 6/2016

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	i
TỪ VIẾT TẮT	1
THUẬT NGỮ	2
1. GIỚI THIỆU CHUNG	4
1.1. Bối cảnh dự án	4
1.2. Quy mô thu hồi đất và tái định cư	5
1.3. Mục tiêu và nguyên tắc của Khung chính sách tái định cư	7
1.4. Các hoạt động có liên quan	7
2. KHUÔN KHỔ PHÁP LÝ	7
2.1. Khung pháp lý của Chính phủ Việt Nam (CPVN)	8
2.2. Chính sách về Tái định cư bắt buộc của Ngân hàng Thế giới (OP 4.12)	9
2.3. So sánh chính sách của Chính phủ Việt Nam và NHTG về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư	91
	0
3. NGUYÊN TẮC VÀ CHÍNH SÁCH BỒI THƯỜNG, HỖ TRỢ VÀ TÁI ĐỊNH CƯ	15
3.1. Nguyên tắc chung	15
3.2. Chính sách bồi thường	16
3.3. Tái định cư và phục hồi thu nhập	23
	24
3.4. Nhóm dễ bị tổn thương, vấn đề giới và dân tộc thiểu số	24
4. TIÊU CHÍ HỢP THỨC VÀ QUYỀN LỢI	2425
4.1. Người bị ảnh hưởng bởi dự án	24
	25
4.2. Xác định các nhóm hoặc hộ gia đình dễ bị tổn thương	25
4.3. Tính hợp lệ	25
	26
4.4. Quyền bồi thường	26
4.5. Các trường hợp phát sinh sau ngày khoá sổ	26
5. TỔ CHỨC THỰC HIỆN	26
5.1. Trách nhiệm của các bên liên quan trong dự án	26
	27
5.2. Chuẩn bị và quá trình phê duyệt Kế hoạch hành động tái định cư	29
	30
5.3. Khảo sát giá thay thế	32
5.4. Thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư	32
	33
6. tham vấn cộng đồng và phổ biến thông tin	34
6.1. Mục tiêu của tham vấn cộng đồng và phổ biến thông tin	34
6.2. Tham vấn cộng đồng trong giai đoạn chuẩn bị Dự án	34
	35

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

6.3.	Tham vấn cộng đồng trong giai đoạn thực hiện dự án	35
6.4.	Công bố thông tin	37
	38	
7.	CƠ CHẾ GIẢI QUYẾT KHIẾU NẠI	38
8.	DỰ TOÁN CHI PHÍ VÀ NGÂN SÁCH	3940
8.1.	Dự toán chi phí	39
	40	
8.2.	Nguồn vốn	40
	41	
9.	GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ	4041
9.1	Giám sát	40
	41	
9.2	Giám sát Nội bộ	41
9.3	Giám sát độc lập	42
9.4	Phương pháp giám sát độc lập	43

PHỤ LỤC

PHỤ LỤC 1 – BẢN ĐỒ TỔNG THỂ ĐẦU TƯ CÁC TIỂU DỰ ÁN	45
PHỤ LỤC 2 – MA TRẬN QUYỀN LỢI	50
PHỤ LỤC 3 – NỘI DUNG CHUNG CỦA TỜ RƠI THÔNG TIN DỰ ÁN	6566
PHỤ LỤC 4 – CÁC CHỈ SỐ GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ	6667

BẢNG

Bảng 1: tổng mức đầu tư phân bổ cho từng hợp phần đầu tư Dự án	4
Bảng 2: Thống kê sơ bộ các tác động do thu hồi đất và tái định cư của từng tiểu dự án.....	6
Bảng 3: Bảng so sánh giữa chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của Chính phủ và Ngân hàng Thế giới.....	11
Bảng 4: Nội dung dự kiến của Kế hoạch hành động Tái định cư đầy đủ và tóm lược.....	30
Bảng 5: Tổng chi phí thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư	40

TỪ VIẾT TẮT

BAH	Bị ảnh hưởng
Ban QLDA	Ban quản lý dự án
Bộ LĐTB-XH	Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội
CPVN	Chính phủ Việt Nam
Dự án VSMTTPDH	Dự án Vệ sinh môi trường các thành phố duyên hải
Dự án MTBVTPDH	Dự án Môi trường bền vững các thành phố duyên hải
DTTS	Dân tộc thiểu số
GPMB	Giải phóng mặt bằng
GCNQSDĐ	Giấy chứng nhận Quyền sử dụng đất
HP	Hợp phần
NHTG	Ngân hàng Thế giới
ODA	Hỗ trợ phát triển chính thức
TVGSĐL	Tư vấn giám sát độc lập
UBND	Ủy ban nhân dân

THUẬT NGỮ

Tác động dự án	Bất kỳ hệ quả nào liên quan trực tiếp tới việc thu hồi đất hoặc hạn chế việc sử dụng các khu vực được lựa chọn hợp pháp hoặc khu vực được bảo tồn. Những người ảnh hưởng trực tiếp bởi việc thu hồi đất có thể bị mất nhà, đất trồng trọt, chăn nuôi, tài sản, hoạt động kinh doanh, hoặc các phương tiện sinh kế khác. Nói một cách khác, họ có thể mất quyền sở hữu, quyền cư trú, hoặc các quyền sử dụng do thu hồi đất hay hạn chế tiếp cận.
Người bị ảnh hưởng	Những cá nhân, hộ gia đình, tổ chức hay cơ sở kinh doanh bị ảnh hưởng trực tiếp về mặt xã hội và kinh tế bởi việc thu hồi đất và các tài sản khác một cách bắt buộc do dự án mà Ngân hàng Thế giới tài trợ, dẫn đến (i) di dời hoặc mất chỗ ở; (ii) mất tài sản hoặc sự tiếp cận tài sản; hoặc (iii) mất các nguồn thu nhập hay những phương tiện sinh kế, cho dù người bị ảnh hưởng có phải di chuyển tới nơi khác hay không. Ngoài ra, người bị ảnh hưởng là người có sinh kế bị ảnh hưởng một cách tiêu cực bởi việc hạn chế một cách bắt buộc sự tiếp cận các khu vực được chọn hợp pháp và các khu vực được bảo vệ.
Ngày khóa sổ	Là ngày cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành thông báo thu hồi đất trước khi thực hiện kiểm đếm chi tiết (Khoản 1, điều 67 Luật đất đai 2013). Những người bị ảnh hưởng và các cộng đồng địa phương sẽ được thông báo về ngày khóa sổ kiểm kê của từng hợp phần dự án, và bất kỳ ai chuyển tới vùng dự án sau ngày này sẽ không được quyền nhận bồi thường và hỗ trợ từ dự án.
Tính hợp lệ	Các tiêu chí để được nhận các quyền lợi bồi thường hay hỗ trợ theo chương trình tái định cư trong dự án.
Giá thay thế	Là thuật ngữ dùng để xác định giá trị đủ để thay thế tài sản bị mất và trang trải các chi phí giao dịch. Đối với những mất mát không dễ định giá hoặc bồi thường bằng tiền như tiếp cận các dịch vụ công cộng, khách hàng, và các nguồn cung cấp; hoặc đánh bắt cá, đồng cỏ chăn nuôi, rừng... việc thiết lập khả năng tiếp cận tới các nguồn lực tương đương và phù hợp về văn hoá và các cơ hội tạo thu nhập sẽ được thực hiện.
Tái định cư	Theo thuật ngữ của Ngân hàng Thế Giới trong Chính sách Tái định cư bắt buộc(OP 4.12), tái định cư bao hàm tất cả những thiệt hại (i) di dời hoặc mất chỗ ở; (ii) mất tài sản hoặc quyền tiếp cận tài sản; hoặc (iii) mất các nguồn thu nhập, phương tiện sinh kế, dù người bị ảnh hưởng có phải di chuyển đến một vị trí khác hay không.

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

Quyền lợi	: Là quyền nhận được bao gồm bồi thường và hỗ trợ cho những người bị ảnh hưởng tùy thuộc vào loại hình bị ảnh hưởng và mức độ thiệt hại.
Kiểm kê thiệt hại	: Là quá trình tính toán, xác định tài sản và thu nhập bị ảnh hưởng do thu hồi đất thực hiện dự án
Nhóm dễ bị tổn thương	Các nhóm đối tượng đặc biệt có khả năng phải chịu tác động không tương xứng hoặc có nguy cơ bị bần cùng hóa hơn nữa do tác động của tái định cư, bao gồm: (i) phụ nữ làm chủ hộ (không có chồng, góa hay chồng mất sức lao động) có người phụ thuộc, (ii) người tàn tật (không còn khả năng lao động), người già không nơi nương tựa, (iii) người nghèo theo tiêu chí của Bộ LĐTB-XH, (iv) người không có đất đai, và (v) người dân tộc thiểu số.
Sinh kế	: Các hoạt động kinh tế và tạo thu nhập, thường do tự lao động, lao động được trả lương bằng sức lao động và vật tư của chính bản thân để tạo đủ nguồn để đáp ứng các yêu cầu của bản thân và gia đình một cách bền vững.
Khôi phục (sinh kế) thu nhập	: Là những hỗ trợ cho những người bị ảnh hưởng do việc mất đất sản xuất, thu nhập, công ăn việc làm hoặc các nguồn sống, nhằm bổ sung vào khoản thanh toán bồi thường cho phần đất bị thu hồi, tối thiểu phải khôi phục hoàn toàn mức sống và chất lượng cuộc sống như trước khi có dự án.
Người bị ảnh hưởng nặng	là tất cả những người bị ảnh hưởng (i) mất từ 20% (đối với hộ nghèo và hộ dễ bị tổn thương là 10%) trở lên diện tích đất sản xuất và tài sản, và/hoặc nguồn thu nhập bị mất do thực hiện Dự án; và/hoặc (ii) phải tái định cư hoặc di dời nhà ở trên phần đất thổ cư còn lại.
Các bên có liên quan	Bất kỳ và tất cả các cá nhân, nhóm, tổ chức, và các định chế có quan tâm đến dự án, có khả năng bị ảnh hưởng bởi dự án, hoặc có thể ảnh hưởng đến dự án

1. GIỚI THIỆU CHUNG

1.1. Bối cảnh dự án

1. Chính phủ Việt Nam đã nhận được khoản tài trợ từ Ngân hàng Thế giới cho Dự án Vệ sinh Môi trường bao gồm các thành phố Duyên hải: Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình; Quy Nhơn, tỉnh Bình Định; và Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa (sau đây gọi là Dự án VSMTTPDH). Mục tiêu phát triển của Dự án VSMTTPDH là cải thiện điều kiện vệ sinh môi trường ở các thành phố tham gia dự án theo hướng bền vững; qua đó nâng cao chất lượng sống cho người dân trong thành phố. Dự án đã được thực hiện thành công trong thời gian từ T6/2007 đến ngày 30/11/2014 đóng Dự án với các chỉ số thiết kế đều đạt được. Các thay đổi nhìn thấy rõ: i) Lụt lội đã giảm đáng kể; không còn nước thải xả ra bãi biển, kênh; thành phố sạch hơn; ii) Hồ/kênh/sông được nâng cấp; (iii) Nhà vệ sinh công cộng và tại trường học được sử dụng tốt; và iv) Năng lực của các Ban quản lý dự án và cơ quan liên quan được tăng cường.

2. Tiếp theo Dự án VSMTTPDH, Chính phủ Việt Nam đã đề xuất Dự án Môi trường bền vững các thành phố Duyên hải vay vốn Ngân hàng Thế Giới đầu tư tại 4 thành phố ven biển thuộc 4 tỉnh, đó là: thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình; thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định; thành phố Phan Rang – Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận; và thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa (sau đây gọi là Dự án MTBVTPDH) với mục tiêu phát triển dự án là duy trì hiệu quả đầu tư về môi trường và tăng cường các chương trình cải cách thể chế liên quan đến lĩnh vực vệ sinh môi trường của các thành phố tham gia dự án.

3. Để đạt được mục tiêu trên, Dự án gồm 4 hợp phần với các nội dung sau:

- (i) Hợp phần 1 – Hạ tầng vệ sinh: Hợp phần này bao gồm các hạng mục đầu tư như nạo vét, kê bờ kênh, sông và hồ; thoát nước, thu gom và xử lý nước thải; quản lý chất thải rắn; xây dựng nhà vệ sinh công cộng và nhà vệ sinh tại các trường học... mục đích là tiếp theo Dự án VSMTTPDH.
- (ii) Hợp phần 2 - Hạ tầng môi trường: Hợp phần này bao gồm cải tạo, mở rộng đường, kênh và sông với mục đích chủ yếu phục vụ phát triển đô thị.
- (iii) Hợp phần 3 - Tái định cư và giải phóng mặt bằng: Hợp phần này thực hiện bồi thường giải phóng mặt bằng cho các hạng mục được thực hiện trong hợp phần 1 và 2 nêu trên, và xây dựng cơ sở hạ tầng kỹ thuật cho các khu tái định cư được bố trí cho những hộ dân phải di dời trong Dự án MTBVTPDH.
- (iv) Hợp phần 4 - Hỗ trợ kỹ thuật và cải cách thể chế

(Bản đồ tổng thể đầu tư của từng tiểu dự án xem tại Phụ lục 1 của tài liệu này)

4. Thời gian thực hiện Dự án MTBVTPDH dự kiến trong 5 năm, bắt đầu từ năm 2017 và hoàn thành năm 2022. Tổng mức đầu tư của Dự án ước tính khoảng 273,6 triệu USD. Bảng dưới đây thể hiện tổng mức đầu tư phân bổ cho từng hợp phần đầu tư của Dự án:

Bảng 1: tổng mức đầu tư phân bổ cho từng hợp phần đầu tư Dự án

Hợp phần	Mức đầu tư (Đ.v: triệu USD)				
	Tổng	Trong đó			
		Đồng Hới	Quy Nhơn	Phan Rang-Tháp Chàm	Nha Trang
HP1: Hạ tầng vệ sinh	186,1	35,9	45,0	61,0	44,2
HP2: Hạ tầng môi trường	46,0	14,3	5,1	10,2	16,4

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

HP3: Tái định cư và giải phóng mặt bằng	28,4	5,0	1,7	13,2	8,5
HP4: Hỗ trợ kỹ thuật và cải cách thể chế	13,1	3,2	3,5	3,5	2,9
Tổng cộng	273,6	58,4	55,3	87,9	72,0

1.2. Quy mô thu hồi đất và tái định cư

5. Theo nội dung của Dự án MTBVTPDH được mô tả ở phần trên, chỉ có hai (02) hợp phần đầu là gây tác động thu hồi đất và tái định cư tới cư dân trong vùng dự án do cần phải thu hồi đất để xây dựng một số hệ thống cống thoát nước, các hồ điều hòa, hệ thống thu gom và xử lý nước thải, cải tạo một số đường phố tại khu vực dân cư nghèo, xây dựng một số nhà vệ sinh công cộng, xây dựng bãi chôn lấp và xử lý chất thải rắn.... Trong giai đoạn nghiên cứu tiền khả thi dự án, với sự hợp tác chặt chẽ với Ban quản lý dự án (Ban QLDA) và tham vấn với chính quyền địa phương các cấp, Tư vấn kỹ thuật đã thực hiện nhiều nỗ lực trong quá trình lựa chọn, xác định các phương án địa điểm công trình. Mục đích là nhằm tránh hoặc giảm thiểu và hạn chế sao cho quy mô thu hồi đất là ít nhất và mức độ tác động tái định cư là thấp nhất.

6. Dựa trên các thông tin khảo sát ban đầu, ước tính tổng diện tích đất thu hồi vĩnh viễn bởi Dự án MTBVTPDH khoảng 1.176.523 m², trong đó: 917.019 m² là đất nông nghiệp (gồm đất trồng cây hàng năm, đất trồng cây lâu năm, đất trồng rừng sản xuất và đất nuôi trồng thủy sản); 238.336 m² đất ở; và 21.168 m² đất khác (như giao thông, thủy lợi, đất trống...). Số hộ bị ảnh hưởng do thu hồi đất thực hiện Dự án là khoảng 1.675 hộ, trong đó 270 hộ bị ảnh hưởng nặng và 325 hộ phải di dời. Trong quá trình thi công xây dựng Dự án cũng sẽ thu hồi đất tạm thời với diện tích khoảng □□□□□□309.401 m², diện tích đất này chủ yếu là đất giao thông, đất trống chưa sử dụng nhằm phục vụ quá trình lắp đặt tuyến ống thu gom nước mưa và nước thải. Thống kê sơ bộ các tác động do thu hồi đất và tái định cư của từng tiểu dự án được trình bày trong Bảng 2 dưới đây.

7. Phạm vi ảnh hưởng toàn diện, các tác động tái định cư cũng như là dữ liệu về diện tích ảnh hưởng về đất, nhà ở, vật kiến trúc, cây cối hoa màu và các tài sản khác, số liệu cụ thể về số hộ ảnh hưởng một phần, số hộ chỉ bị ảnh hưởng về tài sản trên đất nhưng không bị ảnh hưởng về đất, số hộ bị ảnh hưởng tạm thời (nếu có) và số hộ di dời sẽ được xác định cụ thể trong kế hoạch tái định cư được lập riêng cho từng tiểu dự án.

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

Bảng 2: Thống kê sơ bộ các tác động do thu hồi đất và tái định cư của từng tiểu dự án

STT	Tiểu dự án	Tác động vĩnh viễn										Diện tích đất thu hồi tạm thời (m ²)	Số hộ kinh doanh BAH	Số hộ được hưởng lợi	
		Số hộ BAH	Diện tích (m ²)	Trong đó											
				Đất ở			Đất nông nghiệp			Đất khác					
				Diện tích (m ²)	Hộ BAH	Hộ phải di dời	Diện tích (m ²)	Hộ BAH	Hộ BAH nặng	Diện tích (m ²)	Hộ BAH				
1	Tp. Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình	335	218.054	5.929	62	16	212.125	322	33	0	0	298.141	0	41.600	
2	Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định	43	191.730	530	1	1	191.200	42	20	0	0	11.250	0	311.113	
3	Tp. Phan Rang – Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận	947	560.721	46.069	270	70	493.484	650	207	21.168	0	10	10	176.124	
4	Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa	350	206.018	185.808	327	238	20.210	13	10	0	0	-	22	45.188	
TỔNG		1.675	1.176.523	238.336	660	325	917.019	1.037	270	21.168	0	309.401	32	574.025	

1.3. Mục tiêu và nguyên tắc của Khung chính sách tái định cư

8. Tại Điều 6 của Nghị định 38/2013/NĐ-CP ngày 23/4/2013 của Chính phủ về quản lý và sử dụng nguồn hỗ trợ phát triển chính thức (ODA) và nguồn vay ưu đãi của các nhà tài trợ có nêu một trong năm nguyên tắc cơ bản trong quản lý và sử dụng ODA là “Tuân thủ các quy định của pháp luật Việt Nam và điều ước quốc tế về ODA mà Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên. Trong trường hợp điều ước quốc tế về ODA mà Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên có quy định khác với các quy định của pháp luật Việt Nam thì thực hiện theo quy định của điều ước quốc tế đó.” Khoản 2 Điều 87 của Luật đất đai 45/2013/QH13 cũng quy định: “Đối với dự án sử dụng vốn vay của các tổ chức quốc tế, nước ngoài mà Nhà nước Việt Nam có cam kết về khung chính sách bồi thường, hỗ trợ, tái định cư thì thực hiện theo khung chính sách đó”.

9. Việc lập Khung chính sách Tái định cư cho Dự án sẽ hài hòa chính sách OP/BP 4.12 của Ngân hàng Thế giới (NHTG) và các văn bản pháp luật, các quy định của Chính phủ Việt Nam liên quan đến bồi thường, hỗ trợ và tái định cư. Mục tiêu cơ bản của Khung chính sách Tái định cư nhằm đảm bảo tất cả những người bị ảnh hưởng bởi dự án (BAH) sẽ được bồi thường, hỗ trợ cho những tổn thất của họ bằng các chi phí thay thế và đưa ra những biện pháp phục hồi cuộc sống để giúp họ cải thiện, hoặc tối thiểu là duy trì điều kiện sống và khả năng tạo thu nhập như trước khi có dự án. Khung Chính sách Tái định cư (Khung chính sách TĐC) đưa ra cơ sở cho việc chuẩn bị, xem xét và phê duyệt các Kế hoạch hành động tái định cư cho các Tiểu dự án thuộc Dự án mà có yêu cầu thu hồi đất, bồi thường và tái định cư, không phụ thuộc vào nguồn tài chính.

10. Khung chính sách tái định cư này được Thủ tướng Chính phủ (hoặc ủy quyền cho các tỉnh) phê duyệt và Nhà tài trợ thông qua trước thời điểm đàm phán Hiệp định. Khung chính sách TĐC sẽ được đệ trình cho NHTG có ý kiến không phản đối hoặc phê duyệt trước khi ký Hiệp định vay vốn (OP 4.12. đoạn 29). Khung Chính sách TĐC sẽ được công bố bằng tiếng Việt trên website của dự án và ở khu vực tiểu dự án cho các cộng đồng bị ảnh hưởng, bản tiếng Anh của Khung chính sách TĐC sẽ được công khai rộng rãi tại Trung tâm Thông tin và trên website của NHTG.

1.4. Các hoạt động có liên quan

11. Chính sách OP 4.12 cũng áp dụng cho các hoạt động khác dẫn đến tái định cư bắt buộc đó là:

- (i) Những hoạt động có liên quan trực tiếp và liên quan đáng kể tới dự án;
- (ii) Sự cần thiết để đạt các mục tiêu dự án nêu trong các tài liệu dự án; và
- (iii) Được thực hiện hoặc được lên kế hoạch thực hiện đồng thời với dự án

12. Khung chính sách TĐC này sẽ được sử dụng như hướng dẫn cho việc lập và thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư của các tiểu dự án thuộc Dự án môi trường bền vững các thành phố Duyên hải như đề cập ở trên.

2. KHUÔN KHỔ PHÁP LÝ

13. Khung chính sách tái định cư này tuân thủ luật pháp, thông tư, nghị định quy định việc thu hồi đất, bồi thường và tái định cư tại Việt Nam, và chính sách của Ngân hàng Thế giới về tái định cư không tự nguyện.

1. Khung pháp lý của Chính phủ Việt Nam (CPVN)

14. Khung Pháp lý của Chính phủ Việt Nam: Các quy định pháp luật và nghị định liên quan đến công tác thu hồi đất, bồi thường và tái định cư được áp dụng tại Việt Nam như Hiến pháp của Nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam 2013, Luật đất đai 2013 (sửa đổi) và các nghị định, thông tư, quy định của các Bộ, thành phố/tỉnh. Các luật sau đây của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam được áp dụng:

- Hiến pháp năm 2013 của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.
- Luật Đất đai năm 2013 (số 45/2013/QH13) có hiệu lực ngày 01/07/2014.
- Nghị định số 43/2014/NĐ-CP ngày 15/05/2014 của Chính phủ quy định về thực hiện một số điều của Luật đất đai số 45/2013/QH13.
- Nghị định số 44/2014/NĐ-CP ngày 15/05/2014 của Chính phủ quy định về giá đất;
- Nghị định số 45/2014/NĐ-CP ngày 15/05/2014 của Chính phủ quy định thu phí sử dụng đất.
- Nghị định số 46/2014/NĐ-CP ngày 15/05/2014 của Chính phủ quy định thu tiền thuê đất và thuê mặt nước.
- Nghị định số 47/2014/NĐ-CP ngày 15/05/2014 của Chính phủ quy định về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất.
- Nghị định số 84/2013/NĐ-CP của Chính phủ về quản lý phát triển nhà và tái định cư;
- Nghị định số 38/2013/NĐ-CP, ngày 23/4/2013 của Chính phủ về quản lý và sử dụng nguồn hỗ trợ phát triển chính thức (ODA) và nguồn vốn vay ưu đãi của các nhà tài trợ;
- Thông tư số 36/2014/TT-BTNMT ngày 30/06/2014 của Bộ TNMT quy định chi tiết phương pháp định giá đất; xây dựng, điều chỉnh bảng giá đất; định giá đất cụ thể và tư vấn xác định giá đất
- Thông tư số 37/2014/TT-BTNMT ngày 30/06/2014 của Bộ TNMT quy định chi tiết về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất.
- Quyết định số 63/2015/QĐ-TTg của Thủ tướng chính phủ ngày 10/12/2015 quy định về chính sách hỗ trợ đào tạo nghề và giải quyết việc làm cho người bị thu hồi đất.
- Quyết định số 1956/2009/QĐ-TTg của Thủ tướng chính phủ ngày 17/11/2009 phê duyệt đề án “Đào tạo nghề cho lao động nông thôn đến năm 2020”

15. Các luật, nghị định, và quy định khác liên quan, gồm: Luật Xây dựng số 50/2014/QH13 ban hành ngày 18/06/2014 về các hoạt động xây dựng, quyền và nghĩa vụ của tổ chức và cá nhân đầu tư xây dựng công trình và các hoạt động xây dựng; Nghị định 102/2014/NĐ-CP về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực đất đai; Nghị định số 15/2013/NĐ-CP ngày 06/02/2013 về Quản lý chất lượng công trình xây dựng; Nghị định 12/2009/NĐ-CP của Chính phủ, ban hành ngày 12/2/2009 về quản lý các dự án đầu tư xây dựng; Nghị định 126/2014/NĐ-CP của Chính phủ về việc thực hiện Luật hôn nhân và gia đình, quy định rằng tất cả các giấy tờ đăng ký tài sản và quyền sử dụng đất phải đề tên của cả vợ và chồng;

16. Các nghị định liên quan tới bảo vệ và bảo tồn tài sản văn hóa có trong Nghị định 98/2010/NĐ-CP Quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Di sản văn hóa và Luật sửa đổi,

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

---

bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa, theo đó yêu cầu các khu vực được công nhận là di tích văn hóa và lịch sử không xâm phạm hoặc làm tổn hại theo các quy định pháp lý hiện hành.

17. Văn bản liên quan đến cơ chế khiếu nại và giải quyết khiếu nại: Luật khiếu nại 02/2011/QH13 ngày 11 tháng 11 năm 2011. Nghị định số 75/2012/NĐ-CP ngày 03/10/2012 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật khiếu nại.

18. Các quyết định của các tỉnh dự án liên quan tới bồi thường, hỗ trợ và tái định cư trên địa bàn tỉnh cũng sẽ được áp dụng cho từng tỉnh dự án tương ứng.

- Quyết định số 22/2014/QĐ-UBND ngày 09/9/2014 của UBND tỉnh Quảng Bình về ban hành quy định chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất trên địa bàn tỉnh Quảng Bình.
- Quyết định số 13/2015/QĐ-UBND ngày 7/7/2015 của UBND tỉnh Bình Định về việc ban hành chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất trên địa bàn tỉnh Bình Định.
- Quyết định số 2380/2010/QĐ-UBND ngày 21/12/2010 của UBND tỉnh Ninh Thuận ban hành quy định về thu hồi đất; bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất áp dụng trên địa bàn tỉnh Ninh Thuận;
- Quyết định số 29/2014/QĐ-UBND ngày 21/12/2014 của UBND tỉnh Khánh Hòa về việc ban hành quy định chi tiết một số nội dung về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa.

2.2. Chính sách về Tái định cư bắt buộc của Ngân hàng Thế giới (OP 4.12)

19. Ngân hàng Thế giới nhận định tái định cư bắt buộc có thể gây ra những khó khăn, bần cùng kéo dài và ảnh hưởng nghiêm trọng đến môi trường nếu không lên kế hoạch và thực hiện các giải pháp phù hợp một cách cẩn trọng. Chính sách tái định cư OP 4.12 của Ngân hàng quy định về các chính sách an toàn để giải quyết và giảm thiểu các nguy cơ ảnh hưởng đến kinh tế, xã hội và môi trường do tái định cư bắt buộc gây ra.

20. Mục tiêu của chính sách tái định cư bắt buộc của Ngân hàng Thế giới bao gồm:

- (i) Tái định cư bắt buộc cần được tránh hoặc được giảm đến mức tối thiểu, sau khi đưa ra nhiều phương án có thể lựa chọn trong quá trình thiết kế kỹ thuật;
- (ii) Trong trường hợp tái định cư bắt buộc là không thể tránh khỏi, các hoạt động tái định cư cần được quan niệm và thực hiện như những chương trình phát triển bền vững, cung cấp đầy đủ các nguồn lực để cho phép những người bị ảnh hưởng bởi dự án có phần hưởng lợi. Những người bị ảnh hưởng phải được tham vấn đầy đủ và được tham gia vào việc lập kế hoạch và thực hiện các chương trình tái định cư.
- (iii) Người bị ảnh hưởng của dự án cần được hỗ trợ cùng với nỗ lực của họ để cải thiện sinh kế và mức sống, hoặc ít nhất là khôi phục lại được mức sống theo đúng nghĩa bằng với mức sống trước khi có dự án hoặc bằng với mức sống phổ biến trước khi bắt đầu thực hiện dự án, tùy thuộc theo mức nào cao hơn.

2.3. So sánh chính sách của Chính phủ Việt Nam và NHTG về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư

21. Có sự khác biệt giữa luật, quy định, chính sách của Chính phủ Việt Nam liên quan đến thu hồi đất/tái định cư và chính sách tái định cư bắt buộc của Ngân hàng Thế giới OP4.12.

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

Bảng dưới đây nêu bật những khác biệt chính nhằm thiết lập cơ sở cho các nguyên tắc bồi thường, hỗ trợ và phục hồi sinh kế sẽ được áp dụng cho dự án này.

Bảng 3: Bảng so sánh giữa chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của Chính phủ và Ngân hàng Thế giới

Chủ đề	Chính sách hoạt động OP4.12 của NHTG	Chính phủ Việt Nam	Chính sách áp dụng cho dự án
1. Tài sản đất			
1.1. Mục tiêu chính sách	Người bị ảnh hưởng của dự án cần được hỗ trợ trong nỗ lực của họ để cải thiện sinh kế và mức sống hoặc là khôi phục lại được ít nhất tương đương với mức sống trước khi di dời hoặc với mức sống trước khi bắt đầu thực hiện dự án.	<p>Không được đề cập</p> <p>Tuy nhiên, có một điều khoản hỗ trợ được xem xét bởi UBND tỉnh để đảm bảo họ có một nơi để sống, để ổn định đời sống và sản xuất của họ. (Điều 25 Nghị định 47).</p> <p>Trong trường hợp số tiền bồi thường/hỗ trợ là không đủ cho người dân tái định cư để mua một lô đất tái định cư/căn hộ tối thiểu, họ sẽ được hỗ trợ về tài chính để có thể mua một lô đất tái định cư / căn hộ tối thiểu (Điều 86.4 của Luật Đất đai năm 2013 và Điều 27 của Nghị định 47)</p>	Sinh kế và nguồn thu nhập sẽ được phục hồi trong thực tế hoặc là khôi phục lại được ít nhất tương đương với mức sống trước khi di chuyển hoặc với mức sống trước khi bắt đầu thực hiện dự án.
1.2. Hỗ trợ cho các hộ gia đình bị ảnh hưởng là những người không có quyền pháp lý hoặc yêu cầu bồi thường đất	Hỗ trợ phục hồi cho tất cả những người bị di dời để đạt được mục tiêu của chính sách (để cải thiện sinh kế và mức sống bằng hoặc cao hơn so với mức sống trước khi di chuyển hoặc so với mức sống phổ biến trước khi bắt đầu thực hiện dự án, tùy thuộc mức nào cao hơn).	Chỉ đất nông nghiệp được sử dụng trước ngày 1 tháng 7 năm 2004 là hợp lệ để được bồi thường. Các trường hợp khác có thể được xem xét hỗ trợ của UBND tỉnh nếu cần thiết.	Hỗ trợ phục hồi cho tất cả những người bị ảnh hưởng, bất kể tình trạng pháp lý của họ cho tới khi sinh kế và mức sống được khôi phục tốt hơn hoặc ít nhất bằng với mức sống trước khi có dự án.

Chủ đề	Chính sách hoạt động OP4.12 của NHTG	Chính phủ Việt Nam	Chính sách áp dụng cho dự án
mà họ đang chiếm giữ			
1.3.Đền bù cho các công trình bất hợp pháp	Đền bù theo chi phí thay thế cho tất cả các công trình, bất kể tình trạng pháp lý về đất và tài sản của người BAH.	Không bồi thường	Bồi thường theo chi phí thay thế cho tất cả công trình kiến trúc bị ảnh hưởng, bất kể tình trạng pháp lý về đất và tài sản của người BAH.
2. Đền bù			
2.1.Phương pháp xác định mức đền bù	Đền bù cho mất đất đai và các tài sản khác cần được trả theo chi phí thay thế đầy đủ.	Bồi thường thiệt hại đối với tài sản bị mất được tính theo giá sát với giá chuyển nhượng trên thị trường hoặc chi phí của công trình mới xây dựng. Ủy ban nhân dân tỉnh được phép xác định giá bồi thường cho các loại tài sản khác nhau. Đơn vị thẩm định giá đất độc lập có thể được sử dụng để xác định giá đất. Giá này sẽ được thẩm định bởi Hội đồng thẩm định giá đất trước khi phê duyệt của UBND tỉnh.	Đơn vị thẩm định độc lập xác định giá thị trường cho tất cả các loại tài sản bị ảnh hưởng để Hội đồng thẩm định xem xét, trình UBND tỉnh phê duyệt đảm bảo chi phí thay thế.
2.2.Đền bù cho mất thu nhập hoặc mất phương tiện sinh kế	Tất cả các mất mát về thu nhập cần được đền bù (cho dù người bị ảnh hưởng có di dời hay không di dời)	Chỉ hỗ trợ mất thu nhập cho những hộ có đăng ký kinh doanh. Hỗ trợ tài chính bổ sung sẽ được cung cấp.	Tất cả các mất mát về thu nhập sẽ phải được đền bù và khi cần thiết cần đạt được mục tiêu chính sách, các hỗ trợ phát triển sẽ được bổ sung cho phần bồi thường.

Chủ đề	Chính sách hoạt động OP4.12 của NHTG	Chính phủ Việt Nam	Chính sách áp dụng cho dự án
2.3. Đôn bu cho tác động gián tiếp do việc chiếm dụng đất và các công trình kiên trúc.	Theo thông lệ tốt thi bên vay cần tiến hành đánh giá xã hội và thực hiện các biện pháp nhằm giảm thiểu và giảm nhẹ các tác động kinh tế - xã hội bất lợi, nhất là đối với người nghèo và các nhóm dễ bị tổn thương.	Không được giải quyết	Việc đánh giá xã hội cần được tiên hành, và các biện pháp cần được xác định và thực hiện nhằm giảm thiểu và giảm nhẹ các tác động bất lợi, nhất là đối với người nghèo và các nhóm dễ bị tổn thương
2.4.Hỗ trợ và khôi phục sinh kế	Cung cấp hỗ trợ và khôi phục sinh kế để đạt được các mục tiêu chính sách	Cung cấp các biện pháp hỗ trợ và khôi phục sinh kế. Không có hoạt động theo dõi việc phục hồi sinh kế đầy đủ sau khi kết thúc TĐC.	Cung cấp hỗ trợ và khôi phục sinh kế và các biện pháp để đạt được các mục tiêu chính sách. Những yếu tố này sẽ được giám sát chi tiết trong báo cáo Kế hoạch hành động TĐC.
2.5.Tham vấn và công bố thông tin	Tham gia vào việc lập kế hoạch và thực hiện, đặc biệt là khẳng định các tiêu chí ưu tiên nhân bồi thường và hỗ trợ, và tiếp cận cơ chế giải quyết khiếu nại.	Tập trung chủ yếu vào tư vấn trong quá trình lập kế hoạch (tham khảo ý kiến về dự thảo phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư và kế hoạch đào tạo, chuyển đổi nghề nghiệp và tạo điều kiện cho công việc tìm kiếm); chia sẻ thông tin và công bố thông tin.	Sự tham vấn và sự tham gia của người dân phải được kết hợp chặt chẽ trong quá trình lập và thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư cùng với việc chia sẻ thông tin về Kế hoạch hành động tái định cư với các hộ ảnh hưởng và các bên liên quan.
3. Cơ chế giải quyết khiếu nại			

Chủ đề	Chính sách hoạt động OP4.12 của NHTG	Chính phủ Việt Nam	Chính sách áp dụng cho dự án
	Cơ chế giải quyết khiếu nại cân phai độc lập.	<p>Cùng một cơ quan ra quyết định về đền bù, tái định cư và giải quyết các khiếu nại ở bước đầu tiên.</p> <p>Tuy nhiên, người khiếu nại có thể khiếu nại tại Tòa án từ bước thứ hai nếu muốn.</p>	Cơ chế khiếu nại và giải quyết khiếu nại độc lập sẽ được thiết lập xây dựng trên cơ sở hệ thống có sẵn của Chính phủ và với sự tham gia của cơ quan giám sát độc lập.
4. Theo dõi & Đánh giá			
	Cần phải có theo dõi nội bộ và theo dõi độc lập.	<p>Công dân được phép giám sát và báo cáo về hành vi vi phạm trong quản lý và sử dụng đất đai (hoặc thông qua các tổ chức đại diện), bao gồm cả thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ và tái định cư (Điều 199 của Luật Đất đai năm 2013).</p> <p>Không có yêu cầu rõ ràng về theo dõi, bao gồm cả theo dõi nội bộ và theo dõi độc lập.</p>	Giám sát nội bộ và giám sát bên ngoài (giám sát độc lập) được duy trì thường xuyên (trên cơ sở các báo cáo hàng tháng đối với giám sát nội bộ và một năm hai lần đối với giám sát độc lập). Vào thời điểm kết thúc dự án, báo cáo cuối cùng được hoàn thiện đánh giá các mục tiêu của chính sách OP4.12 đã đạt được hay chưa.

3. NGUYÊN TẮC VÀ CHÍNH SÁCH BỒI THƯỜNG, HỖ TRỢ VÀ TÁI ĐỊNH CƯ

1. Nguyên tắc chung

22. Tất cả những người bị ảnh hưởng (BAH) bởi Dự án có tài sản hoặc sinh sống trong khu vực bị thu hồi phục vụ dự án trước ngày khóa sổ đều có quyền được bồi thường cho các thiệt hại. Những người bị mất thu nhập và/hoặc kê sinh nhai sẽ đều điều kiện nhận hỗ trợ phục hồi sinh kế căn cứ theo các tiêu chí hợp lệ do Dự án quy định, có tham vấn với người BAH. Trước khi kết thúc Dự án nếu thấy sinh kế vẫn chưa được phục hồi bằng với mức trước khi có dự án thì cần xem xét có các biện pháp bổ sung.

- a) Các mức bồi thường sẽ được xác định đúng lúc và có sự tham vấn dựa trên các kết quả thẩm định độc lập giá trị đất/tài sản gắn liền với đất. Tất cả các lệ phí và thuế về chuyển nhượng đất và/hoặc nhà ở sẽ được miễn trừ, hoặc sẽ nằm trong gói bồi thường về đất và các công trình/hoặc nhà ở hoặc cơ sở kinh doanh. Chính quyền địa phương sẽ đảm bảo rằng người BAH tái định cư sẽ nhận được quyền sở hữu tài sản và các giấy chứng nhận theo quy định tương tự như các gói bồi thường dành cho những người chọn phương án chuyển đến khu tái định cư do dự án đề xuất mà không phải mất thêm bất kỳ chi phí phát sinh nào.
- b) Đất sẽ được bồi thường theo cơ chế “đất đổi đất với giá trị tương đương” hoặc bồi thường bằng tiền mặt tùy theo lựa chọn của người bị ảnh hưởng bất cứ khi nào có thể. Những người mất đất sản xuất từ 20% diện tích trở lên phải được ưu tiên lựa chọn đất đổi đất với giá trị tương đương. Nếu không có đất, bên vay phải đảm bảo, đáp ứng yêu cầu của NHTG, rằng thực sự không có đất để đổi đất. Những người mất từ 20% diện tích đất sản xuất trở lên có thể cần được hỗ trợ thêm nhằm phục hồi sinh kế. Những nguyên tắc này cũng được áp dụng đối với những người nghèo và những người thuộc nhóm dễ bị tổn thương mà bị mất từ 10% diện tích đất sản xuất trở lên.
- c) Những người bị ảnh hưởng chọn phương án “đất đổi đất với giá trị tương đương” sẽ được cấp những lô đất với khả năng sản xuất tương đương với những lô đất bị mất, hoặc được cấp lô đất tiêu chuẩn ở khu định cư mới gần nơi ở cũ và khoản điều chỉnh bằng tiền mặt để bù cho sự chênh lệch giữa lô đất bị mất và lô đất được cấp. Khu vực tái định cư sẽ được quy hoạch một cách phù hợp và được thực hiện trên cơ sở tham vấn với những người bị di chuyển. Tất cả các cơ sở hạ tầng cơ bản như hệ thống cấp thoát nước, cấp nước sạch, đường dây điện và điện thoại sẽ được cung cấp.
- d) Những người bị ảnh hưởng chọn phương án bồi thường bằng tiền sẽ được bồi thường bằng tiền mặt theo mức chi phí thay thế. Những người bị ảnh hưởng này sẽ được hỗ trợ trong việc phục hồi sinh kế và tự thu xếp để di dời.
- e) Mức bồi thường cho các công trình nhà ở, công trình thương mại, hoặc các loại công trình khác sẽ được trả theo mức chi phí thay thế mà không tính khấu hao công trình và không trừ các phần vật liệu có thể thu hồi được. Các công trình sẽ được định giá riêng rẽ. Nếu mức bồi thường được xác định theo loại công trình thì phải sử dụng giá của công trình có giá trị cao nhất trong nhóm công trình đó (chứ không phải sử dụng mức giá trị thấp nhất).
- f) Những hộ BAH đến nhà ở buộc phải di dời (di chuyển ra khỏi nơi ở ban đầu do diện tích đất còn lại không đảm bảo điều kiện sắp xếp lại nhà ở theo quy định của Luật xây dựng hay bị thu hồi đất hoàn toàn) Hội đồng bồi thường tái định cư địa phương

cần tiến hành các hoạt động tham vấn và thỏa thuận giải pháp hỗ trợ tìm kiếm sắp xếp chỗ ở mới cho hộ BAH.

- g) Những hộ BAH đến nhà ở, có khả năng sắp xếp lại nhà ở trên phần đất còn lại phù hợp với điều kiện cụ thể theo quy định của địa phương (không thuộc diện buộc phải di dời) thì áp dụng chính sách chung của dự án theo ma trận quyền lợi đã được thống nhất.
- h) Những người bị ảnh hưởng sẽ được hỗ trợ đầy đủ (bao gồm cả tiền trợ cấp di chuyển) để vận chuyển đồ dùng và tài sản cá nhân ngoài khoản bồi thường theo chi phí thay thế cho nhà cửa, đất, và những tài sản khác.
- i) Việc bồi thường và hỗ trợ phục hồi cho người BAH phải được thực hiện ít nhất 30 ngày trước khi thu hồi đối với những người không phải di dời đi và 60 ngày đối với những người sẽ phải di dời. Cần phải xem xét áp dụng ngoại lệ đối với những đối tượng dễ bị tổn thương, bởi họ có thể cần nhiều thời gian hơn trước khi bị ảnh hưởng về mặt sinh kế hay nơi ở.
- j) Nếu như đến cuối dự án mà sinh kế vẫn chưa phục hồi được như mức trước dự án thì các biện pháp bổ sung phải được xem xét nhằm đạt được các mục tiêu của chính sách.
- k) Các hỗ trợ khác như là hỗ trợ phục hồi kinh tế, đào tạo tập huấn và các hình thức hỗ trợ khác sẽ được cung cấp cho những người bị ảnh hưởng bị mất nguồn thu nhập, đặc biệt là nhóm đối tượng dễ bị tổn thương để nâng khả năng phục hồi và cải thiện thu nhập sau này.

3.2. Chính sách bồi thường

3.2.1. Chính sách bồi thường cho các ảnh hưởng vĩnh viễn

3.2.1.1. Bồi thường đối với đất nông nghiệp¹

23. Đối với những người có quyền sử dụng hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất:

- (i) Ưu tiên hình thức bồi thường “đất đổi đất với giá trị tương đương” trong trường hợp quỹ đất tại địa phương sẵn có và người BAH lựa chọn. Đất bồi thường phải đáp ứng những nguyên tắc sau: a) tương đương với diện tích đất BAH nhưng không vượt quá hạn mức giao đất tại địa phương; b) cùng loại đất (hoặc khả năng sản xuất); c) tại địa điểm mà người BAH có thể chấp thuận; d) có đầy đủ quyền sử dụng đất của cả chủ hộ và vợ/chồng chủ hộ (nếu có); và e) không phải nộp thuế, phí đăng ký và phí chuyển quyền sử dụng đất. Nếu đất bồi thường có diện tích nhỏ hơn hay chất lượng thấp hơn đất bị thu hồi, người bị ảnh hưởng sẽ được bồi thường bằng tiền tương đương với sự chênh lệch đó. Đối với tài sản trên đất bị thu hồi, người BAH được bồi thường bằng tiền mặt cho toàn bộ tài sản ấy với chi phí thay thế.
- (ii) Trường hợp quỹ đất không sẵn có tại địa phương hoặc hộ BAH lựa chọn phương án bồi thường bằng tiền mặt, họ sẽ được bồi thường bằng tiền cho diện tích đất nông nghiệp bị ảnh hưởng và tài sản trên đất bị thu hồi, với 100% chi phí thay thế;
- (iii) Trường hợp diện tích đất còn lại sau khi thu hồi không còn đủ điều kiện để canh tác, Dự án sẽ thu hồi toàn bộ mảnh đất và việc bồi thường sẽ được thực hiện theo một trong hai hình thức như quy định tại điểm (i) và (ii) của mục này.

---

¹ Phân loại đất nông nghiệp được quy định tại Điều 10 của Luật đất đai.

- (iv) Ngoài bồi thường bằng đất hoặc bằng tiền mặt cho diện tích bị thu hồi như quy định ở trên, người BAH đất nông nghiệp còn được hưởng các hỗ trợ phục hồi sinh kế như được đề cập tại mục 3.2.5 của Khung chính sách TĐC này.
- (v) Với trường hợp đất vượt hạn mức giao đất của địa phương (không phải là đất do thừa kế, được tặng cho hay nhận chuyển nhượng quyền sử dụng đất) thì không được bồi thường về đất nhưng được hỗ trợ chi phí đầu tư vào đất còn lại. Ủy ban nhân dân cấp tỉnh xem xét hỗ trợ phù hợp với thực tế của địa phương.

24. Những người sử dụng đất tạm thời hoặc thuê đất công/đất của xã:

- (i) Đối với hộ gia đình bị ảnh hưởng đang sử dụng đất do Nhà nước giao khoán vào mục đích sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp hoặc nuôi trồng thủy sản (không bao gồm đất rừng đặc dụng, rừng phòng hộ) của các nông - lâm trường quốc doanh khi dự án thu hồi thì không được bồi thường về đất nhưng được bồi thường chi phí đầu tư vào đất còn lại, tài sản tạo lập trên đất với 100% chi phí thay thế, và những người bị ảnh hưởng cũng sẽ nhận được hỗ trợ thêm cho phục hồi thu nhập nếu họ trực tiếp tham gia vào các hoạt động sản xuất nông nghiệp theo quy định của Chính phủ.
- (ii) Người BAH thuê đất trên cơ sở hợp đồng với cá nhân, hộ gia đình, hay tổ chức, khác với trường hợp quy định tại điểm (i) của mục này sẽ được bồi thường đối với chi phí đầu tư vào đất còn lại, tài sản mà họ tạo lập trên đất với 100% chi phí thay thế.

25. Người không có quyền sử dụng đất hợp pháp (theo phong tục và theo pháp lý):

- (i) Đối với trường hợp đất nông nghiệp sử dụng trước ngày 01 tháng 7 năm 2004 mà người sử dụng đất là hộ gia đình, cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp sẽ được bồi thường với 100% chi phí thay thế theo quy định tại Khoản 2 Điều 77 của Luật đất đai.
- (ii) Đối với các trường hợp khác, người bị ảnh hưởng sẽ được nhận khoản hỗ trợ tương đương với giá trị đầu tư còn lại vào đất. Khoản hỗ trợ này sẽ được quyết định bởi UBND tỉnh.
- (iii) Trường hợp Dự án gây hạn chế việc tiếp cận nguồn lực hoặc cơ sở của người dân, những hộ bị ảnh hưởng như vậy sẽ được nhận bồi thường hoặc hỗ trợ bổ sung cần thiết.

3.2.1.2. **Bồi thường đối với đất sản xuất kinh doanh phi nông nghiệp**

26. Đối với các tổ chức, cá nhân bị thu hồi đất sản xuất kinh doanh phi nông nghiệp thì sẽ được bồi thường theo từng trường hợp cụ thể sau:

- (i) Hộ gia đình, cá nhân có GCNQSDĐ hoặc đủ điều kiện để được cấp GCNQSDĐ: i) Nếu quỹ đất tại địa phương sẵn có, ưu tiên bồi thường theo phương thức đất đổi đất với giá trị tương đương; ii) Nếu quỹ đất không có sẵn, bồi thường bằng tiền mặt theo giá thay thế. Hộ gia đình, cá nhân được bồi thường tài sản trên đất với 100% chi phí thay thế.
- (ii) Hộ gia đình, cá nhân đang sử dụng đất thuê: nếu đất thuê trả tiền hàng năm hoặc trả tiền một lần nhưng được miễn tiền thuê đất thì không được bồi thường về đất nhưng được bồi thường cho chi phí đầu tư trên đất còn lại và tài sản trên đất với 100% chi phí thay thế.
- (iii) Tổ chức hợp lệ (tổ chức kinh tế, tổ chức sự nghiệp công lập tự chủ tài chính) đang sử dụng đất SXKD trả tiền thuê một lần cho cả thời gian thuê, tiền thuê đất không sử dụng ngân sách nhà nước, có GCNQSDĐ hay đủ điều kiện để cấp GCNQSDĐ đất thì được bồi thường bằng đất tương ứng nếu quỹ đất tại địa phương sẵn có, nếu không sẽ được bồi thường bằng tiền mặt với 100% chi phí thay thế.

- (iv) Tổ chức hợp lệ (tổ chức kinh tế, tổ chức sự nghiệp công lập tự chủ tài chính) đang sử dụng đất SXKD là đất thuê trả tiền hàng năm hoặc trả tiền một lần nhưng được miễn tiền thuê đất thì không được bồi thường về đất nhưng được bồi thường cho chi phí đầu tư trên đất còn lại và tài sản trên đất với 100% chi phí thay thế.

27. Ngoài nhận được các khoản bồi thường nêu trên, Dự án cũng sẽ cung cấp một khoản hỗ trợ di chuyển cơ sở sản xuất, kinh doanh cho các tổ chức/cá nhân như được đề cập ở mục 3.2.5 của Khung chính sách TĐC này.

3.2.1.3. Bồi thường đối với đất ở

28. Bồi thường về đối với đất ở được chia ra các trường hợp cụ thể như:

29. Đất ở không có công trình trên đất:

- (i) *Người có đủ điều kiện nhận bồi thường về đất:* được bồi thường cho đất bị thu hồi bằng tiền mặt với 100% chi phí thay thế;
- (ii) *Người sử dụng không có quyền sử dụng đất hoặc không thể hợp pháp hóa:* sẽ được nhận khoản hỗ trợ tương đương với giá trị đầu tư còn lại vào đất. Mức hỗ trợ sẽ được UBND tỉnh xem xét quyết định.

30. Đất ở có các công trình kiên trúc mà diện tích đất còn lại đủ để xây dựng lại nhà ở theo quy định của UBND tỉnh (Người BAH tự sắp xếp lại):

- (i) Bồi thường cho phần diện tích đất ở bị thu hồi bằng tiền với 100% chi phí thay thế cho người có đủ điều kiện nhận bồi thường về đất;
- (ii) Người không đủ điều kiện nhận bồi thường về đất sẽ được nhận khoản hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương với giá trị đầu tư còn lại vào đất. Khoản hỗ trợ này sẽ do UBND tỉnh quy định.
- (iii) Bồi thường cho các công trình bị ảnh hưởng với 100% chi phí thay thế.
- (iv) Nếu nhà, công trình bị ảnh hưởng một phần, người sử dụng sẽ được trợ cấp một khoản hỗ trợ sửa chữa, hoàn thiện phần còn lại như được đề cập tại mục 3.2.5 của Khung chính sách TĐC này.

31. Đất ở có công trình trên đất mà phần đất còn lại không đủ để xây dựng lại theo quy định của UBND tỉnh (người BAH phải di dời):

- (i) Người BAH có quyền hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa với đất BAH có thể lựa chọn một trong những phương thức bồi thường đất sau:
- Trường hợp người BAH mong muốn được bồi thường theo phương án “đất đổi đất với giá trị tương đương”: Bồi thường bằng đất ở hoặc nhà ở tại khu tái định cư của Dự án được xây dựng đầy đủ hạ tầng và việc phân giao đất/căn hộ tái định cư tuân theo quy định của UBND tỉnh và theo điều kiện quỹ đất của địa phương. Người BAH sẽ được cấp đầy đủ giấy chứng nhận về quyền sử dụng đất/nhà ở mà không phải trả bất kỳ khoản phí nào.

Trong trường hợp giá trị bồi thường đất ở lớn hơn giá trị lô đất hay nhà ở tái định cư được cấp, phần chênh lệch giá trị sẽ được trả bằng tiền mặt cho người BAH.

Trong trường hợp số tiền bồi thường (hoặc hỗ trợ) thấp hơn giá của một lô đất/ căn hộ tái định cư tối thiểu trong khu tái định cư của Dự án, mà người BAH không còn đất ở nơi khác để chuyển đến, thì nhưng người bị di dời sẽ được hỗ trợ khoản chênh lệch để mua được lô đất hoặc căn hộ tái định cư đó mà không phải bỏ thêm chi phí nào.

- Trường hợp người BAH không muốn được bồi thường bằng đất, họ sẽ được nhận bồi thường bằng tiền mặt cho toàn bộ diện tích đất ở bị thu hồi với 100% giá thay thế công với khoản hỗ trợ tái định cư theo quy định của UBND tỉnh để họ tự di chuyển.

Trong trường hợp phần đất ở còn lại không đủ diện tích để xây dựng lại nhà ở nhưng nằm trong cùng thửa đất với đất vườn ao liền kề hoặc đất nông nghiệp, hộ gia đình có thể đề xuất chuyển đổi mục đích sử dụng một phần đất vườn ao liền kề hoặc đất nông nghiệp thành đất ở theo quy định của UBND tỉnh để có thể xây dựng nhà ở tại chỗ.

- (ii) Người bị ảnh hưởng không đủ điều kiện để nhận bồi thường về đất hoặc không thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất sẽ được hưởng quyền lợi như sau:

- Một khoản tiền hỗ trợ sẽ được xem xét và quyết định bởi UBND tỉnh.
- Người BAH không còn nơi nào để cư trú sẽ được giao một lô đất tái định cư tối thiểu hoặc một căn hộ trong khu TĐC để mua trả góp hoặc thuê để sinh sống.

32. Trong trường hợp người BAH thuộc nhóm/hộ gia đình nghèo hoặc dễ bị tổn thương thì sẽ được xem xét hỗ trợ (bằng tiền mặt hoặc hiện vật) để bảo đảm người BAH có đủ khả năng để di dời tới nơi ở mới. UBND tỉnh sẽ xem xét quyết định mức hỗ trợ cho những đối tượng này.

3.2.1.4. Bồi thường đối với công trình, vật kiến trúc bị ảnh hưởng

33. Đối với công trình, vật kiến trúc bị ảnh hưởng

- (i) Người có công trình bị ảnh hưởng sẽ được bồi thường như sau:
- Bồi thường bằng tiền mặt cho toàn bộ công trình bị ảnh hưởng với 100% chi phí thay thế bất kể họ có quyền sử dụng đất hay giấy phép xây dựng hay không. Kinh phí bồi thường đủ để xây dựng lại công trình mới tương đương cấp công trình cũ.
  - Nếu công trình bị ảnh hưởng một phần, dự án sẽ hỗ trợ thêm kinh phí sửa chữa, để khôi phục lại công trình như cũ hoặc tốt hơn;
  - Các khoản bồi thường và hỗ trợ được trả bằng tiền mặt, không tính khấu hao giá trị sử dụng cũng như không khấu trừ đối với vật liệu tận dụng lại.
  - Giá bồi thường được tính theo diện tích thực tế bị ảnh hưởng chứ không căn cứ vào diện tích sử dụng.
- (ii) Người thuê nhà của nhà nước hoặc tổ chức sẽ được hưởng sẽ được quyền thuê hoặc mua một căn hộ mới có diện tích bằng với diện tích của căn nhà bị ảnh hưởng nếu có nhu cầu; hoặc được hỗ trợ 60% chi phí thay thế cho đất và nhà bị ảnh hưởng. Công trình, cây cối, hoa màu... trên đất do chính người BAH bởi dự án tạo lập trước ngày khóa sổ kiểm kê sẽ được bồi thường theo mức chi phí thay thế đầy đủ.
- (iii) Nhưng người thuê nhà để ở sẽ được cung cấp một khoản trợ cấp di chuyển cho việc di chuyển tài sản, cũng như hỗ trợ trong việc xác định chỗ ở thay thế.

34. Bồi thường về di chuyển mồ mã:

- (i) Đối với việc di chuyển mồ mã thì người có mồ mã phải di chuyển được bố trí đất và được bồi thường chi phí đào, bốc, di chuyển, xây dựng mới và các chi phí hợp lý khác có liên quan trực tiếp. UBND tỉnh quy định mức bồi thường cụ thể cho phù hợp với tập quán và thực tế tại địa phương.
- (ii) Đối với những mồ mã vô chủ bị ảnh hưởng, Ban QLDA ký hợp đồng với đơn vị độc lập nhận bồi thường và sẽ tổ chức di dời mộ đến vị trí khác.
- (iii) Mộ của ca nhân và của gia tộc được coi là tài sản văn hóa vật thể và mặc dù các chi phí liên quan đến việc di dời mồ mã có thể đưa năm trong kế hoạch TĐC, nhưng vẫn cần áp

dung chính sách của NHTG OP 4.11 về tài sản văn hóa vật thể và cân tham chiếu tới Kế hoạch Quản lý Môi trường hoặc Sơ tay thực hiện dự án.

3.2.1.5. Bồi thường đối với cây cối, hoa màu và vật nuôi

35. Đối với cây cối, hoa màu bị ảnh hưởng, bất kể tình trạng sở hữu, người BAH sản xuất trên đất đo sẽ được bồi thường đầy đủ theo chi phí thay thế. Cây bị ảnh hưởng có thể di dời và vận chuyển được thì sẽ hỗ trợ chi phí vận chuyển và trồng lại.

36. Đối với vật nuôi (bao gồm cả sản phẩm nuôi trồng thủy hải sản), người bị ảnh hưởng sẽ được bồi thường bằng tiền mặt theo giá thay thế tại thời điểm thu hồi đất. Không bồi thường đối với vật nuôi có thể di chuyển hoặc đến kỳ thu hoạch nhưng bồi thường chi phí di chuyển và thiệt hại do di chuyển.

3.2.1.6. Bồi thường đối với các tài sản khác

37. Trong trường hợp các hộ gia đình bị ảnh hưởng có hệ thống điện thoại, đồng hồ nước, đồng hồ điện, truyền hình cáp, truy cập internet (thuê bao) bị ảnh hưởng, cũng sẽ được bồi thường theo đơn giá lắp đặt mới theo đơn giá mà nhà cung cấp thông báo và quy định.

3.2.1.7. Bồi thường cho công trình công cộng bị ảnh hưởng

38. Đối với các công trình công cộng như trường học, các cầu, nhà máy, nguồn nước, đường giao thông, hệ thống thu gom, chứa rác thải v.v. bị ảnh hưởng bởi dự án, UBND Tỉnh, Ban QLDA sẽ phải đảm bảo rằng các công trình hạ tầng đó được phục hồi hoặc sửa chữa lại tùy theo trường hợp cụ thể, và cộng đồng không phải trả cho chi phí đó.

39. Đối với các công trình công cộng của cộng đồng phục vụ trực tiếp đến nhu cầu phát triển và đời sống dân sinh như kênh mương thủy lợi, trường học, trạm y tế, đường giao thông, điện, viễn thông, cáp quang (trừ các công trình có giấy phép xây dựng bị ràng buộc tự tháo dỡ di dời) cần phải được bồi thường theo giá thay thế hoặc phục hồi với chất lượng bằng hoặc tốt hơn trước khi có dự án.

3.2.2. Chính sách bồi thường cho các tác động tạm thời trong thời gian thi công

40. Trường hợp dự án cần có mặt bằng thi công tạm thời thì Ban quản lý dự án thực hiện thuê đất của người sử dụng đất theo quy định của pháp luật dân sự.

41. Đối với thiệt hại về các công trình kiến trúc của tư nhân hoặc công cộng phát sinh trong quá trình thi công, người BAH được hưởng như sau:

- (i) Tài sản bị hư hại sẽ được nhà thầu thi công chịu toàn bộ chi phí để khôi phục ngay lập tức về nguyên trạng sau khi hoàn thành các công trình xây lắp;
- (ii) Theo những điều khoản cụ thể trong Hợp đồng xây lắp, nhà thầu được yêu cầu phải hết sức cẩn thận để tránh làm hư hại tài sản khi thực hiện các hoạt động thi công. Trường hợp thiệt hại xảy ra, nhà thầu sẽ được yêu cầu sửa chữa thiệt hại và có thể bị yêu cầu bồi thường ngay cho các gia đình, các nhóm, các cộng đồng, hoặc các cơ quan bị ảnh hưởng ở mức bồi thường được áp dụng cho tất cả các tài sản khác bị ảnh hưởng bởi dự án.

3.2.3. Bồi thường thiệt hại do ảnh hưởng gián tiếp

42. Chính sách bồi thường này áp dụng đối với những người bị ảnh hưởng do lấy đất làm địa điểm tái định cư phân tán hoặc khu tái định cư tập trung. Do tất cả những người BAH

gián tiếp cũng bị ảnh hưởng giống như người BAH trực tiếp do dự án, nên họ cũng được quyền hưởng bồi thường và hỗ trợ phục hồi tương tự như những người bị ảnh hưởng trực tiếp.

3.2.4. Các thiệt hại khác có thể xác định trong quá trình thực hiện

43. Các tác động khác được xác định trong quá trình thực hiện dự án sẽ được bồi thường phù hợp với các nguyên tắc của Khung chính sách TĐC và chính sách OP4.12 của NHTG. Bất kỳ sự gián đoạn kinh doanh sẽ được bồi thường theo các nguyên tắc của Khung chính sách TĐC này.

3.2.5. Các khoản hỗ trợ phục hồi sinh kế

44. Bên cạnh việc bồi thường trực tiếp cho những tài sản bị thiệt hại, những người BAH còn được nhận các khoản hỗ trợ để trang trải cho những chi phí trong giai đoạn chuyển tiếp. Các mức hỗ trợ sẽ được điều chỉnh, có tính đến yếu tố lạm phát và tăng giá cho phù hợp với thời gian chi trả. Các khoản hỗ trợ này bao gồm, nhưng không giới hạn, những khoản sau:

3.2.5.1. Hỗ trợ đối với các trường hợp bị ảnh hưởng tới đất ở

45. Hỗ trợ di chuyển chỗ ở: Các hộ di dời sẽ được nhận hỗ trợ bằng tiền mặt để di dời đến nơi ở mới như quy định của UBND tỉnh.

46. Hỗ trợ thuê nhà ở: những hộ phải di dời trong thời gian chờ phân đất và xây dựng nhà mới hoặc chờ nhận căn hộ tái định cư sẽ được nhận hỗ trợ thuê nhà bằng tiền mặt theo quy định của UBND tỉnh.

47. Hỗ trợ tự di dời: Nếu hộ gia đình, cá nhân đủ điều kiện tái định cư mà tự lo chỗ ở, ngoài được nhận bồi thường cho diện tích đất ở bị thu hồi với 100% chi phí thay thế, sẽ được hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương chi phí đầu tư cơ sở hạ tầng cho một suất tái định cư. Mức hỗ trợ này sẽ do UBND tỉnh quyết định.

48. Hỗ trợ sửa chữa: Nếu nhà hoặc các cấu trúc bị ảnh hưởng một phần và phần cấu trúc còn lại có khả năng sử dụng được tiếp, dự án sẽ trợ cấp một khoản chi phí sửa chữa, hoàn thiện phần còn lại theo tiêu chuẩn kỹ thuật tương đương của nhà, công trình trước khi bị phá dỡ để các hộ bị ảnh hưởng khôi phục ở mức ban đầu hoặc tốt hơn. Mức hỗ trợ cụ thể sẽ được xem xét và quyết định bởi UBND tỉnh phù hợp với mỗi địa phương.

49. Đối với những hộ gia đình/cá nhân bị thu hồi đất ở kết hợp kinh doanh phải di dời: được hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề và tìm kiếm việc làm theo quy định của UBND tỉnh đối với các nhân khẩu trong độ tuổi lao động hiện có của hộ gia đình.

50. Hỗ trợ ổn định đời sống: Những người phải di dời hoặc phải xây dựng lại nhà trên diện tích đất còn lại sẽ được nhận hỗ trợ ổn định đời sống bằng tiền mặt trong giai đoạn chuyển tiếp theo quy định của UBND tỉnh.

3.2.5.2. Hỗ trợ đối với các trường hợp bị ảnh hưởng tới đất nông nghiệp

51. Hỗ trợ ổn định đời sống (trong giai đoạn chuyển tiếp): những người BAH đất nông nghiệp như quy định dưới đây sẽ được nhận một khoản hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương 30 kg gạo/khẩu/tháng, cụ thể:

- (i) Người BAH bị mất từ 20% đến 70% đất nông nghiệp (hoặc từ 10% đến -70% đối với các nhóm dễ bị tổn thương và người nghèo) sẽ được hỗ trợ trong 6 tháng nếu không phải di dời, và trong 12 tháng nếu phải di dời. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở các vùng có điều kiện kinh tế khó khăn đặc biệt, mức hỗ trợ tối đa là 24 tháng;

- (ii) Người BAH bị mất trên 70% đất nông nghiệp sẽ được hỗ trợ trong 12 tháng nếu không phải di dời và trong 24 tháng nếu phải di dời. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở các vùng có điều kiện kinh tế khó khăn đặc biệt, mức hỗ trợ tối đa là 36 tháng;
- (iii) Đối với các hộ bị ảnh hưởng dưới 20% diện tích đất nông nghiệp mà phần diện tích đất canh tác còn lại không đủ điều kiện canh tác tiếp thì sẽ được trợ cấp trong 12 tháng.

52. Hỗ trợ ổn định sản xuất: Hộ gia đình, cá nhân được bồi thường bằng đất nông nghiệp thì được hỗ trợ ổn định sản xuất, bao gồm: Hỗ trợ giống cây trồng, giống vật nuôi cho sản xuất nông nghiệp, các dịch vụ khuyến nông, khuyến lâm, dịch vụ bảo vệ thực vật, thú y, kỹ thuật trồng trọt, chăn nuôi và kỹ thuật nghiệp vụ đối với sản xuất, kinh doanh dịch vụ công thương nghiệp. Hình thức và mức hỗ trợ cụ thể theo quy định của UBND tỉnh.

53. Hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề và tìm kiếm việc làm: Hỗ trợ bằng tiền không quá 05 lần giá đất nông nghiệp cùng loại trong bảng giá đất của địa phương đối với toàn bộ diện tích đất nông nghiệp thu hồi đối với các hộ gia đình, cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp; diện tích được hỗ trợ không vượt quá hạn mức giao đất nông nghiệp tại địa phương. Mức hỗ trợ cụ thể theo quy định của UBND tỉnh.

54. Hỗ trợ đối với đất nông nghiệp, đất vườn, đất ao hồ liền kề khu dân cư, và không nằm trong hạng mục đất ở sẽ được thực hiện theo quy định của UBND tỉnh.

3.2.5.3. Hỗ trợ đối với các trường hợp mất nguồn thu nhập và kinh doanh

55. Hỗ trợ ổn định sản xuất, kinh doanh:

- (i) Đối với các doanh nghiệp/ hộ gia đình có đăng ký kinh doanh sẽ được bồi thường hỗ trợ tối đa bằng 30% thu nhập sau thuế của 01 năm dựa trên thu nhập bình quân hàng năm của họ khai báo với cơ quan thuế trong ba năm gần nhất;
- (ii) Đối với các hộ gia đình không có giấy phép kinh doanh nhưng đã thực hiện nghĩa vụ thuế sẽ được bồi thường, hỗ trợ tương đương 50% mức hỗ trợ đối với doanh nghiệp/ hộ gia đình có đăng ký kinh doanh.

56. Hỗ trợ di chuyển cơ sở sản xuất, kinh doanh: Tổ chức và người BAH được Nhà nước giao đất, cho thuê đất hoặc đang sử dụng đất hợp pháp khi Nhà nước thu hồi đất mà phải di chuyển cơ sở sản xuất, kinh doanh thì được hỗ trợ kinh phí để tháo dỡ, di chuyển và lắp đặt lại. Mức hỗ trợ được tính theo chi phí thực tế tại thời điểm di dời, trên cơ sở tổ chức tự kê khai và tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường kiểm tra trước khi trình cơ quan có thẩm quyền phê duyệt.

57. Trợ cấp ngừng việc: Người lao động trong các cơ sở sản xuất, kinh doanh bị ảnh hưởng có hợp đồng lao động được nhận trợ cấp tương đương với mức lương tối thiểu theo quy định trong thời gian chuyển đổi tối đa là 6 tháng và được hỗ trợ tìm kiếm việc làm thay thế nếu có nhu cầu.

3.2.5.4. Hỗ trợ khi thu hồi đất công ích của xã, phường, thị trấn:

58. Đối với diện tích đất công ích của xã, phường, thị trấn bị thu hồi sẽ được hỗ trợ, mức hỗ trợ cao nhất có thể bằng mức bồi thường và do UBND tỉnh quy định. Tiền hỗ trợ sẽ được đưa vào dự toán ngân sách hàng năm của UBND xã, phường, thị trấn. Tiền hỗ trợ chỉ được sử dụng để đầu tư xây dựng các công trình hạ tầng, sử dụng vào mục đích công ích của xã, phường, thị trấn theo như quy định tại Điều 24 của Nghị định 47/2014/NĐ-CP.

3.2.5.5. Trợ cấp/ hỗ trợ cho các hộ dễ bị tổn thương

- (i) Đối với các hộ gia đình không có đất: hỗ trợ thông qua việc cung cấp một căn hộ theo hình thức mua hoặc thuê để ở (tùy theo sự lựa chọn của người BAH). Hỗ trợ bổ sung sẽ được xem xét nếu cần thiết để đảm bảo người BAH có nơi sinh sống.
- (ii) Các hộ gia đình chính sách: các hộ gia đình di dời là các hộ có bà mẹ anh hùng, anh hùng lực lượng vũ trang, anh hùng lao động, cựu chiến binh, thương binh hoặc liệt sĩ sẽ được hỗ trợ theo quy định của UBND tỉnh cho mỗi hộ gia đình (có xác nhận của chính quyền địa phương).
- (iii) Đối với các hộ nghèo: ngoài những hỗ trợ theo quy định khi bị ảnh hưởng về đất sẽ được hưởng hỗ trợ dễ bị tổn thương như sau:
  - Hộ nghèo phải di dời, hộ nghèo mất từ 10% diện tích đất sản xuất trở lên, hộ nghèo mất dưới 10% nhưng diện tích đất còn lại không đủ để canh tác: sẽ được hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương 30kg gạo/khẩu/tháng trong thời gian 24 tháng hoặc theo chính sách của tỉnh, tùy theo mức hỗ trợ nào cao hơn thì áp dụng mức hỗ trợ đó.
  - Các hộ nghèo BAH khác: được hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương 30kg gạo/khẩu/tháng trong thời gian 6 tháng hoặc theo chính sách của tỉnh, tùy theo mức hỗ trợ nào cao hơn thì áp dụng mức hỗ trợ đó.
- (iv) Các nhóm dễ bị tổn thương khác: Nữ chủ hộ có người phụ thuộc, hộ gia đình có người tàn tật, người già không có nguồn hỗ trợ và các hộ gia đình dân tộc thiểu số sẽ được hỗ trợ thêm giống như những hộ nghèo theo chính sách của tỉnh hoặc hỗ trợ bằng tiền tương đương với 30 kg gạo/khẩu/tháng trong vòng 6 tháng, tùy theo mức hỗ trợ nào cao hơn thì áp dụng mức hỗ trợ đó.

3.2.5.6. Các trợ cấp, hỗ trợ khác

59. Tiền thường bàn giao mặt bằng đúng tiến độ: Tất cả các hộ bị ảnh hưởng dọn ra khỏi vùng đất bị ảnh hưởng ngay sau khi nhận được bồi thường và trợ cấp sẽ được trợ cấp ưu đãi tùy theo khả năng của mỗi địa phương.

60. Những người BAH bị mất nguồn thu nhập sẽ được tham gia trong các chương trình phục hồi thu nhập. Các biện pháp phục hồi thu nhập cũng như các dịch vụ khuyến nông, đào tạo và tạo nghề, tiếp cận tín dụng và giao đất phi nông nghiệp cho kinh doanh hay hoạt động phi nông nghiệp và/hoặc các biện pháp khác phù hợp sẽ được trao cho người BAH mất đi nguồn thu nhập để đảm bảo cuộc sống của họ được phục hồi như trước khi có dự án.

61. Ngoài các hỗ trợ nêu trên, căn cứ vào tình hình thực tế dự án có thể xem xét quyết định các biện pháp hỗ trợ khác để đảm bảo ổn định đời sống, văn hóa tinh thần, sản xuất và sinh kế cho người BAH.

3.3. Tái định cư và phục hồi thu nhập

62. Đối với các hộ gia đình ảnh hưởng đất ở và phải di dời. Các hộ phải di dời, tái định cư sẽ tự xác định và lựa chọn những phương án tái định cư trên các mảnh đất hiện có của họ nếu phù hợp với quy hoạch, hoặc chuyển tới các mảnh đất do UBND cấp huyện/thành phố cấp hoặc nhận bồi thường bằng tiền mặt và tự thu xếp nơi tái định cư. Trong trường hợp hộ gia đình kinh doanh, buôn bán phải tái định cư, người BAH sẽ được hỗ trợ tìm nơi mới khả thi về mặt kinh tế, những người trong độ tuổi lao động của hộ gia đình nếu có nhu cầu sẽ được hỗ trợ đào tạo nghề, tìm kiếm việc làm theo quy định của tỉnh.

63. Đối với những hộ gia đình bị thu hồi đất nông nghiệp. Những hộ gia đình bị thu hồi đất nông nghiệp, ngoài việc được bồi thường, hỗ trợ như đã nêu ở phần trên còn được hưởng

chính sách hỗ trợ giải quyết việc làm và đào tạo nghề cho người trong độ tuổi lao động (theo Quyết định số 63/2015/QĐ-TTg và Nghị định số 47/2014/NĐ-CP), theo đó người bị ảnh hưởng đất nông nghiệp sẽ được cung cấp các hỗ trợ khác:

- (i) Hỗ trợ đào tạo nghề bao gồm: các khóa học nghề ngắn hạn (trình độ sơ cấp và dạy nghề dưới ba tháng) hoặc học nghề trình độ trung cấp, cao đẳng được Nhà nước trả học phí cho một khóa học. Kinh phí đào tạo nghề nằm trong tổng kinh phí của Dự án đầu tư hoặc phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư được duyệt;
- (ii) Hỗ trợ tạo việc làm trong nước: tư vấn học nghề, giới thiệu việc làm miễn phí tại các Trung tâm giới thiệu việc làm trực thuộc Sở Lao động, Thương binh và Xã hội. Trường hợp cơ sở sản xuất kinh doanh nhận nhiều lao động bị thu hồi đất nông nghiệp vào làm việc sẽ được hưởng các chính sách ưu đãi về đất đai, tín dụng, thuế theo quy định của pháp luật.

64. Bên cạnh đó, những hộ gia đình bị ảnh hưởng được bồi thường bằng đất nông nghiệp thì được hỗ trợ ổn định sản xuất, bao gồm: Hỗ trợ giống cây trồng, giống vật nuôi cho sản xuất nông nghiệp, các dịch vụ khuyến nông, khuyến lâm, dịch vụ bảo vệ thực vật, thú y, kỹ thuật trồng trọt, chăn nuôi và kỹ thuật nghiệp vụ đối với sản xuất, kinh doanh dịch vụ công thương nghiệp. Các chương trình khôi phục sinh kế phù hợp sẽ được thiết kế và thực hiện trong sự tham vấn với người BAH trong quá trình triển khai dự án.

3.4. Nhóm dễ bị tổn thương, vấn đề giới và dân tộc thiểu số

65. Dự án nhận thấy rằng có những nhóm xã hội nhất định có thể có ít khả năng khôi phục điều kiện sống, sinh kế, và mức thu nhập hơn và Dự án đã lồng ghép sự tác động tiềm tàng này vào các hoạt động chuẩn bị và thực hiện dự án thông qua việc áp dụng quy trình lập kế hoạch và đưa ra quyết định có sự tham gia. Phụ nữ đóng góp vào phát triển kinh tế gia đình và sinh kế cộng đồng. Họ sẽ được trao quyền để trở thành thành viên tích cực trong các hoạt động cộng đồng và dự án để có được sự tham gia của họ trong việc hỗ trợ thực hiện và giám sát dự án.

66. Trong quá trình thực hiện, Dự án sẽ chú ý đặc biệt tới phụ nữ và các hộ gia đình do nữ làm chủ hộ như những người hưởng lợi của dự án. Sẽ có sự tham gia bình đẳng của phụ nữ trong toàn bộ quy trình của các hoạt động dự án nhằm tăng khả năng bền vững của dự án. Sự tham gia tích cực của phụ nữ và các nhóm dân tộc thiểu số (nếu có) sẽ được đảm bảo trong quá trình thiết kế các biện pháp phù hợp với các nhu cầu hay mối quan tâm cụ thể của những nhóm dễ bị tổn thương như các nhóm không có đất, nhóm nghèo, và nhóm hộ gia đình có nữ là chủ hộ, người tàn tật, người già, trẻ nhỏ mà không có nguồn hỗ trợ. Trong trường hợp cần có một bản Kế hoạch hành động tái định cư đầy đủ, phù hợp và thống nhất bởi các bên liên quan, thì một chiến lược về giới và các hành động cụ thể cho các nhóm DTTS, sẽ được đưa vào bản Kế hoạch hành động tái định cư đó.

4. TIÊU CHÍ HỢP LỆ VÀ QUYỀN LỢI

1. Người bị ảnh hưởng bởi dự án

67. Người bị ảnh hưởng bởi dự án là những người bị ảnh hưởng trực tiếp bởi dự án do bị mất đất, nhà ở, các công trình khác, bị mất công việc kinh doanh, các tài sản, hoặc không còn tiếp cận được với các nguồn lực, cụ thể là:

- Người có đất nông nghiệp sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) bởi dự án;
- Người có đất ở/nhà cửa sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) bởi dự án;
- Người có nhà thuê sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) bởi dự án;

- Người có công việc kinh doanh, hoạt động sản xuất nông nghiệp, việc làm, hoặc nơi làm việc sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) bởi dự án;
- Người có hoa màu/cây cối (hàng năm và lâu năm) sẽ bị ảnh hưởng một phần hoặc toàn bộ bởi dự án;
- Người có các tài sản khác hoặc việc tiếp cận với các tài sản đó, sẽ bị ảnh hưởng một phần hoặc toàn bộ bởi dự án; và
- Người có sinh kế sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) do hạn chế tiếp cận khu vực được bảo vệ bởi dự án.

4.2. Xác định các nhóm hoặc hộ gia đình dễ bị tổn thương

68. Xác định các nhóm hoặc hộ gia đình dễ bị tổn thương. Qua các cuộc điều tra nhanh ban đầu về kinh tế xã hội thì các nhóm dễ bị tổn thương thường sẽ gồm có:

- Các hộ thuộc diện nghèo và cận nghèo theo tiêu chí phân loại của Bộ LĐTB-XH và theo các quy định của địa phương;
- Các hộ nghèo với diện tích đất sản xuất hạn chế (diện tích đất nông nghiệp tối thiểu để một nông dân có thể sống được trong khu vực dự án);
- Các hộ dân tộc thiểu số (nếu có);
- Những người khuyết tật và thiếu năng hoặc những người có sức khỏe kém; trẻ sơ sinh, trẻ em và phụ nữ không có hỗ trợ; những hộ nghèo nhất có phụ nữ làm chủ hộ;
- Hộ nghèo có phụ nữ làm chủ hộ hoặc hộ có phụ nữ làm chủ hộ và không có nguồn hỗ trợ khác;
- Những người BAH khác được xác định bởi Ban Quản lý dự án và những người có thể không được bao hộ bởi chính sách bồi thường đất hoặc quyền sử dụng đất của nhà nước; hoặc
- Các nhóm khác được xác định bởi các cuộc điều tra kinh tế xã hội và qua các cuộc tham vấn thực tế.

4.3. Tính hợp lệ

69. Tính hợp lệ để được hưởng các quyền bồi thường được xác định dựa trên các tiêu chí về quyền sở hữu tài sản như sau:

- (i) Những người có quyền lợi hợp pháp đối với đất đai được chính thức công nhận (bao gồm cả các quyền sử dụng đất theo truyền thống và tập quán được luật pháp nhà nước công nhận. Khi xem xét các trường hợp này, giấy tờ xác minh thời gian sử dụng đất hoặc các tài sản gắn với đất của người BAH sẽ được sử dụng);
- (ii) Những người không có quyền lợi hợp pháp đối với đất đai được chính thức công nhận tại thời điểm bắt đầu thông kê nhưng có yêu cầu bồi thường về đất hoặc các tài sản, miễn là các yêu cầu đó được pháp luật nhà nước công nhận hoặc được công nhận thông qua quá trình được xác định trong kế hoạch hành động tái định cư;
- (iii) Những người không thể hợp thức hóa quyền sử dụng đất hoặc không được công nhận để yêu cầu bồi thường đối với đất đai mà họ đang chiếm giữ.

70. Những người trong mục (i) và (ii) của đoạn trên đây được bồi thường cho đất bị mất và được nhận các hỗ trợ khác theo quy định trong Khung chính sách TĐC. Những người trong mục (iii) sẽ không được bồi thường cho đất chiếm giữ bị thu hồi, họ sẽ chỉ được hỗ trợ tái định cư và các hỗ trợ khác, nếu cần thiết, để đạt được các mục tiêu đặt ra trong chính sách này nếu đất do bị chiếm giữ trước ngày khóa sổ do Bên vay quy định và được NHTG chấp nhận. Những người lân cận vào khu vực Dự án sau ngày khóa sổ sẽ không được hưởng bồi thường hay

bất kỳ hình thức hỗ trợ tái định cư nào. Tất cả những người trong mục (i), (ii), hoặc (iii) được bồi thường cho những thiệt hại về tài sản không phải là đất ma ho đang sử dụng hoặc sơ hữu.

4.4. Quyền bồi thường

71. Căn cứ theo từng nhóm hợp lệ ma cac quyền bồi thường co thể la cac khoản tiền bồi thường va cac hình thức hỗ trợ khác đư ợc cung cấp cho người BAH (tham khảo Ma trận quyền lợi tại Phụ lục 2).

4.5. Các trường hợp phát sinh sau ngày khoá sổ

72. Hộ phát sinh do tách hộ sau ngày khoá sổ đáp ứng đủ các điều kiện sau đây sẽ được công nhận như các hộ BAH hợp lệ:

- (i) Hộ gia đình có nhiều thế hệ, nhiều cặp vợ chồng chung sống trên cùng một thửa đất thu hồi có đủ điều kiện để tách hộ;
- (ii) Chứng nhận của chính quyền cấp huyện/thành phố với sự xác nhận của UBND xã/phường, các hộ gia đình đã tách hộ.

73. Trẻ em mới được sinh ra vợ hoặc chồng của người có tên trong hộ khẩu, người hoàn thành nghĩa vụ quân sự, người đi học xa trở về sống chung trong hộ trong thời gian từ ngày khoá sổ đến thời điểm khoản bồi thường được chi trả sẽ được hưởng sự hỗ trợ ổn định cuộc sống trong khung chính sách này.

5. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

74. Việc thực hiện các hoạt động tái định cư yêu cầu có sự tham gia của các cơ quan, tổ chức địa phương các cấp quốc gia, tỉnh, thành phố, huyện và xã. Ủy ban Nhân dân mỗi tỉnh tham gia Dự án sẽ chịu trách nhiệm tổng thể về việc thực hiện Khung Chính sách tái định cư chung và Kế hoạch hành động tái định cư cụ thể của tiểu dự án thuộc tỉnh mình. Các Hội đồng Bồi thường, hỗ trợ và Tái định cư sẽ được thành lập ở cấp tỉnh/huyện phù hợp với quy định của Nghị định Nghị định 47/2014/CP. Các điều khoản và chính sách của Khung chính sách tái định cư này và của các Kế hoạch hành động tái định cư sẽ là cơ sở pháp lý để thực hiện các hoạt động bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của Dự án môi trường bền vững các thành phố Duyên hải.

1. Trách nhiệm của các bên liên quan trong dự án

5.1.1. Cấp tỉnh

75. UBND tỉnh là cơ quan thẩm quyền cao nhất ở cấp tỉnh. UBND tỉnh của mỗi tỉnh tham gia Dự án chịu trách nhiệm toàn bộ về việc tiến hành công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng và tái định cư trong phạm vi tỉnh. UBND tỉnh có trách nhiệm:

- (i) Phê duyệt Khung chính sách tái định cư (nếu Chính phủ ủy quyền)
- (ii) Ban hành Thông báo hoặc ủy quyền cho UBND các huyện thông báo về thu hồi đất ngay sau khi lựa chọn vị trí các tiểu dự án;
- (iii) Thẩm định và phê duyệt các Kế hoạch hành động tái định cư sau khi bản thảo cuối cùng của chúng được Ngân hàng thông qua;
- (iv) Phê duyệt việc thu hồi và cấp đất trong dự án;

- (v) Ra quyết định cuối cùng và ban hành đơn giá bồi thường, mức hỗ trợ, trợ cấp, và các chính sách hỗ trợ cho người bị ảnh hưởng và các nhóm dễ bị tổn thương bị ảnh hưởng, theo Khung Chính sách và Kế hoạch hành động TĐC đã phê duyệt;
- (vi) Chỉ đạo sự phối hợp giữa các cơ quan có liên quan và các sở thuộc tỉnh để thực hiện bồi thường, TĐC theo Kế hoạch hành động TĐC đã phê duyệt;
- (vii) Cấp đầy đủ ngân sách cho các hoạt động tái định cư;
- (viii) Đảm bảo để các hoạt động tái định cư của Tiểu Dự án được thực hiện phù hợp với Khung Chính sách và Kế hoạch hành động TĐC đã được duyệt. Đảm bảo những mục tiêu của kế hoạch tái định cư được thực hiện sau khi những thiếu sót được phát hiện thông qua theo dõi nội bộ hay độc lập việc trong việc thực hiện kế hoạch hành động tái định cư.
- (ix) Xem xét về địa điểm tái định cư cho người bị ảnh hưởng nếu được yêu cầu.

5.1.2. Ban Quản lý Dự án

76. Ban Quản lý Dự án là cơ quan chịu trách nhiệm thường trực về thực hiện Kế hoạch Tái định cư của Dự án. Trách nhiệm của Ban QLDA bao gồm:

- (i) Thay mặt Chủ đầu tư hoặc thành phố, thực hiện và giám sát tất cả các hoạt động Tái định cư trong phạm vi Dự án, dưới sự quản lý của UBND tỉnh hoặc thành phố. (Nếu không đủ năng lực thì ký kết hợp đồng thực hiện một số hợp phần việc để thực hiện bồi thường, giải phóng mặt bằng và Tái định cư);
- (ii) Chuẩn bị kế hoạch, điều phối và giám sát chung về chương trình tái định cư.
- (iii) Cập nhật và/hoặc chuẩn bị các kế hoạch tái định cư phù hợp với Kế hoạch Tái định cư và Khung chính sách đã được duyệt, trình ủy ban Nhân dân tỉnh/thành phố và Ngân hàng Thế giới phê chuẩn trước khi thực hiện Kế hoạch Tái định cư đã duyệt.
- (iv) Hướng dẫn tất cả các hoạt động Tái định cư của thành phố và phường/xã, thực hiện theo các chính sách và hướng dẫn của Kế hoạch Tái định cư của dự án;
- (v) Thiết lập các thủ tục/quy trình mẫu về chiến dịch thông tin và việc tổ chức tham vấn có liên quan như thư thông báo hàng tháng tới các cộng đồng về hoạt động dự án. Điều phối với các hợp phần khác và các cơ quan khác tham gia vào kế hoạch Tái định cư, thực hiện và giám sát Tái định cư;
- (vi) Kiểm tra và tư vấn cho UBND tỉnh về đơn giá bồi thường đất và các tài sản khác, phối hợp với các sở, ban ngành liên quan của tỉnh, dựa trên những nguyên tắc của Khung Chính sách tái định cư này;
- (vii) Phối hợp, giám sát, và theo dõi thực hiện các hoạt động Tái định cư trong dự án của mình;
- (viii) Tham mưu cho UBND thành phố, Hội đồng bồi thường/tái định cư thành phố Về việc thành lập tổ chuyên gia giúp việc cho Hội đồng BT-GPMB và tái định cư để thực hiện các quá trình đo đạc kiểm kê chi tiết, hoàn chỉnh các phương án bồi thường, chuẩn bị các bảng biểu tổng hợp bồi thường, lập phương án bồi thường hỗ trợ TĐC để trình lên Hội đồng bồi thường/tái định cư thành phố thẩm định; Tổ chuyên gia tái định cư chịu sự chỉ đạo và giám sát của BQLDA và Hội đồng bồi thường/tái định cư thành phố
- (ix) Chuẩn bị xây dựng các khu TĐC và các thủ tục về đất để Tái định cư các hộ bị di dời; quản lý các khu đất TĐC để phục vụ đất Tái định cư cho các hộ gia đình cá nhân bị di dời nằm trong phạm vi dự án.

- (x) Thiết lập cơ chế liên lạc để đảm bảo trợ giúp kỹ thuật và hậu cần thích hợp cho việc các cơ quan thực hiện bồi thường, tái định cư;
- (xi) Thành lập các tiêu chuẩn cơ sở dữ liệu về những người bị ảnh hưởng của từng hợp phần, cũng như cho toàn bộ dự án.
- (xii) Thành lập thủ tục về thực hiện giám sát nội bộ để theo dõi việc tuân thủ chính sách của dự án.
- (xiii) Thiết lập thủ tục phối hợp giám sát giữa nhà thầu với cộng đồng địa phương và đảm bảo xác định và bồi thường nhanh chóng cho các tác động về tài sản công cộng và của tư nhân trong thời gian thi công.
- (xiv) Tuyển chọn, giám sát, và thực hiện theo kiến nghị của tổ chức giám sát độc lập.
- (xv) Lập thủ tục để nhanh chóng thực hiện các biện pháp điều chỉnh cần thiết và tham mưu cho chủ đầu tư giải quyết các khiếu nại.
- (xvi) Phối hợp với các cơ quan có liên quan cung cấp việc làm liên quan tới dự án cho những người bị ảnh hưởng (tư vấn với nhà thầu về cơ hội nghề nghiệp cho dân địa phương, thông tin cho người bị ảnh hưởng về cơ hội và cách đạt được những cơ hội đó).
- (xvii) Nhận mặt bằng bị thu hồi của các hộ bị ảnh hưởng và chuyển giao mặt bằng cho các đơn vị thi công;
- (xviii) Phối hợp chặt chẽ với tổ chức giám sát độc lập; và
- (xix) Báo cáo định kỳ về các hoạt động TĐC lên Ngân hàng Thế giới

5.1.3. Cấp thành phố/huyện

77. UBND huyện/thành phố có các trách nhiệm sau:

- (i) Thông báo thu hồi đất nếu được UBND tỉnh ủy quyền
- (ii) Phê duyệt các phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư do Đơn vị thực hiện công tác bồi thường, hỗ trợ và tái định cư cấp thành phố lập và trình UBND tỉnh xem xét cho ý kiến;
- (iii) Ra quyết định thu hồi đất của các cá nhân, hộ gia đình;
- (iv) Giải quyết các khiếu nại và khiếu kiện của người BAH trong phạm vi thẩm quyền.

78. Đơn vị thực hiện công tác bồi thường, hỗ trợ và tái định cư cấp thành phố/huyện (gọi tắt là Hội đồng bồi thường cấp thành phố) có trách nhiệm thực hiện công tác bồi thường và GPMB cho các công trình trên địa bàn thành phố/huyện, bao gồm:

- (i) Lập kế hoạch và thực hiện các hoạt động TĐC thường nhật trong phạm vi thành phố.
- (ii) Chịu trách nhiệm về kiểm kê thu hồi đất, hoàn chỉnh biểu bồi thường, chuẩn bị các bảng biểu tổng hợp bồi thường để trình lên cấp có thẩm quyền phê duyệt và trả tiền bồi thường trực tiếp cho từng người bị ảnh hưởng sau khi nhận được vốn bồi thường;
- (iii) Chuẩn bị đất và các thủ tục về đất để TĐC các hộ bị di dời;
- (iv) Củng cố người hoà giải để giải quyết các khiếu nại của người bị ảnh hưởng bởi dự án về chính sách bồi thường và các quyền bồi thường;
- (v) Thành lập, nếu cần thiết, hội đồng bồi thường thiệt hại cấp phường/xã và chỉ đạo hoạt động của họ trong thực hiện các hoạt động TĐC;

- (vi) Dành sự quan tâm đặc biệt tới nhu cầu và nguyện vọng của những nhóm đặc biệt (nhóm dân tộc thiểu số) và những người dễ tổn thương (trẻ em, người già, chủ hộ là nữ/độc thân);
- (vii) Phối hợp chặt chẽ với các tổ chức giám sát độc lập.

5.1.4. Cấp xã/phường

79. UBND xã/phường chịu trách nhiệm:

- (i) Thành lập các tổ công tác cấp xã/phường và quản lý chức năng của họ, giao cho các cán bộ xã/phường hỗ trợ Hội đồng bồi thường huyện và Ban QLDA lập Khảo sát đo đạc chi tiết, chuẩn bị hồ sơ thu hồi đất cho dự án, chuẩn bị Kế hoạch hành động TĐC và thực hiện các hoạt động tái định cư;
- (ii) Chứng thực các giấy tờ hợp pháp hoặc quá trình sử dụng, chuyển nhượng đất đai cho người bị ảnh hưởng nhằm đáp ứng các yêu cầu của các kế hoạch bồi thường cho họ;
- (iii) Hỗ trợ các đơn vị, tổ chức khác trong đó có Ban QLDA, tiến hành đăng tải phổ biến thông tin, và tổ chức các cuộc họp gặp cộng đồng và tham vấn ý kiến những người bị ảnh hưởng;
- (iv) Hỗ trợ các đơn vị tổ chức khác, kể cả Ban QLDA, trong việc khảo sát điều tra nhân khẩu hộ gia đình, khảo sát chi phí/giá thay thế, khảo sát điều tra đo đạc chi tiết, và các hoạt động tái định cư khác;
- (v) Tham gia vào mọi hoạt động thu hồi và phân bổ đất, tái định cư, hỗ trợ phục hồi và các hoạt động hỗ trợ phát triển xã hội;
- (vi) Hỗ trợ những người BAH trong tất cả các hoạt động TĐC và Khôi phục mức sống.
- (vii) Thông báo cho những người BAH về lịch trình bồi thường và giám sát việc thực hiện bồi thường. Đồng thời kí vào các văn bản bồi thường với người BAH;
- (viii) Đảm bảo việc thực hiện đầy đủ cơ chế giải quyết khiếu nại đối với người BAH. Ghi chép tất cả các khiếu nại và lưu hồ sơ về tất cả các khiếu nại. Hỗ trợ và tư vấn người BAH, nhanh chóng giải quyết các khiếu nại.

5.1.5. Người bị ảnh hưởng bởi dự án (người BAH)

80. Người bị ảnh hưởng có trách nhiệm:

- (i) Phối hợp với các nhóm nghiên cứu kiểm tra và xác nhận các tài sản và đất đai bị ảnh hưởng cũng như các quyền lợi của mình;
- (ii) Tham gia trong tất cả các giai đoạn của quá trình chuẩn bị và thực hiện Kế hoạch TĐC và đưa ra các ý kiến phản hồi để cải thiện chất lượng Kế hoạch TĐC và đưa ra các biện pháp thực hiện Kế hoạch TĐC hiệu quả; và
- (iii) Di chuyển đến địa điểm mới theo đúng kế hoạch sau khi được bồi thường đầy đủ các quyền lợi.

5.2. Chuẩn bị và quá trình phê duyệt Kế hoạch hành động tái định cư

5.2.1. Chuẩn bị Kế hoạch hành động tái định cư

81. Trong giai đoạn chuẩn bị dự án, các Kế hoạch hành động tái định cư của các tiểu dự án, nếu cần thiết, sẽ được chuẩn bị bởi Ban QLDA của từng tiểu dự án cho phù hợp với các yêu cầu của Khung chính sách TĐC này, và tham khảo ý kiến UBND tỉnh, các đơn vị có liên

quan, và UBND huyện. Phần sau đây trình bày các nội dung tiêu biểu cần có trong Kế hoạch hành động tái định cư, và các bước lập Kế hoạch hành động tái định cư:

5.2.1.1. Nội dung chính của Kế hoạch hành động tái định cư

82. Tùy thuộc vào phạm vi tác động của việc thu hồi đất, Kế hoạch hành động tái định cư đầy đủ hoặc Kế hoạch hành động tái định cư tóm lược có thể được chuẩn bị, cụ thể:

- (i) Nếu những tác động tới toàn bộ người bị ảnh hưởng là nhỏ² hoặc số người bị ảnh hưởng ít hơn 200 thì sẽ áp dụng Kế hoạch hành động tái định cư rút gọn.
- (ii) Nếu những tác động tới toàn bộ người bị ảnh hưởng là lớn³ hoặc số người bị ảnh hưởng lớn hơn hoặc bằng 200 người thì sẽ áp dụng Kế hoạch hành động tái định cư đầy đủ.

83. Những nội dung tối thiểu cần thiết của một kế hoạch hành động tái định cư được chỉ ra ở bảng dưới đây:

Bảng 4: Nội dung dự kiến của Kế hoạch hành động Tái định cư đầy đủ và tóm lược

Kế hoạch hành động TĐC đầy đủ	Kế hoạch hành động TĐC tóm lược
<ul style="list-style-type: none"> • Mô tả dự án • Tác động tái định cư tiềm tàng • Mục tiêu • Nghiên cứu kinh tế - xã hội • Khung pháp lý • Tính hợp lệ • Tiêu chuẩn bồi thường • Định giá và bồi thường các tài sản bị ảnh hưởng • Lựa chọn, chuẩn bị khu tái định cư và tiến hành các hoạt động tái định cư • Các biện pháp phục hồi • Vai trò, trách nhiệm của các tổ chức liên quan • Sự tham gia của cộng đồng • Dự toán chi phí • Thủ tục khiếu nại • Kế hoạch thực hiện • Giám sát và Đánh giá	<ul style="list-style-type: none"> • Một cuộc điều tra dân số và khảo sát đo đạc chi tiết • Mô tả các cơ chế bồi thường, chính sách hỗ trợ áp dụng cho dự án • Tham vấn • Trách nhiệm của các tổ chức thực hiện • Lịch thực hiện và cơ chế giám sát • Ngân sách • Nếu xảy ra tác động đáng kể, một khảo sát kinh tế - xã hội và các biện pháp phục hồi thu nhập cũng cần được tính đến.

² Tác động nhỏ: theo định nghĩa của OP 4.12, nếu người bị ảnh hưởng không bị di dời và bị ảnh hưởng ít hơn 10% tới tài sản tạo thu nhập (đối với dự án này, áp dụng mức 20% đối với người không ở nhóm dễ bị tổn thương, và 10% cho nhóm dễ bị tổn thương và người nghèo bị ảnh hưởng), hoặc số người bị ảnh hưởng nhỏ hơn 200.

³ Tác động lớn: theo định nghĩa của OP 4.12, nếu dự án có thể dẫn tới phải di dời lớn hơn hoặc bằng 200 người hoặc hơn tài sản tạo thu nhập của họ bị mất từ 10% trở lên (đối với dự án này, áp dụng mức $\geq 20\%$ đối với người không ở nhóm dễ bị tổn thương, và $\geq 10\%$ cho nhóm dễ bị tổn thương và người nghèo bị ảnh hưởng).

5.2.1.2. Quy trình lập Kế hoạch hành động tái định cư

84. Việc chuẩn bị một Kế hoạch Tái định cư cho tiểu dự án cần có sự tham gia của cộng đồng và cần có sự phân tích trên nhiều phương diện, gồm cả một đánh giá xã hội. Trong giai đoạn lập Kế hoạch Tái định cư của Tiểu dự án, cần thực hiện các bước sau đây:

Bước 1: Dựa trên thiết kế sơ bộ Tiểu dự án, sẽ xác định xem Tiểu dự án đó thuộc loại nào trong số những loại sau (theo mức gây ra tác động tái định cư): (i) không gây ra tác động tái định cư, (ii) gây tác động tái định cư không đáng kể⁴ và (iii) gây tác động tái định cư lớn. Trường hợp (ii) sẽ cần xây dựng Kế hoạch hành động tái định cư tóm lược và trường hợp (iii) cần lập Kế hoạch hành động Tái định cư đầy đủ.

Bước 2: Hoàn thiện thiết kế phần công trình của Tiểu dự án, dựa và sự tham vấn ý kiến của những người có thể bị ảnh hưởng và của các kỹ sư để tránh tối đa tác động tái định cư. Ví dụ, lựa chọn, nắn hay điều chỉnh các tuyến kênh/mương nhằm giảm thiểu tác động thu hồi đất đối với các hộ dân đang sinh sống trong khu vực, sử dụng phần lưu không có thể làm giảm đáng kể mức độ tác động tái định cư tới người BAH.

Bước 3: Đối với các Tiểu dự án rơi vào trường hợp (ii) và (iii) như mô tả ở trên, sẽ phải đánh giá xã hội. Đánh giá xã hội sẽ bao gồm thống kê nhân khẩu và điều tra các hộ gia đình có thể bị ảnh hưởng. Điều tra này gồm thu thập dữ liệu kinh tế xã hội về người BAH, xác định các loại hình tác động, mức độ ảnh hưởng và kiểm kê tài sản. Cuộc kiểm kê sơ bộ các ảnh hưởng và điều tra hộ gia đình sẽ xác định Ngày khóa sổ kiểm kê để xác định các quyền hợp pháp được hưởng bồi thường. Cuộc điều tra, khảo sát này được thực hiện với sự tham gia của các cấp chính quyền địa phương liên quan. Những loại dữ liệu sau cần được thu thập:

- (i) Dữ liệu về người bị ảnh hưởng, tổng số người bị ảnh hưởng:
  - + Các dữ liệu về nhân khẩu, trình độ học vấn, thu nhập và nghề nghiệp
  - + Kiểm kê mọi tài sản bị thiệt hại
  - + Các hệ thống sản xuất, kinh tế - xã hội và việc sử dụng các nguồn tài nguyên thiên nhiên
  - + Kiểm kê các nguồn tài sản chung, nếu có
  - + Các hoạt động kinh tế của tất cả những người bị ảnh hưởng, gồm cả các nhóm dễ bị tổn thương
  - + Mạng lưới xã hội và tổ chức xã hội
  - + Hệ thống và các địa điểm văn hoá
- (ii) Dữ liệu về đất và diện tích trong khu vực:
  - + Bản đồ khu vực và các thôn xóm bị ảnh hưởng bởi việc thu hồi đất
  - + Tổng diện tích đất cần cho dự án
  - + Loại đất và tình trạng sử dụng đất
  - + Quyền sở hữu, thuê, và hình thức sử dụng đất
  - + Thủ tục thu hồi đất và bồi thường
  - + Các công trình dân dụng và hạ tầng hiện có.

Bước 4. Song song với khảo sát hộ gia đình bị ảnh hưởng, việc tham khảo ý kiến hộ bị ảnh hưởng sẽ tiếp tục xác định mong muốn và các nhu cầu đặc biệt của họ. Kết quả tham vấn này cần được nêu ra trong Kế hoạch hành động tái định cư. Việc điều tra thông tin về giá cả thị trường của đất, hoa màu và các tài sản khác từ chính quyền từng

---

⁴ Tác động được coi là không đáng kể nếu người bị ảnh hưởng không phải di chuyển và bị ảnh hưởng ít hơn 10% tài sản sản xuất của họ.

quận/huyện/thành phố, phường/xã cũng như trên thị trường từng địa phương, làm cơ sở để đưa ra được khái toán chi phí cho Kế hoạch hành động tái định cư.

Bước 5. Chuẩn bị Kế hoạch hành động tái định cư. Các quyền lợi mô tả trong Khung chính sách tái định cư được tóm tắt trong Ma trận quyền lợi (xem chi tiết tại Phụ lục 2) sẽ được sử dụng cho mỗi tiểu dự án.

Bước 6. Khi bản dự thảo Kế hoạch hành động tái định cư được Ngân hàng chấp nhận, dự thảo Kế hoạch hành động tái định cư sẽ được công bố công khai để tham vấn các hộ có khả năng bị ảnh hưởng và cộng đồng nói chung.

5.2.2. Thẩm định và Phê duyệt

85. Việc lập Kế hoạch hành động tái định cư cho dự án phải phù hợp với Khung chính sách tái định cư này. Khi tài liệu Kế hoạch hành động tái định cư hoàn thiện, nó phải được gửi đến Ngân hàng Thế giới để xem xét và chấp thuận. Sau đó, UBND tỉnh sẽ chịu trách nhiệm phê duyệt Kế hoạch hành động tái định cư và tất cả các vấn đề tái định cư liên quan trước thời điểm ký kết Hiệp định vay của Dự án, để cho phép thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư.

86. Ngân hàng Thế giới sẽ không chấp nhận giải ngân từ vốn vay cho các hợp đồng xây dựng dự án trừ khi việc thanh toán bồi thường và các biện pháp phục hồi sinh kế đã được giải quyết một cách thỏa đáng, phù hợp với Khung chính sách tái định cư của dự án.

5.3. Khảo sát giá thay thế

87. Như yêu cầu của Chính sách Tái định cư bắt buộc của Ngân hàng Thế giới (OP 4.12), Khảo sát giá thay thế cần phải thực hiện để làm căn cứ tính giá thay thế cho tất cả các ảnh hưởng về đất, cây trồng, sản phẩm nuôi trồng thủy sản, tài sản và công trình bởi dự án. Đơn vị tư vấn thẩm định giá độc lập có chuyên môn về thẩm định giá sẽ được huy động để tiến hành khảo sát chi phí thay thế, cho đất và tài sản trên đất bị ảnh hưởng của Dự án.

88. UBND cấp huyện và Hội đồng bồi thường cấp huyện đảm bảo rằng khoản dự kiến chi trả bồi thường cho các hộ BAH là giá thay thế (đối với đất và các công trình) và giá thị trường (đối với cây trồng/vật nuôi). Khảo sát chi phí thay thế sẽ được tiến hành theo cách thức có sự tham gia của các bên liên quan.

5.4. Thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư

89. Kế hoạch thực hiện công tác tái định cư chi tiết sẽ được thể hiện trong các báo cáo Kế hoạch hành động tái định cư của Tiểu dự án. Kế hoạch thực hiện này sẽ được xây dựng dựa trên kế hoạch thực hiện của việc xây dựng công trình.

90. Quy trình thực hiện bồi thường, hỗ trợ và TĐC cần tuân thủ các quy định và thủ tục trong Nghị định 47/2014/NĐ-CP của Chính phủ và các quy định trong Khung chính sách tái định cư. Các bước và thủ tục cụ thể như sau:

- (i) Căn cứ vào thiết kế kỹ thuật chi tiết của công trình, Tư vấn thiết kế và Ban QLDA địa phương bàn giao mốc giới GPMB cho Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường, giải phóng mặt bằng để xác định các hộ BAH và đo đạc kiểm đếm các tài sản BAH.
- (ii) Hợp các hộ BAH để phổ biến thông tin và chính sách bồi thường, bao gồm mục tiêu và lợi ích của dự án, các tác động tích cực và tiêu cực của dự án, các biện pháp giảm thiểu, các phương pháp được sử dụng để xác định giá các tài sản BAH, các khoản bồi thường, hỗ trợ và khôi phục, và cơ chế giải quyết khiếu nại.
- (iii) Điều tra cơ bản được thực hiện nhằm khảo sát các hộ BAH và kiểm kê tài sản BAH để thu thập thông tin về người BAH, số lượng tài sản BAH, các quyền lợi về bồi

thường, tái định cư và hỗ trợ phục hồi cho người BAH. Tham vấn người BAH về các biện pháp giảm thiểu tác động của dự án và các biện pháp hỗ trợ phục hồi sinh kế.

- (iv) Tiến hành điều tra kinh tế xã hội với cho lập Kế hoạch hành động TĐC đầy đủ và các cuộc điều tra hạn chế để đánh giá tác động đối với lập Kế hoạch hành động TĐC rút gọn.
- (v) Điều tra giá thay thế.
- (vi) Lập phương án bồi thường, công khai phương án bồi thường để lấy ý kiến của người BAH, hoàn chỉnh phương án bồi thường và trình UBND huyện phê duyệt.
- (vii) Thực hiện chi trả bồi thường và các khoản hỗ trợ.
- (viii) Thực hiện tái định cư (nếu có) và bàn giao mặt bằng cho thi công.
- (ix) Các hoạt động giám sát nội bộ và độc lập sẽ được triển khai ngay từ khi bắt đầu các hoạt động phổ biến thông tin và trong suốt quá trình thực hiện công tác bồi thường, hỗ trợ và TĐC để đảm bảo rằng việc thực hiện bồi thường và TĐC tuân thủ Khung chính sách tái định cư.

91. Sự phối hợp giữa thực hiện tái định cư và thi công. Đối với các TDA có thu hồi đất, việc thực hiện bồi thường và TĐC cần đảm bảo phù hợp với tiến độ thi công các hạng mục của Tiểu dự án. Vì vậy, một khung thời gian thực hiện bồi thường và GPMB kết hợp với kế hoạch xây lắp cần được thiết lập và giám sát chặt chẽ để đảm bảo tất cả người BAH đều được nhận bồi thường thỏa đáng trước khi bắt đầu các hoạt động xây lắp ít nhất là một tháng. Chi trả bồi thường và TĐC cho người BAH phải được hoàn thành như một điều kiện cho việc thu hồi đất và trước khi bắt đầu thi công. NHTG sẽ không phê duyệt bất cứ gói thầu xây lắp nào khi chưa hoàn thành thỏa đáng việc chi trả bồi thường cho người BAH.

92. Nếu TDA gây ra các tác động TĐC thì cần tham vấn người phải di dời về các phương án di dời như nhận tiền và tự lo chỗ ở hay di chuyển vào các khu TĐC. Trường hợp thứ nhất. Hội đồng bồi thường và chính quyền địa phương cần hỗ trợ người phải di dời trong việc tìm nơi ở mới. Đối với trường hợp thứ hai, UBND huyện/thành phố cần xây dựng khu TĐC với đầy đủ điều kiện phát triển cho người BAH. Việc di dời các hộ BAH vào khu TĐC chỉ được thực hiện khi đã hoàn thành xây dựng cơ sở hạ tầng khu TĐC và đảm bảo đủ điều kiện để sinh sống.

93. Để việc thực hiện các hoạt động TĐC phù hợp với kế hoạch thi công và đảm bảo không có người BAH nào phải di dời trước khi trả bồi thường và các hoạt động xây lắp được bắt đầu, Ban QLDA cần xây dựng một kế hoạch thực hiện dự án bao gồm các mốc thời gian cụ thể:

- (i) Các ngày khởi công và kết thúc thi công các công trình,
- (ii) Bảng thời gian chuyển giao các khu TĐC đã hoàn thành cho người BAH (ngày chuyển giao phải trước ngày bắt đầu thi công ít nhất một tháng),
- (iii) Ngày mà người BAH phải bàn giao đất cho dự án (để họ có kế hoạch phá dỡ nhà và bàn giao đất đúng thời gian quy định).

94. Việc thanh toán các khoản bồi thường, hỗ trợ và tái định cư cho các hộ dân bị ảnh hưởng (bằng tiền mặt hoặc đất đổi đất với giá trị tương đương) phải được hoàn thành trước khi trao thầu thi công

6. THAM VẤN CỘNG ĐỒNG VÀ PHỔ BIẾN THÔNG TIN

1. Mục tiêu của tham vấn cộng đồng và phổ biến thông tin

95. Phổ biến thông tin cho những người bị ảnh hưởng bởi Dự án và những cơ quan tham gia là một phần quan trọng trong công tác chuẩn bị và thực hiện Dự án. Tham vấn với những người bị ảnh hưởng và đảm bảo cho họ tham gia tích cực sẽ giảm khả năng phát sinh mâu thuẫn và giảm thiểu rủi ro làm chậm dự án. Điều này cũng cho phép Dự án thiết kế chương trình tái định cư và khôi phục như một chương trình phát triển tổng hợp, phù hợp với nhu cầu và ưu tiên của người bị ảnh hưởng, và do đó, tăng tối đa hiệu ích kinh tế và xã hội của nguồn vốn đầu tư. Các mục tiêu của chương trình thông tin và tham vấn cộng đồng bao gồm:

- Đảm bảo rằng, cấp có thẩm quyền ở địa phương cũng như đại diện của những người bị ảnh hưởng, sẽ được tham gia vào quá trình lập kế hoạch và ra quyết định. Ban QLDA sẽ hợp tác chặt chẽ với UBND Thành phố/phường/xã tham gia Dự án trong quá trình thực hiện dự án. Sự tham gia của những người bị ảnh hưởng trong khi thực hiện sẽ được tiếp tục bằng cách đề nghị từng Thành phố/phường/xã mời đại diện của những người bị ảnh hưởng làm thành viên trong Hội đồng Bồi thường, Tái định cư của Thành phố và tham gia vào các hoạt động tái định cư (đánh giá tài sản, bồi thường, tái định cư, và giám sát).
- Chia sẻ toàn bộ thông tin về các hạng mục và hoạt động dự kiến của tiểu Dự án với người bị ảnh hưởng.
- Thu thập thông tin về nhu cầu và ưu tiên của những người bị ảnh hưởng, cũng như nhận thông tin về phản ứng của họ về chính sách và hoạt động dự kiến.
- Đảm bảo rằng những người bị ảnh hưởng có thể được thông báo đầy đủ các quyết định trực tiếp ảnh hưởng tới thu nhập và mức sống của họ, và họ có cơ hội tham gia vào các hoạt động và ra quyết định về các vấn đề trực tiếp ảnh hưởng tới họ.
- Đạt được sự phối hợp và tham gia của những người bị ảnh hưởng và cộng đồng trong các hoạt động cần thiết cho lập kế hoạch và thực hiện tái định cư.
- Đảm bảo sự minh bạch ở tất cả các hoạt động liên quan tới thu hồi đất, bồi thường, tái định cư và Khôi phục.

6.2. Tham vấn cộng đồng trong giai đoạn chuẩn bị Dự án

96. Trong giai đoạn chuẩn bị Dự án, việc phổ biến thông tin và tham vấn cộng đồng nhằm mục đích thu thập thông tin để đánh giá những tác động tái định cư của Dự án và đưa ra các khuyến nghị về các phương án lựa chọn. Điều này nhằm làm giảm hoặc loại bỏ những tác động tiêu cực tiềm ẩn của dự án đối với cư dân địa phương và chuẩn bị trước để đối phó với những vấn đề có thể nảy sinh trong quá trình thực hiện.

97. Phương pháp phổ biến thông tin và tham vấn cộng đồng có thể gồm phương pháp đánh giá nhanh nông thôn có sự tham gia và tham vấn của các bên liên quan, sử dụng các kỹ thuật như tới thăm hộ gia đình và nơi bị ảnh hưởng, họp cộng đồng, họp nhóm và thảo luận nhóm tập trung, cùng điều tra kinh tế - xã hội.

98. Ngay trong giai đoạn bắt đầu chuẩn bị Dự án, chính quyền địa phương và những người đứng đầu các cấp chính quyền khác nhau ở mỗi tỉnh của Dự án được thông báo về Dự án, về mục tiêu và các hoạt động của Dự án. Họ được tham khảo ý kiến và tham gia một cách tích cực vào các cuộc thảo luận về nhu cầu phát triển và ưu tiên của địa phương họ. Các hộ được tham vấn đánh giá về tác động tiêu cực có thể có của Dự án và các biện pháp giảm thiểu chúng, và biện pháp tăng lợi ích của Dự án đối với họ.

99. Chính quyền địa phương được tham khảo ý kiến về sự đồng thuận của họ cũng như cam kết của họ về thực hiện Chính sách Tái định cư được mô tả trong Khung Chính sách của dự án, là chính sách phản ánh cả mục tiêu chính sách của Ngân hàng và của Chính phủ.

100. Sau khi Dự án được phê chuẩn, các phương tiện thông tin đại chúng, bao gồm cả chương trình truyền hình và báo chí địa phương sẽ giới thiệu rộng rãi về đề xuất dự án tại các địa điểm công cộng, bao gồm những thông tin về mục tiêu, hợp phần và các hoạt động của Dự án.

6.3. Tham vấn cộng đồng trong giai đoạn thực hiện dự án

101. **Phổ biến thông tin và tham vấn cộng đồng:** Trong quá trình thực hiện dự án, các Ban Quản lý Dự án, Hội đồng Bồi thường cấp Thành phố với sự hỗ trợ của tư vấn dự án, sẽ đảm nhận những nhiệm vụ sau:

- (i) Cung cấp thông tin cho các cơ quan liên quan ở tất cả các cấp thông qua các hội thảo thảo luận. Cung cấp thông tin chi tiết về chính sách Dự án và thủ tục thực hiện.
- (ii) Tổ chức phổ biến thông tin và tham vấn cho tất cả những người bị ảnh hưởng trong suốt quá trình dự án.
- (iii) Sau khi có kết quả kiểm đếm chi tiết, cập nhật đơn giá bồi thường trong Kế hoạch hành động tái định cư cập nhật. Hội đồng Bồi thường cấp huyện sẽ khẳng định lại quy mô thu hồi đất, tác động tài sản sẽ tiến hành tham vấn và hoàn chỉnh Phương án bồi thường cho từng hộ gia đình bị ảnh hưởng.
- (iv) Phương án bồi thường nêu rõ các tài sản bị ảnh hưởng và quyền được bồi thường của hộ gia đình, sẽ phải được người bị ảnh hưởng ký để thể hiện sự đồng thuận của họ với kết quả đánh giá. Bất kỳ thắc mắc nào của người bị ảnh hưởng về nội dung phương án đều phải được ghi nhận lúc này.
- (v) Cần gửi các phương án tái định cư tới tất cả những người bị di chuyển (a) để thông báo cho họ về các phương án tái định cư (giải thích rõ ràng về việc lựa chọn từng phương án), (b) đề nghị người bị ảnh hưởng khẳng định lựa chọn của họ về phương án tái định cư và khẳng định sơ bộ của họ về địa điểm khu tái định cư, và (c) đề nghị người bị ảnh hưởng nêu rõ các dịch vụ mà họ hiện đang sử dụng như giáo dục/ y tế/ thị trường và khoảng cách tiếp cận các dịch vụ đó. nhằm đảm bảo phát triển các dịch vụ cơ sở hạ tầng trong tương lai.
- (vi) Tham vấn người bị ảnh hưởng về mong muốn của họ đối với phương án hỗ trợ khôi phục cuộc sống. Phần này áp dụng cho những người bị ảnh hưởng nặng và nhóm người dễ bị tổn thương. Hội đồng Bồi thường Tái định cư sẽ thông báo cho người bị ảnh hưởng về phương án và quyền nhận hỗ trợ kỹ thuật trước khi đề nghị họ nêu rõ mong muốn về hỗ trợ khôi phục đó.

102. **Tham vấn cộng đồng:** Trước khi bắt đầu thực hiện Kế hoạch tái định cư, Ban QLDA hoặc Hội đồng bồi thường - tái định cư cấp Thành phố sẽ tổ chức họp cộng đồng ở từng xã bị ảnh hưởng để cung cấp thông tin bổ sung cho người bị ảnh hưởng và tạo cơ hội cho họ tham gia thảo luận công khai về chính sách và thủ tục tái định cư. Gửi giấy mời cho tất cả những người bị ảnh hưởng trước khi tổ chức cuộc họp ở nơi đó. Mục đích cuộc họp này là làm rõ thông tin đã có tới ngày họp và tạo cơ hội cho người bị ảnh hưởng thảo luận những vấn đề quan tâm và làm rõ thông tin. Cùng với thư thông báo cho người bị ảnh hưởng, phải sử dụng các biện pháp thông tin khác để thông tin cho người bị ảnh hưởng và công chúng nói chung, ví dụ như áp phích quảng cáo ở những khu vực dễ nhìn tại trụ sở UBND xã, nơi mà người bị ảnh hưởng đang sống, thông báo qua đài, báo địa phương. Cả nam và nữ của hộ bị ảnh hưởng

cũng như các thành viên trong cộng đồng có quan tâm đều được khuyến khích tham gia. Trong cuộc họp sẽ giải thích về dự án, và quyền lợi và quyền được hưởng của hộ gia đình, và cuộc họp sẽ là cơ hội để nêu ra các câu hỏi liên quan. Các cuộc họp tương tự sẽ được tổ chức định kỳ trong suốt chu kỳ dự án. Việc tổ chức lấy ý kiến phải được lập thành biên bản có xác nhận của UBND xã, đại diện Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cấp xã và đại diện những người có đất bị thu hồi

Họp cộng đồng

103. Một cuộc họp với cộng đồng tại mỗi phường/xã sẽ tổ chức trước khi bước vào giai đoạn thiết kế chi tiết để cung cấp cho những người BAH các thông tin bổ sung và tạo cơ hội thảo luận công khai về các chính sách và thu tục tái định cư tại môi trường bị ảnh hưởng. Thư mời sẽ được gửi đến tất cả những người BAH trước khi có cuộc họp ở khu vực của họ. Cuộc họp này nhằm làm rõ những thông tin được đưa ra đến nay, đồng thời để những người BAH có cơ hội thảo luận các vấn đề họ quan tâm cũng như làm sáng tỏ những vấn đề mơ hồ. Ngoài thư thông báo, các phương tiện khác cũng sẽ được sử dụng để thông báo cho những người BAH và người dân nói chung được biết như có các áp phích tại các địa điểm dễ nhận biết ở các xã và Thành phố nơi người BAH cư trú. Các thông tin qua đài phát thanh, báo cũng được sử dụng để truyền đạt thông tin. Thư và các thông báo sẽ chỉ rõ thời gian và địa điểm tổ chức cuộc họp và những người có thể tham dự. Các thành viên nam, nữ từ các hộ bị ảnh hưởng, cũng như các thành viên khác của cộng đồng có quan tâm đều được khuyến khích tham dự. Cuộc họp sẽ giải thích về Dự án, các quyền và quyền lợi của các hộ gia đình, đồng thời sẽ tạo cơ hội để những người tham dự họp đặt câu hỏi. Những cuộc họp như thế sẽ được tổ chức định kỳ trong suốt thời gian dự án.

104. Những thông tin có liên quan sẽ được cung cấp cho những người BAH tại các cuộc họp (bằng lời nói, hình ảnh và/hoặc trên các tờ tin được in ấn). Tờ tin sẽ được cung cấp tại các văn phòng Thành phố, xã vùng dự án. Dự kiến các cuộc họp sẽ được thực hiện theo hình thức sau.

- (i) Những giải thích bằng lời nói và hình ảnh, bao gồm những thông tin bằng văn bản và các bản vẽ thiết kế đề xuất cho các công trình xây lắp được Dự án hỗ trợ;
- (ii) Người BAH sẽ có cơ hội đầy đủ để đưa ra câu hỏi, bình luận và sẽ được khuyến khích để đóng góp ý kiến cho các phương án khôi phục cho người BAH.
- (iii) Hội đồng Bồi thường, Tái định cư cấp Thành phố sẽ lập một danh sách hoàn chỉnh tất cả những người BAH có mặt trong cuộc họp.
- (iv) CRC sẽ ghi chép đầy đủ tất cả câu hỏi, bình luận, ý kiến và quyết định phát sinh tại các cuộc họp cũng cấp thông tin tham vấn và có báo cáo về tất cả các cuộc họp trên gửi đến Ban QLDA.

Những thông tin sau sẽ được cung cấp cho người BAH:

- (i) **Các hợp phần và tiêu chuẩn của Dự án.** Bao gồm các địa điểm mà họ có thể có được những thông tin chi tiết về dự án.
- (ii) **Những tác động của dự án.** Những tác động đối với người sinh sống và làm việc trong khu vực bị ảnh hưởng của dự án, bao gồm giai trình về sự cần thiết phải tiến hành thu hồi đất cho dự án.
- (iii) **Các quyền và quyền lợi của người BAH.** Quyền và quyền lợi của người BAH sẽ được xác định. Ngày khóa sổ sẽ được thông báo để xác định tính đầy đủ điều kiện. Các quyền và quyền lợi cho các tác động khác nhau đối với người BAH sẽ được giải

thích, trong đó bao gồm các quyền lợi đối với những người bị mất công việc kinh doanh, việc làm và thu nhập. Các phương pháp gồm đất đổi đất với giá trị tương đương, đền bù bằng tiền mặt, các phương án tổ chức lại cho tái định cư cá nhân, những hỗ trợ và quyền lợi sẽ được cung cấp cho từng người BAH, **quyền** lợi đối với hỗ trợ phục hồi và các cơ hội việc làm liên quan đến Dự án sẽ được thảo luận và giải thích đầy đủ.

- (iv) **Cơ chế khiếu nại và giải quyết khiếu nại.** Những người BAH sẽ được thông báo rằng các chính sách và thủ tục của Dự án là nhằm đảm bảo mức sống của họ sẽ được khôi phục như mức trước khi có dự án. Người BAH cũng sẽ được thông báo rằng Hội đồng tái định cư có thể giúp giải quyết nếu có bất kỳ sự không rõ ràng hay hiểu lầm nào về bất kỳ khía cạnh nào của dự án. Nếu người BAH có thắc mắc về bất kỳ khía cạnh nào liên quan tới việc thu hồi đất, bồi thường, tái định cư và quá trình khôi phục, kê ca mức bồi thường cho những tổn thất của họ thì họ có quyền khiếu nại và được giải quyết khiếu nại. Những người BAH sẽ được giải thích về cách thức tiếp cận với các thủ tục giải quyết khiếu nại. Họ sẽ có thông tin về chi tiết liên lạc các cơ quan và các điểm liên lạc tại địa phương nhằm giải quyết khiếu nại.
- (v) **Quyền tham gia và quyền được tham vấn.** Những người BAH sẽ được thông báo về việc họ có quyền tham gia vào việc lập kế hoạch và thực hiện quá trình tái định cư. Những người BAH sẽ có đại diện trong Hội đồng tái định cư cấp huyện và đại diện này sẽ có mặt bất cứ khi nào Hội đồng Bồi thường, tái định cư xã/huyện/tỉnh họp để đảm bảo những người BAH được tham gia vào mọi khía cạnh của dự án.
- (vi) **Các hoạt động tái định cư.** Những người BAH sẽ được giải thích về phương pháp tính toán mức bồi thường và phương thức thanh toán tiền đền bù; quy trình giám sát sẽ bao gồm việc phong vận chọn mẫu trong số những người BAH; việc di dời tới các địa điểm độc lập hoặc tự di dời; thông tin sơ bộ về các thủ tục đối với các công trình xây lắp.
- (vii) **Trách nhiệm của các cơ quan.** Những người BAH sẽ được thông báo về các tổ chức, các cấp chính quyền và trách nhiệm của các cơ quan này liên quan đến hoạt động tái định cư, cũng như tên và chức vụ của các cán bộ cùng số điện thoại, địa chỉ cơ quan và giờ làm việc, nếu có.
- (viii) **Kê hoạch thực hiện.** Những người BAH sẽ nhận được kê hoạch đề xuất cho các hoạt động tái định cư chính và được thông báo rằng các công trình xây lắp sẽ chỉ được bắt đầu sau khi hoàn thành tất cả các hoạt động tái định cư và giải phóng mặt bằng khu vực dự án. Cần thông báo rõ là người BAH sẽ chỉ di dời sau khi đã nhận đủ các đền bù cho tài sản bị mất. Các kê hoạch và sơ đồ thực hiện sẽ được cung cấp cho Hội đồng tái định cư các cấp.

105. Tờ rơi Dự án. Một tờ rơi cung cấp các thông tin về Dự án sẽ được xây dựng và cung cấp tới người dân bị ảnh hưởng của Dự án trong giai đoạn chuẩn bị Dự án cũng như giai đoạn thực hiện Dự án để đảm bảo rằng người dân nắm bắt và nhận thức rõ về các lợi ích mà Dự án đem lại. Tờ rơi dự án cung cấp các chính sách bồi thường, hỗ trợ chi tiết nêu trong Khung chính sách tái định cư này nhằm xây dựng các biện pháp giảm thiểu tác động xã hội. Khi tiểu Dự án có thu hồi đất và giải phóng mặt bằng. Tham chiếu mẫu tờ rơi trong Phụ lục 3.

6.4. Công bố thông tin

106. Theo yêu cầu của Ngân hàng, Khung chính sách tái định cư sẽ được công bố bằng tiếng Việt ở cấp địa phương, đặc biệt tại trụ sở Ban QLDA, UBND thành phố, phường/xã, và Trung tâm thông tin phát triển Việt Nam (VDIC) tại Hà Nội trước và sau khi được Chính phủ

Việt Nam phê duyệt. Phiên bản tiếng Anh của Khung chính sách tái định cư này cũng sẽ được công bố tại Cơ sở thông tin Ngân hàng Thế giới ở Washington D.C. trước khi phê duyệt dự án.

7. CƠ CHẾ GIẢI QUYẾT KHIẾU NẠI

1. Để đảm bảo rằng tất cả các thắc mắc khiếu nại của người bị ảnh hưởng về bất kỳ khía cạnh nào của việc thu hồi đất, bồi thường và tái định cư đều được giải quyết một cách kịp thời và thỏa đáng, và đảm bảo rằng người dân bị ảnh hưởng có thể thoải mái đưa ra thắc mắc khiếu nại của mình, một cơ chế giải quyết khiếu nại cần phải được thiết lập. Tất cả người bị ảnh hưởng có thể gửi bất cứ câu hỏi nào cho các cơ quan thực hiện về quyền lợi của họ liên quan đến vấn đề bồi thường, chính sách bồi thường, tỷ giá, thu hồi đất, tái định cư, trợ cấp và phục hồi thu nhập. Ngoài ra, người bị ảnh hưởng không phải trả bất kỳ khoản phí liên quan tới thủ tục giải quyết khiếu nại kể cả việc giải quyết khiếu nại đó cần có hành động pháp lý của một tòa án theo luật định. Chi phí này được bao gồm trong ngân sách để thực hiện Kế hoạch hành động TĐC.

108. Thủ tục khiếu nại và giải quyết khiếu nại sẽ được thực hiện như sau:

Cấp thứ nhất UBND phường/xã. Một hộ bị ảnh hưởng không hài lòng sẽ nêu khiếu nại của họ tới bất kỳ một thành viên nào trong UBND phường/xã, thông qua trưởng thôn hoặc trực tiếp tới UBND phường/xã, bằng văn bản hoặc lời nói. Thành viên của UBND hay trưởng thôn nói trên sẽ phải thông báo với UBND phường/xã về việc khiếu nại đó. UBND phường/xã sẽ làm việc cá nhân với hộ bị ảnh hưởng có khiếu nại và sẽ có 5 ngày để giải quyết sau khi nhận được khiếu nại (ở những vùng hẻo lánh hoặc miền núi, khiếu nại có thể giải quyết trong vòng 15 ngày). Ban thư ký của UBND phường/xã chịu trách nhiệm lập hồ sơ và lưu trữ toàn bộ khiếu nại mà họ đang xử lý.

Khi UBND phường/xã ban hành quyết định, hộ gia đình có thể kháng cáo trong vòng 30 ngày. Nếu quyết định lần hai đã được ban hành mà hộ vẫn chưa thỏa mãn với quyết định đó, họ có thể khiếu nại lên UBND Thành phố.

Cấp thứ hai UBND Thành phố. Khi nhận được khiếu nại của hộ, UBND Thành phố sẽ có 15 ngày (hoặc 30 ngày đối với vùng hẻo lánh và miền núi) kể từ khi nhận khiếu nại để giải quyết trường hợp đó. UBND Thành phố chịu trách nhiệm đối với việc lập hồ sơ và lưu trữ tài liệu về toàn bộ các khiếu nại mà họ đang xử lý.

Khi UBND Thành phố ban hành quyết định, hộ gia đình có thể kháng cáo trong vòng 30 ngày. Nếu quyết định lần hai đã được ban hành mà hộ vẫn chưa thỏa mãn với quyết định đó, họ có thể khiếu nại lên UBND tỉnh.

Cấp thứ ba UBND tỉnh. Khi nhận được khiếu nại của hộ, UBND tỉnh sẽ có 30 ngày (hoặc 45 ngày đối với vùng hẻo lánh và miền núi) kể từ khi nhận khiếu nại để giải quyết trường hợp đó. UBND tỉnh chịu trách nhiệm đối với việc lập hồ sơ và lưu trữ tài liệu về toàn bộ các khiếu nại được trình lên.

Khi UBND tỉnh ban hành quyết định, hộ gia đình có thể kháng cáo trong vòng 45 ngày. Nếu quyết định lần hai đã được ban hành mà hộ vẫn chưa thỏa mãn với quyết định đó, họ có thể khiếu nại lên tòa án trong vòng 45 ngày. UBND tỉnh khi đó phải nộp tiền thanh toán bồi thường vào một tài khoản lưu giữ.

Cấp thứ tư Tòa án tỉnh. Nếu người khiếu nại nộp hồ sơ của vụ việc lên tòa án và toàn án ra quyết định đứng về phía người khiếu nại, khi đó chính quyền tỉnh sẽ phải tăng mức bồi thường lên mức mà tòa án quyết định. Trong trường hợp tòa án đứng về phía UBND tỉnh, người khiếu nại sẽ nhận được khoản tiền đã nộp cho tòa án.

109. Quyết định giải quyết khiếu nại sẽ phải được gửi cho người khiếu nại và các bên có liên quan và phải được niêm yết công khai tại trụ sở của UBND của cấp giải quyết khiếu nại. Sau 03 ngày có quyết định/kết quả giải quyết khiếu nại tại cấp phường/xã/thị trấn và sau 07 ngày tại cấp huyện hoặc tỉnh.

110. Để giảm thiểu các khiếu nại lên cấp tỉnh, Ban QLDA sẽ phối hợp với Hội đồng bồi thường cấp thành phố để tham gia và tư vấn giải quyết, trả lời các khiếu nại;

111. Nhân sự: Cán bộ Môi trường và tái định cư do Ban QLDA lựa chọn sẽ thiết kế và duy trì một cơ sở dữ liệu về các khiếu nại liên quan đến dự án của các hộ bị ảnh hưởng bao gồm các thông tin như: bản chất của khiếu nại, nguồn và ngày nhận khiếu nại, tên và địa chỉ của người khiếu nại, hành động cần thực hiện, tình trạng hiện tại.

112. Đối với các khiếu nại bằng miệng, ban tiếp nhận/hòa giải sẽ ghi lại những yêu cầu này trong một mẫu đơn khiếu nại tại cuộc họp đầu tiên với người bị ảnh hưởng.

113. Tư vấn giám sát độc lập có trách nhiệm kiểm tra các thủ tục và các quyết định giải quyết khiếu nại. Tư vấn giám sát độc lập có thể đề nghị thêm các biện pháp khác để giải quyết những khiếu nại còn tồn đọng. Trong quá trình làm việc liên quan đến nhiệm vụ kiểm tra các thủ tục giải quyết khiếu nại và xem xét các quyết định giải quyết khiếu nại, cơ quan giám sát độc lập cần phối hợp chặt chẽ với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các thành viên của Mặt trận có trách nhiệm giám sát việc thi hành pháp luật về khiếu nại tại địa phương;

114. Quy trình giải quyết khiếu nại quá trình của dự án yêu cầu phải có tên và chi tiết liên lạc của cán bộ tiếp nhận và giải quyết khiếu nại. Những thông tin này sẽ được phổ biến thông qua các tờ rơi thông tin và dán trong các văn phòng của UBND các xã, huyện và Ban QLDA

115. Đồng thời, để tránh sự chậm trễ của dự án trong quá trình giải quyết khiếu nại, tài khoản ký quỹ để thanh toán tái định cư nên được sử dụng đảm bảo thanh toán bồi thường sau khi khiếu nại đã được giải quyết.

116. Để đảm bảo rằng cơ chế khiếu nại mô tả ở trên là thiết thực và chấp nhận được đối với người BAH, cơ chế đó đã được tham vấn với chính quyền và cộng đồng địa phương có tính đến đặc điểm văn hóa riêng biệt cũng như các cơ chế văn hóa truyền thống trong việc nêu và giải quyết khiếu nại và những vấn đề mâu thuẫn. Những đối tượng và nỗ lực của các dân tộc thiểu số cũng được xác định và quyết định những cách thức chấp nhận được về văn hóa để tìm ra cách giải quyết.

8. DỰ TOÁN CHI PHÍ VÀ NGÂN SÁCH

1. Dự toán chi phí

117. Chi phí ước tính cho công tác thực hiện Kế hoạch Tái định cư bao gồm:

- a. Chi phí cho việc bồi thường, hỗ trợ và tái định cư: bao gồm các hạng mục đã được mô tả trong ma trận quyền lợi.
- b. Chi phí tổ chức thực hiện bồi thường, hỗ trợ, tái định cư: bao gồm cả chi phí khảo sát đo đạc chi tiết, chi phí lập hồ sơ thu hồi đất và chi phí thẩm định giá độc lập... ước tính tối đa bằng 2% tổng chi phí thực hiện bồi thường và hỗ trợ phục hồi.

118. Tổng chi phí thực hiện Kế hoạch tái định cư được thể hiện ở bảng dưới đây:

Bảng 5: Tổng chi phí thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư

Đơn vị: triệu USD

No	Tiểu dự án	Chi phí thực hiện
		Tỷ giá quy đổi: 22.500VNĐ = 1 USD
I	Chi phí cho việc bồi thường, hỗ trợ và tái định cư	27.8
1	Tp. Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình	4.9
2	Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định	1.7
3	Tp. Phan Rang – Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận	12.9
4	Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa	8.3
II	Chi phí tổ chức thực hiện (=2%*I)	0.6
TỔNG		28.4

119. Dự toán chi phí thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư của Dự án là 28,4 triệu USD (tỷ giá quy đổi 22.500VNĐ = 1 USD).

8.2. Nguồn vốn

120. Để chuẩn bị ngân sách cho các chi phí của dự án, việc dự toán chi phí sơ bộ là rất cần thiết để đảm bảo phục hồi sinh kế cho người bị ảnh hưởng. Chi phí cho Kế hoạch hành động tái định cư của từng tiểu dự án sẽ được thực hiện dựa theo giá thay thế và chi phí cho việc tổ chức bồi thường, hỗ trợ và tái định cư theo Khung chính sách TĐC. Các đơn giá bồi thường sẽ do đơn vị định giá đất độc lập đề xuất, phản ánh giá thay thế của tất cả các tài sản bị ảnh hưởng tại thời điểm thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư.

121. Chi phí bồi thường, hỗ trợ và tái định cư cho các tiểu dự án và chi phí định giá đất độc lập sẽ được lấy từ vốn đối ứng của dự án. Chi phí đào tạo để thực hiện công tác tái định cư và chi phí giám sát tái định cư độc lập sẽ được lấy từ vốn vay IDA.

9. GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ

9. Giám sát

122. Giám sát là một quá trình liên tục của việc đánh giá thực hiện Dự án, liên quan tới lịch thực hiện đã được thống nhất, về việc sử dụng các đầu vào, hạ tầng cơ sở và dịch vụ của dự án. Giám sát cung cấp cho tất cả các bên liên quan những phản ánh liên tục về tình hình thực hiện. Nó xác định được thực tế và khả năng thành công và khó khăn nảy sinh ngay khi có thể, để tạo điều kiện có thể chấn chỉnh kịp thời trong giai đoạn hoạt động Dự án.

123. Giám sát có 2 mục đích:

- (i) Giám sát các hoạt động của Dự án đó có hoàn thành một cách hiệu quả hay không, kể cả về số lượng, chất lượng và thời gian.

- (ii) Đánh giá những hoạt động này có đạt được mục tiêu và mục đích Dự án đề ra hay không, và mức độ đạt được như thế nào.

124. Các cơ quan thực hiện (Ban QLDA) cũng như tư vấn giám sát độc lập do Ban QLDA thuê tuyển sẽ theo dõi, giám sát thường xuyên việc thực hiện các Kế hoạch hành động tái định cư.

9.2 Giám sát Nội bộ

125. Giám sát Nội bộ việc thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư của các tiểu dự án là trách nhiệm của cơ quan thực hiện, với sự hỗ trợ của tư vấn dự án. Các tổ chức thực hiện sẽ giám sát tiến độ của việc chuẩn bị và thực hiện TĐC thông qua các báo cáo tiến độ thường xuyên.

126. Giám sát nội bộ nhằm mục đích:

- (i) Đảm bảo thanh toán bồi thường cho người bị ảnh hưởng theo loại hình tổn thất và tác động được thực hiện theo chính sách bồi thường đã thống nhất trong Khung chính sách TĐC và Kế hoạch hành động TĐC.
- (ii) Đảm bảo các hoạt động tái định cư được thực hiện theo chính sách bồi thường đã thống nhất trong Khung chính sách TĐC và Kế hoạch hành động TĐC.
- (iii) Xác định xem quá trình chuyển đổi, các biện pháp phục hồi thu nhập và hỗ trợ tái định cư yêu cầu được cung cấp đúng thời hạn hay không.
- (iv) Đánh giá xem các hỗ trợ phục hồi thu nhập đã được cung cấp chưa và đề xuất các biện pháp khắc phục nếu các mục tiêu phục hồi thu nhập của các hộ gia đình không đạt được.
- (v) Phổ biến công khai thông tin và thủ tục tham vấn.
- (vi) Xác định xem các thủ tục khiếu nại có được tuân thủ hay không và có các vấn đề tồn đọng cần sự chú ý của cấp quản lý hay không.
- (vii) Ưu tiên cho các mối quan tâm và nhu cầu của người bị ảnh hưởng, đặc biệt là các hộ gia đình nghèo và dễ bị tổn thương
- (viii) Đảm bảo sự chuyển tiếp giữa di dời và giải phóng mặt bằng và bắt đầu thi công công trình dân dụng nhịp nhàng và rằng các khu vực thi công sẽ không được bàn giao cho các công trình dân dụng cho đến khi các hộ gia đình bị ảnh hưởng đã được bồi thường, hỗ trợ và tái định cư thỏa đáng.

127. Các cơ quan thực hiện sẽ thu thập thông tin hàng tháng từ các Hội đồng bồi thường khác nhau. Một cơ sở dữ liệu về thông tin theo dõi thực hiện tái định cư của Dự án sẽ được duy trì và cập nhật hàng tháng gồm cả việc giải quyết các đơn thư khiếu nại nếu có.

128. Các cơ quan thực hiện sẽ gửi báo cáo giám sát nội bộ về tình hình thực hiện Kế hoạch hành động Tái định cư lên Nhà tài trợ như một phần của báo cáo quý mà họ phải nộp cho bên cho vay. Các báo cáo Giám sát nội bộ phải chứa đựng các thông tin sau:

- (i) Số lượng các hộ BAH theo loại hình bị ảnh hưởng và theo hợp phần Dự án và tình trạng chi trả bồi thường, di dời và khôi phục nguồn thu nhập cho mỗi hạng mục.
- (ii) Số kinh phí được phân bổ cho các hoạt động hoặc cho chi trả bồi thường và kinh phí đã giải ngân cho từng hoạt động.

- (iii) Danh sách các kiến nghị ;
- (iv) Kết quả cuối cùng về giải quyết các khiếu nại và bất cứ vấn đề tồn tại nào đòi hỏi cơ quan quản lý các cấp giải quyết.
- (v) Những vấn đề nảy sinh trong quá trình thực hiện.
- (vi) Tiến độ thực hiện tái định cư thực tế đã cập nhật.

9.3 Giám sát độc lập

129. Mục tiêu. Mục tiêu chung của giám sát độc lập là để cung cấp định kỳ kết quả đánh giá và xem xét độc lập về kết quả thực hiện các mục tiêu tái định cư, những thay đổi về mức sống và việc làm, việc khôi phục nguồn thu nhập và cơ sở xã hội của những người bị ảnh hưởng, hiệu quả, tác động và tính bền vững của quyền được hưởng của người dân, sự cần thiết có thêm các biện pháp giảm thiểu thiệt hại nếu có, và để rút ra những bài học chiến lược cho việc lập chính sách và kế hoạch sau này.

130. Cơ quan chịu trách nhiệm. Theo các yêu cầu của NHTG về thuê tư vấn, Ban QLDA sẽ thuê một tổ chức để giám sát và đánh giá độc lập việc thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư. Tổ chức này, được gọi là Tư vấn giám sát độc lập (TVGSĐL), có chuyên môn về khoa học xã hội và có kinh nghiệm về giám sát độc lập Tái định cư. TVGSĐL nên bắt đầu công việc của mình ngay khi Dự án bắt đầu thực hiện.

131. Mục tiêu giám sát và đánh giá. Các chỉ tiêu dưới đây sẽ do TVGSĐL giám sát và đánh giá:

- (i) Chi trả bồi thường như: a) toàn bộ tiền bồi thường được chi trả đầy đủ cho những người bị ảnh hưởng trước khi lấy đất hay không; b) chi trả đầy đủ có tương xứng với việc thay thế các tài sản bị ảnh hưởng.
- (ii) Hỗ trợ những người phải xây lại nhà của mình trên diện tích đất còn lại, hoặc những người bị di dời phải xây dựng lại nhà ở những địa điểm mới do dự án thu xếp, hoặc được giao mới.
- (iii) Hỗ trợ khôi phục thu nhập, sinh kế.
- (iv) Tham vấn cộng đồng và phổ biến công khai về chính sách bồi thường: a) người bị ảnh hưởng phải được thông tin và tham vấn một cách đầy đủ về thu hồi đất, các hoạt động thuê đất và thay đổi vị trí; b) TVGSĐL phải tham dự ít nhất một cuộc họp tham vấn cộng đồng để giám sát thủ tục tham vấn cộng đồng, các vấn đề nảy sinh trong quá trình họp và đề xuất các giải pháp; c) đánh giá về nhận thức cộng đồng đối với các chính sách và quyền được bồi thường được thực hiện với những người bị ảnh hưởng bởi Dự án; và d) đánh giá nhận thức về các phương án khác nhau dành cho người bị ảnh hưởng được quy định trong Kế hoạch hành động tái định cư.
- (v) Những người bị ảnh hưởng sẽ được giám sát về khía cạnh phục hồi các hoạt động sản xuất.
- (vi) Mức độ thoả mãn của người bị ảnh hưởng về những khía cạnh khác nhau của Kế hoạch hành động tái định cư sẽ được giám sát và ghi chép lại. Hoạt động của cơ chế giải quyết khiếu nại và tốc độ giải quyết khiếu nại cũng được giám sát.

- (vii) Qua quá trình thực hiện, những xu hướng về mức sống được quan sát và điều tra. Bất cứ vấn đề tiềm tàng nào trong việc khôi phục mức sống đều được báo cáo và các biện pháp phù hợp sẽ được đề xuất để đảm bảo mục tiêu dự án.

132. Phụ lục 4 của Khung chính sách tái định cư này đưa ra bộ chỉ số giám sát và đánh giá bao gồm, nhưng không giới hạn, các chỉ số giám sát và đánh giá do TVGSĐL thực hiện. Bộ chỉ số giám sát này sẽ kết hợp cùng một số các thông số đánh giá định tính và định lượng khác được xác định thông qua khảo sát điều tra, làm công cụ cho quá trình đánh giá, phân tích cách ảnh hưởng của dự án qua các đợt giám sát định kỳ và sẽ được thể hiện trong các báo cáo giám sát.

9.4 Phương pháp giám sát độc lập

133. *Khảo sát điều tra mẫu*

- Cần có một cuộc khảo sát điều tra kinh tế xã hội trước, trong và sau khi thực hiện Tái định cư để có sự so sánh rõ ràng về thành công hoặc vướng mắc của Kế hoạch hành động tái định cư. Giám sát sẽ tiến hành trên cơ sở mẫu. Quy mô mẫu có thể là 100% các hộ phải di dời và các hộ bị ảnh hưởng nặng, và ít nhất 20% trong số các hộ bị ảnh hưởng còn lại.
- Cuộc khảo sát điều tra này cần điều tra cả nữ giới, người già, và các nhóm dễ bị tổn thương khác. Cần có sự đại diện bình đẳng của cả nam và nữ.

134. *Lưu trữ dữ liệu*

- TVGSĐL sẽ duy trì một cơ sở dữ liệu về thông tin giám sát tái định cư. Cơ sở dữ liệu này chứa đựng các hồ sơ kết quả giám sát, các hộ được giám sát và được cập nhật thông tin được thu thập trong các đợt tiếp theo. TVGSĐL có thể truy cập đến tất cả các cơ sở dữ liệu đã được tổng hợp bởi Nhà tài trợ và Ban QLDA.

135. *Báo cáo*

- TVGSĐL phải trình báo cáo định kỳ 6 tháng một lần và nêu những phát hiện trong quá trình giám sát. Các báo cáo giám sát này sẽ được nộp cho Ban QLDA sau đó Ban QLDA sẽ nộp cho Ngân hàng Thế giới dưới hình thức phụ lục của các báo cáo tiến độ.
- Báo cáo sẽ gồm (i) một báo cáo về tiến độ thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư; (ii) sự chệch hướng, nếu có, với các điều khoản và nguyên tắc của Kế hoạch hành động tái định cư; (iii) xác định các vấn đề tồn tại và các giải pháp được đề xuất, qua đó các cơ quan thực hiện được thông báo về tình hình đang diễn ra và có thể giải quyết khó khăn một cách kịp thời; và (iv) một báo cáo về diễn biến của các khó khăn và vấn đề đã được xác định trong báo cáo trước.

136. *Báo cáo giám sát tiếp theo*

- Các báo cáo giám sát sẽ được thảo luận trong một cuộc họp giữa cơ quan giám sát độc lập và các Ban QLDA. Cuộc họp này được tổ chức ngay sau khi Ban QLDA nhận được báo cáo. Những hoạt động tiếp theo sẽ được tiến hành dựa trên những khó khăn và các vấn đề đã được xác định trong báo cáo và kết quả của các cuộc thảo luận giữa các bên.

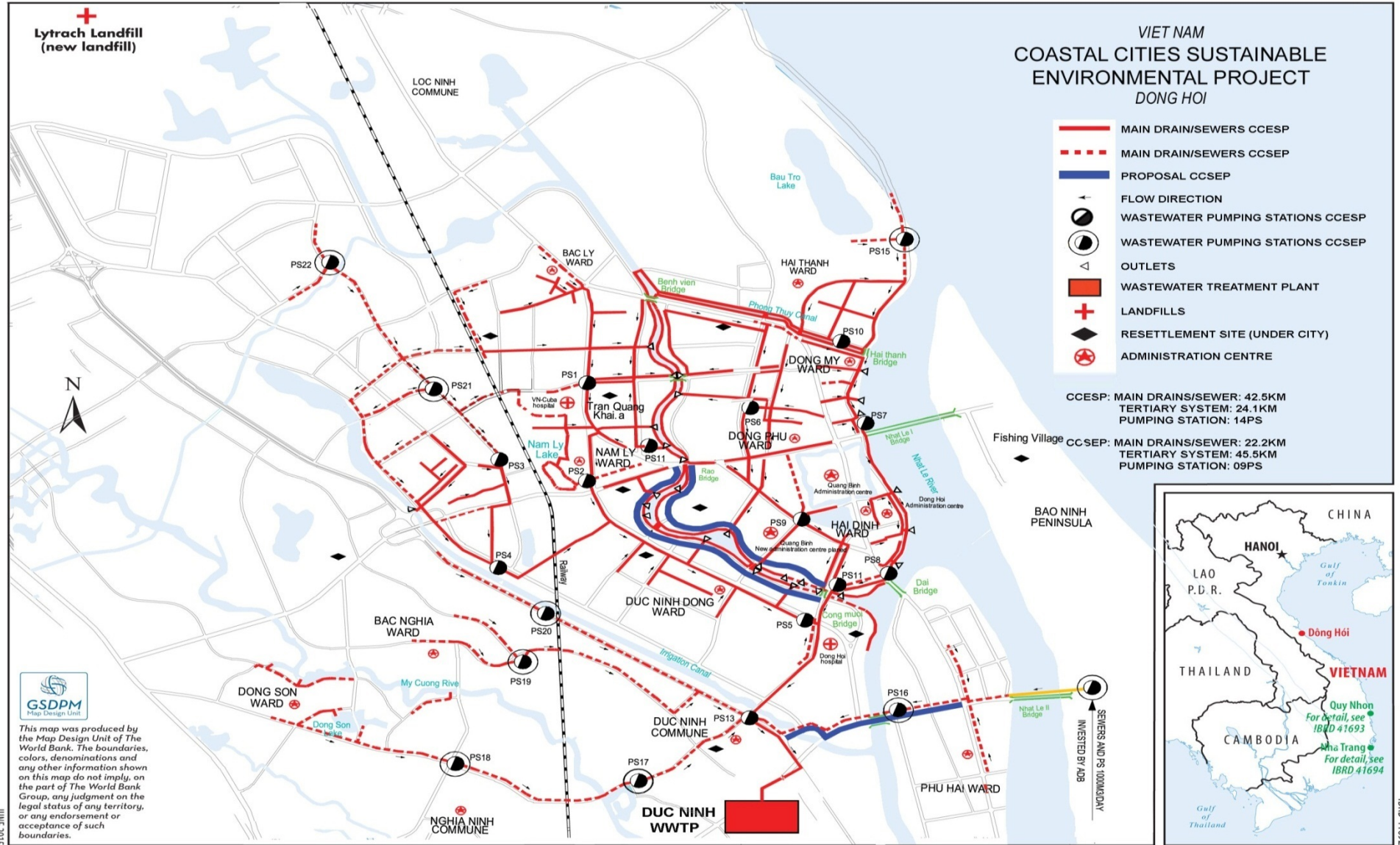
137. *Báo cáo đánh giá cuối cùng*

- Trên thực tế, đây là việc đánh giá tại thời điểm đã quy định về tác động của tái định cư và các mục tiêu đã đạt được. Giám sát độc lập sẽ thực hiện một đánh giá về quá trình tái định cư và tác động sau từ 6 đến 12 tháng sau khi hoàn thành tất cả các hoạt động tái định cư. Hệ thống câu hỏi đánh giá được sử dụng dựa trên những cơ sở dữ liệu trong hệ thống cơ sở dữ liệu dự án và những câu hỏi mẫu đã được sử dụng trong các hoạt động giám sát.
- Cuối cùng, một nội dung tóm tắt công tác hậu đánh giá tái định cư thuộc Báo cáo hoàn thành của Dự án sẽ được chuẩn bị trước khi kết thúc Dự án. Việc đánh giá bao gồm các tác động của dự án (số hộ bị ảnh hưởng, phạm vi thu hồi đất của tiểu dự án, tiền bồi thường cho người bị ảnh hưởng, bất kỳ vấn đề cấp phát sinh từ việc thu hồi đất và cung cấp thông tin nếu đời sống của người bị ảnh hưởng được khôi phục, hoặc ít nhất là bằng mức trước khi thực hiện dự án.
- Kế hoạch tái định cư này sẽ chưa được coi là kết thúc, đến khi một cuộc đánh giá cuối cùng hoặc kiểm toán kết thúc dự án khẳng định rằng tất cả các hộ bị ảnh hưởng đã nhận đủ các khoản bồi thường, hỗ trợ và quá trình phục hồi cuộc sống được thực hiện theo đúng kế hoạch.

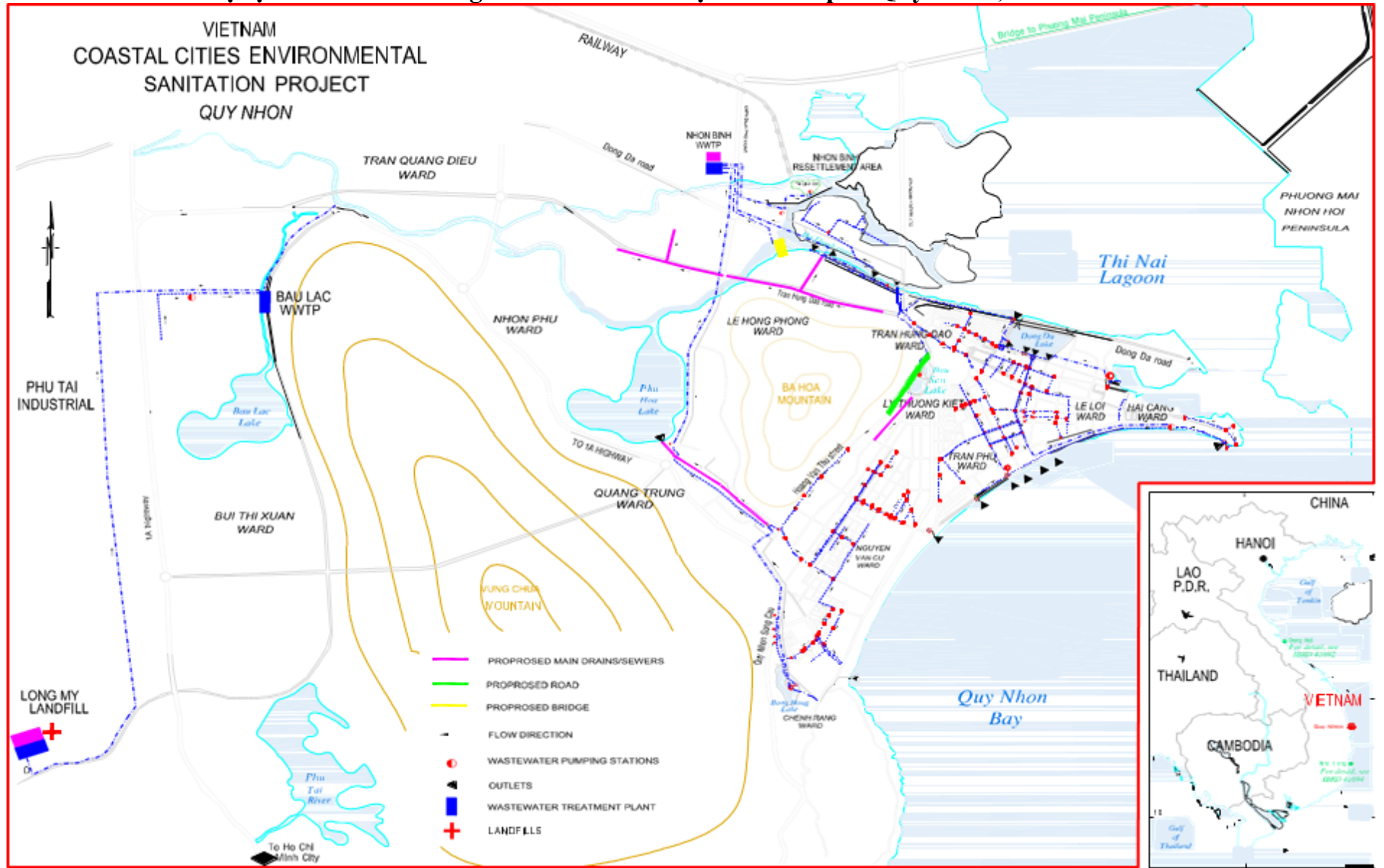

PHỤ LỤC 1 – BẢN ĐỒ TỔNG THỂ ĐẦU TƯ CỦA CÁC TIÊU DỰ ÁN

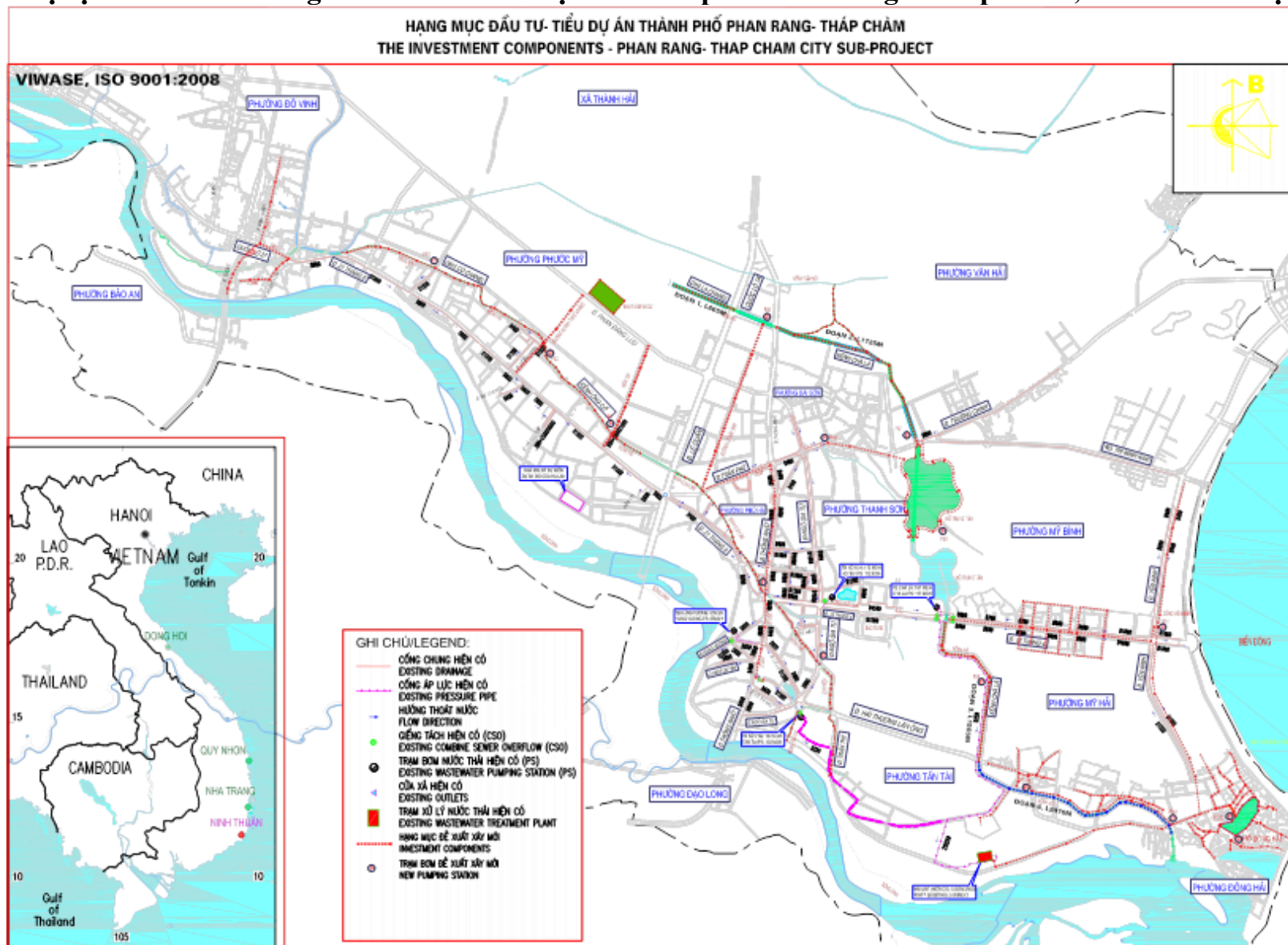
Phụ lục 1a - Bản đồ tổng thể đầu tư Tiểu Dự án thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình

Phụ lục 1b - Bản đồ tổng thể đầu tư Tiểu Dự án thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định

Phụ lục 1c - Bản đồ tổng thể đầu tư Tiểu Dự án thành phố Phan Rang – Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận

Phụ lục 1d - Bản đồ tổng thể đầu tư Tiểu Dự án TP. Nha Trang

PHỤ LỤC 2 – MA TRẬN QUYỀN LỢI

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
I - ẢNH HƯỞNG DO THU HỒI ĐẤT VĨNH VIỄN				
<p>1.1. Đất nông nghiệp⁵</p>	<p>1.1.1. Ảnh hưởng nhẹ (<20 % tổng diện tích đất hoặc <10% đối với nhóm dễ bị tổn thương)</p> <p>Diện tích đất còn lại của lô bị ảnh hưởng vẫn đủ điều kiện sử dụng hoặc đáp ứng khả năng sinh lợi cho người sử dụng.</p>	<p><i>1.1.1.1. Những người có quyền sử dụng hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất</i></p>	<p>Đối với đất BAH:</p> <p>(i) Bồi thường “đất đổi đất với giá trị tương đương” trong trường hợp quỹ đất tại địa phương sẵn có và người BAH lựa chọn.</p> <p>(ii) Trường hợp quỹ đất không sẵn có tại địa phương hoặc hộ BAH lựa chọn phương án bồi thường bằng tiền mặt, họ sẽ được bồi thường bằng tiền cho diện tích đất nông nghiệp bị ảnh hưởng với 100% chi phí thay thế⁶.</p> <p>(iii) Trường hợp diện tích đất còn lại sau khi thu hồi không còn đủ điều kiện để canh tác, Dự án sẽ thu hồi toàn bộ mảnh đất và việc bồi thường sẽ được thực hiện theo một trong hai hình thức như quy định tại điểm (i) và (ii) của mục này.</p> <p>(iv) Với trường hợp đất vượt hạn mức giao đất của địa phương (không phải là đất do thừa kế, được tặng cho hay nhận chuyển nhượng quyền sử dụng đất) thì không được bồi thường về đất nhưng được hỗ trợ chi phí đầu tư vào đất còn lại. Ủy ban nhân dân cấp tỉnh xem xét hỗ trợ phù hợp với thực tế của địa phương.</p> <p>Bồi thường cho tài sản trên đất bị ảnh hưởng tham chiếu tại các mục 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma trận này.</p> <p>Các hỗ trợ phục hồi sinh kế như: Hỗ trợ ổn định sản xuất; Hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề nghiệp và tìm kiếm việc làm (tham chiếu các mục 3.1.1 của Ma trận này).</p> <p>Ngoài ra, đối với đất bị thu hồi là đất nông nghiệp, đất vườn, đất ao/hồ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Người BAH phải được thông báo trước ít nhất 90 ngày trước khi bị thu hồi đất. ▪ Chủ sử dụng đất sẽ bàn giao đất ít nhất 20 ngày (cập nhật theo quy định tại thời điểm thực hiện dự án) kể từ khi Hội đồng bồi thường, hỗ trợ và TĐC cấp huyện trả đầy đủ chi phí bồi thường đất. ▪ Trong trường hợp phương án bồi thường “đất đổi đất với giá trị tương đương” được áp dụng, các hộ BAH nặng hơn sẽ được ưu tiên xét duyệt đất bồi thường trước. ▪ Đất bồi thường phải đáp ứng những nguyên tắc sau: a) tương đương với diện tích đất BAH nhưng không vượt quá hạn mức giao đất ở địa phương; b) cùng loại đất (hoặc khả năng sản xuất); c) tại địa điểm mà người BAH có thể chấp thuận; d) có đầy đủ quyền sử dụng đất của cả chủ hộ và

⁵ Phân loại đất nông nghiệp được quy định tại Điều 10 của Luật đất đai

⁶ Khi các quy định trong nước đáp ứng chưa đầy đủ tiêu chuẩn bồi thường theo giá thay thế, việc bồi thường theo luật trong nước sẽ được bổ sung bằng các biện pháp hỗ trợ cần thiết để đáp ứng chuẩn mực giá thay thế.

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			liền kề khu dân cư, và không nằm trong hạng mục đất ở, người BAH sẽ nhận khoản hỗ trợ theo quy định của UBND tỉnh.	<p>vợ/chồng chủ hộ (nếu có); và e) không phải nộp thuế, phí đăng ký và phí chuyển quyền sử dụng đất. Nếu đất bồi thường có diện tích nhỏ hơn hay chất lượng thấp hơn đất bị thu hồi, người bị ảnh hưởng sẽ được bồi thường bằng tiền tương đương với sự chênh lệch đó.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Trường hợp thu hồi đất mà diện tích đất đo đạc thực tế khác với diện tích ghi trên giấy tờ về quyền sử dụng đất thì được bồi thường theo diện tích đo đạc thực tế trừ trường hợp lấn chiếm.
		<i>1.1.1.2. Nhưng người sử dụng đất tạm thời hoặc thuê đất công/đất của xã</i>	<p>(i) Đối với hộ gia đình bị ảnh hưởng đang sử dụng đất do Nhà nước giao khoán vào mục đích sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp hoặc nuôi trồng thủy sản (không bao gồm đất rừng đặc dụng, rừng phòng hộ) của các nông - lâm trường quốc doanh khi dự án thu hồi thì không được bồi thường về đất nhưng được bồi thường chi phí đầu tư vào đất còn lại, tài sản tạo lập trên đất với 100% chi phí thay thế.</p> <p>(ii) Người BAH thuê đất trên cơ sở hợp đồng với cá nhân, hộ gia đình, hay tổ chức, khác với trường hợp quy định tại điểm (i) của mục này sẽ được bồi thường đôi với chi phí đầu tư vào đất còn lại, tài sản mà họ tạo lập trên đất với 100% chi phí thay thế.</p>	
		<i>1.1.1.3. Người không có quyền sử dụng đất hợp pháp (theo phong tục và theo pháp lý)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Đối với trường hợp đất nông nghiệp sử dụng trước ngày 01 tháng 7 năm 2004 mà người sử dụng đất là hộ gia đình, cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp sẽ được bồi thường với 100% chi phí thay thế theo quy định tại Khoản 2 Điều 77 của Luật đất đai. ▪ Đối với các trường hợp khác, người bị ảnh hưởng sẽ được nhận khoản hỗ trợ tương đương với giá trị đầu tư còn lại vào đất. Khoản 	<ul style="list-style-type: none"> ▪

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			hỗ trợ này sẽ được quyết định bởi UBND tỉnh.	
1.1.2. Ảnh hưởng nặng ($\geq 20\%$ hoặc $\geq 10\%$ đối với nhóm dễ bị tổn thương)	<i>1.1.2.1. Những người có quyền sử dụng hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất</i>	<ul style="list-style-type: none"> Bồi thường và hỗ trợ như áp dụng với mục 1.1.1.1 của Ma trận này, ưu tiên phương án bồi thường “đất đổi đất với giá trị tương đương” trong trường hợp quỹ đất tại địa phương sẵn có và người BAH lựa chọn. Ngoài ra, được hỗ trợ ổn định đời sống bằng tiền mặt được quy định cụ thể tại mục 3.1.2 của Ma trận này. 	<ul style="list-style-type: none"> Khoản hỗ trợ phục hồi được cấp khi không thể áp dụng phương thức bồi thường đất đổi đất với giá trị tương đương. Hình thức hỗ trợ cần được kết hợp với các hỗ trợ khuyến nông/phù hợp để giúp đỡ những hộ nông dân nghèo, khó khăn, cải thiện năng lực sản xuất của họ. 	
	<i>1.1.2.2. Nhưng người sử dụng đất tạm thời hoặc thuê đất công/đất của xã</i>	<ul style="list-style-type: none"> Bồi thường và hỗ trợ như áp dụng với mục 1.1.1.2 của Ma trận này. Đối với hộ gia đình bị ảnh hưởng đang sử dụng đất do Nhà nước giao khoán vào mục đích sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp hoặc nuôi trồng thủy sản (không bao gồm đất rừng đặc dụng, rừng phòng hộ) của các nông - lâm trường quốc doanh và trực tiếp tham gia vào các hoạt động sản xuất nông nghiệp sẽ được nhận các khoản hỗ trợ phục hồi sinh kế như: Hỗ trợ ổn định sản xuất; Hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề nghiệp và tìm kiếm việc làm (tham chiếu các mục 3.1.2 của Ma trận này) 		
	<i>1.1.2.3. Người không có quyền sử dụng đất hợp pháp (theo phong tục và theo pháp lý)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Bồi thường và hỗ trợ như áp dụng với mục 1.1.1.3 của Ma trận này. 		

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
<p>1.2. Đất sản xuất kinh doanh phi nông nghiệp</p>	<p>1.2.1. Bị ảnh hưởng nhẹ</p> <ul style="list-style-type: none"> Phần diện tích đất còn lại vẫn có thể tiếp tục sử dụng, không yêu cầu di dời 	<p><i>Cá nhân, hộ gia đình, tổ chức có quyền sử dụng hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất, sử dụng đất thuê</i></p>	<p>Đối với đất bị ảnh hưởng:</p> <p>(i) Hộ gia đình, cá nhân có GCNQSDĐ hoặc đủ điều kiện để được cấp GCNQSDĐ: a) Nếu quỹ đất tại địa phương sẵn có, phương thức bồi thường “đất đổi đất với giá trị tương đương” sẽ được đưa ra để người BAH lựa chọn; b) Nếu quỹ đất không có sẵn, bồi thường bằng tiền mặt theo giá thay thế.</p> <p>(ii) Hộ gia đình, cá nhân đang sử dụng đất thuê: nếu đất thuê trả tiền hàng năm hoặc trả tiền một lần nhưng được miễn tiền thuê đất thì không được bồi thường về đất nhưng được bồi thường cho chi phí đầu tư trên đất còn lại với 100% chi phí thay thế.</p> <p>(iii) Tổ chức hợp lệ (tổ chức kinh tế, tổ chức sự nghiệp công lập tự chủ tài chính) đang sử dụng đất SXKD trả tiền thuê một lần cho cả thời gian thuê, tiền thuê đất không sử dụng ngân sách nhà nước, có GCNQSDĐ hay đủ điều kiện để cấp GCNQSDĐ đất: a) Nếu quỹ đất tại địa phương sẵn có, phương thức bồi thường “đất đổi đất với giá trị tương đương” sẽ được đưa ra để tổ chức BAH lựa chọn; b) Nếu quỹ đất không có sẵn, bồi thường bằng tiền mặt với 100% chi phí thay thế.</p> <p>(iv) Tổ chức hợp lệ (tổ chức kinh tế, tổ chức sự nghiệp công lập tự chủ tài chính) đang sử dụng đất SXKD là đất thuê trả tiền hàng năm hoặc trả tiền một lần nhưng được miễn tiền thuê đất thì không được bồi thường về đất nhưng được bồi thường cho chi phí đầu tư trên đất còn lại với 100% chi phí thay thế.</p> <p>Bồi thường cho tài sản trên đất bị ảnh hưởng tham chiếu tại các mục 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma trận này.</p> <p>Các hỗ trợ do mất nguồn thu nhập và sinh kế do bị ngưng sản xuất, kinh doanh như: Hỗ trợ ổn định sản xuất, kinh doanh (tham chiếu các mục 3.3 của Ma trận này)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Cá nhân/tổ chức BAH phải được thông báo trước ít nhất 180 ngày trước khi bị thu hồi đất. Chủ sử dụng đất sẽ bàn giao trong vòng 20 ngày kể từ khi Hội đồng bồi thường và thu hồi đất trả đầy đủ chi phí bồi thường. Trường hợp thu hồi đất mà diện tích đất đo đạc thực tế khác với diện tích ghi trên giấy tờ về quyền sử dụng đất thì được bồi thường theo diện tích đo đạc thực tế trừ trường hợp lấn chiếm.

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
	1.2.2. Bị ảnh hưởng phải di dời	<i>Cá nhân, hộ gia đình, tổ chức có quyền sử dụng hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất, sử dụng đất thuê</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cá nhân/hộ/tổ chức BAH được hưởng bồi thường và hỗ trợ như áp dụng với mục 1.2.1 của Ma trận này, ưu tiên phương án bồi thường “đất đổi đất với giá trị tương đương” nếu quỹ đất tại địa phương sẵn có. ▪ Ngoài ra, họ còn được cung cấp khoản hỗ trợ bổ sung như: Hỗ trợ di chuyển cơ sở sản xuất, kinh doanh, Trợ cấp ngưng việc (tham chiếu các mục 3.3 của Ma trận này) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dự án sẽ hỗ trợ tìm địa điểm kinh doanh thay thế: với lợi thế về vị trí và các điều kiện vật lý tương tự như địa điểm có thể dễ dàng tiếp cận với khách hàng cơ bản; thỏa mãn yêu cầu của doanh nghiệp với các ưu tiên như di dời địa điểm kinh doanh đến các vị trí gần mặt đường quốc lộ hoặc đường thôn xã và dọc theo các kênh gần các cầu hoặc chân cầu để tối đa hóa khả năng tạo lợi nhuận và các cơ hội kinh doanh; được doanh nghiệp/người bị ảnh hưởng chấp nhận.
1.3. Đất ở	1.3.1. Ảnh hưởng nhẹ <ul style="list-style-type: none"> ▪ Đất ở không có công trình trên đất; Hoặc <ul style="list-style-type: none"> ▪ Đất ở có các công trình kiên trúc mà diện tích đất còn lại đủ để xây dựng lại nhà ở theo quy định của UBND tỉnh (Người BAH tự sắp xếp lại) 	1.3.1.1. Người có đủ điều kiện nhận bồi thường về đất 1.3.1.2. Người có quyền sử dụng tạm thời hoặc thuê đất 1.3.1.3. Người BAH không có quyền sử dụng đất hoặc không thể hợp pháp hóa	(i) Bồi thường cho đất bị thu hồi bằng tiền mặt với 100% chi phí thay thế; (ii) Bồi thường cho tài sản trên đất bị ảnh hưởng tham chiếu tại các mục 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma trận này. (i) Không được bồi thường về đất, nhưng được bồi thường về tài sản trên đất do họ tạo lập với 100% chi phí thay thế theo qui định ở Mục 1.4,1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma trận này. (i) Không được bồi thường về đất nhưng sẽ được nhận khoản hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương với giá trị đầu tư còn lại vào đất. Khoản hỗ trợ này sẽ do UBND tỉnh quy định. (ii) Bồi thường cho tài sản trên đất bị ảnh hưởng tham chiếu tại các mục 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma trận này. (iii)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Các hộ dân phải được thông báo trước ít nhất 180 ngày trước khi bị thu hồi đất. ▪ Chủ sử dụng đất sẽ bàn giao trong vòng 20 ngày kể từ khi Hội đồng bồi thường và thu hồi đất trả đầy đủ chi phí bồi thường. ▪ Trường hợp thu hồi đất mà diện tích đất đo đạc thực tế khác với diện tích ghi trên giấy tờ về quyền sử dụng đất thì được bồi thường theo diện tích đo đạc thực tế trừ trường hợp lấn chiếm.

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
	1.3.2. Hộ BAH phải di dời	<i>1.3.2.1. Người BAH có quyền hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa</i>	<p>Người BAH có thể lựa chọn một trong những phương thức bồi thường đất sau:</p> <p>(i) Bồi thường theo phương án “đất đổi đất với giá trị tương đương”: Bồi thường bằng đất ở hoặc nhà ở tại khu tái định cư của Dự án được xây dựng đầy đủ hạ tầng và việc phân giao đất/căn hộ tái định cư tuân theo quy định của UBND tỉnh và theo điều kiện quỹ đất của địa phương. Người BAH sẽ được cấp đầy đủ giấy chứng nhận về quyền sử dụng đất/nhà ở mà không phải trả bất kỳ khoản phí nào.</p> <p>Hoặc</p> <p>(ii) Bồi thường bằng tiền mặt cho toàn bộ diện tích đất ở bị thu hồi với 100% giá thay thế.</p> <p>Bồi thường cho tài sản trên đất bị ảnh hưởng tham chiếu tại các mục 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma trận này.</p> <p>Các hộ BAH phải di dời được cung cấp khoản hỗ trợ bổ sung như: Hỗ trợ di chuyển chỗ ở; Hỗ trợ thuê nhà ở; Hỗ trợ tự di dời; Hỗ trợ ổn định đời sống (tham chiếu các mục 3.2.1 của Ma trận này)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Các hộ bị ảnh hưởng phải được thông báo trước ít nhất 180 ngày trước khi bị thu hồi đất. ▪ Trong trường hợp giá trị bồi thường đất ở lớn hơn giá trị lô đất hay nhà ở tái định cư được cấp, phần chênh lệch giá trị sẽ được trả bằng tiền mặt cho người BAH. ▪ Trong trường hợp số tiền bồi thường (hoặc hỗ trợ) thấp hơn giá của một lô đất/ căn hộ tái định cư tối thiểu trong khu tái định cư của Dự án, mà người BAH không còn đất ở nơi khác để chuyển đến, thì nhưng người bị di dời sẽ được hỗ trợ khoản chênh lệch để mua được lô đất hoặc căn hộ tái định cư đo mà không phải bỏ thêm chi phí nào. ▪ Trong trường hợp phần đất ở còn lại không đủ diện tích để xây dựng lại nhà ở nhưng nằm trong cùng thửa đất với đất vườn ao liền kề hoặc đất nông nghiệp, hộ gia đình có thể đề xuất chuyển đổi mục đích sử dụng một phần đất vườn ao liền kề hoặc đất nông nghiệp thành đất ở theo quy định của UBND tỉnh để có thể xây dựng nhà ở tại chỗ. ▪ Các quy định cụ thể về phân giao đất/căn hộ TĐC sẽ được Hội đồng bồi thường, hỗ trợ và Tái định cư thiết lập sau khi tham vấn với

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
				người BAH, chính quyền các xã/phường và được UBND tỉnh chấp thuận chính thức.
		1.3.2.2. Người bị ảnh hưởng có quyền sử dụng tạm thời hoặc thuê đất	<ul style="list-style-type: none"> (i) Không được bồi thường về đất, nhưng được bồi thường về tài sản trên đất do họ tạo lập với 100% chi phí thay thế theo qui định ở Mục 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma trận này. (ii) Bồi thường bằng tiền cho phần giá trị còn lại của hợp đồng thuê. (iii) Hỗ trợ di chuyển chỗ ở theo qui định ở Mục 3.2.2 của Ma trận này. 	
		1.3.2.3. Người BAH không có quyền sử dụng đất hoặc không thể hợp pháp hóa	<ul style="list-style-type: none"> (i) Không được bồi thường về đất. Một khoản tiền hỗ trợ sẽ được xem xét và quyết định bởi UBND tỉnh. (ii) Bồi thường cho tài sản trên đất bị ảnh hưởng tham chiếu tại các mục 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma trận này. (iii) Người BAH không còn nơi nào để cư trú sẽ được giao một lô đất tái định cư tối thiểu hoặc một căn hộ trong khu TĐC với hình thức mua trả góp hoặc thuê để sinh sống. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trong trường hợp người BAH thuộc nhóm/hộ gia đình nghèo hoặc dễ bị tổn thương thì sẽ được xem xét hỗ trợ (bằng tiền mặt hoặc hiện vật) để bảo đảm người BAH có đủ khả năng để di dời tới nơi ở mới. UBND tỉnh sẽ xem xét quyết định mức hỗ trợ cho những đối tượng này.
1.4. Công trình, nhà cửa, vật kiến trúc	1.4.1. Ảnh hưởng một phần Phần không ảnh hưởng của kết cấu nhà vẫn có thể sử dụng được và có thể duy trì về mặt kỹ thuật, do đó, không yêu cầu phải di dời.	1.4.1.1. Chủ sở hữu công trình được xây dựng trước ngày khóa sổ kiểm kê bất kể tình trạng sở hữu về đất và có được cấp phép xây dựng hay không	<ul style="list-style-type: none"> (i) Bồi thường bằng tiền mặt cho phần công trình bị ảnh hưởng với 100% chi phí thay thế. Kinh phí bồi thường đủ để xây dựng lại công trình mới tương đương cấp công trình cũ. Nếu nhà, công trình bị ảnh hưởng một phần, người sử dụng sẽ được trợ cấp một khoản hỗ trợ sửa chữa (tham chiếu mục 3.2.1 của Ma trận này). (ii) Các khoản bồi thường và hỗ trợ được trả bằng tiền mặt, không tính khấu hao giá trị sử dụng cũng như không khấu trừ đối với vật liệu tận dụng lại. (iii) Giá bồi thường được tính theo diện tích thực tế bị ảnh hưởng. 	

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
	1.4.2. Ảnh hưởng toàn phần (bao gồm cả nhà có diện tích bị ảnh hưởng toàn bộ hoặc Nhà bị ảnh hưởng một phần nhưng phần còn lại không đủ điều kiện tiếp tục sử dụng hoặc bị thu hồi toàn bộ nhà).	1.4.2.1. Chủ sở hữu công trình được xây dựng trước ngày khóa sổ kiểm kê bất kể tình trạng sở hữu về đất và có được cấp phép xây dựng hay không	Bồi thường và hỗ trợ như áp dụng với mục 1.4.1.1 của Ma trận này.	
		1.4.2.2. Người thuê nhà của nhà nước hoặc tổ chức	(i) Được quyền thuê hoặc mua một căn hộ mới có diện tích bằng với diện tích của căn nhà bị ảnh hưởng nếu có nhu cầu; hoặc được hỗ trợ 60% chi phí thay thế cho đất và nhà bị ảnh hưởng. Công trình, cây cối, hoa màu... trên đất do chính người BAH bởi dự án tạo lập trước ngày khóa sổ kiểm kê sẽ được bồi thường theo mức chi phí thay thế đầy đủ. (ii) Nhưng người thuê nhà để ở sẽ được cung cấp một khoản trợ cấp di chuyển cho việc di chuyển chỗ ở, cũng như hỗ trợ trong việc xác định chỗ ở thay thế theo quy định của UBND tỉnh.	<ul style="list-style-type: none"> ▪
1.5. Mỏ mả	Mỏ mả phải di dời	Hộ có mỏ mả phải di chuyển được tạo lập trước ngày khóa sổ kiểm kê bất kể tình trạng sở hữu về đất	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Đối với việc di chuyển mỏ mả thì người có mỏ mả phải di chuyển được bố trí đất và được bồi thường chi phí đào, bốc, di chuyển, xây dựng mới và các chi phí hợp lý khác có liên quan trực tiếp. UBND tỉnh quy định mức bồi thường cụ thể cho phù hợp với tập quán và thực tế tại địa phương. ▪ Mộ của ca nhân và gia tộc được coi là tài sản văn hóa vật thể và mặc dù các chi phí liên quan đến việc di dời mộ ma có thể đã nằm trong kế hoạch TĐC, nhưng vẫn cần áp dụng chính sách của NHTG OP 4.11 về tài sản văn hóa vật thể và cần tham chiếu tới Kế hoạch Quản lý Môi trường hoặc Sơ tay thực hiện dự án. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Các ngôi mộ phải được khai quật và di dời theo đúng phong tục tập quán. Do đó, Hội đồng bồi thường cần thu xếp chi trả tiền bồi thường cho các hộ bị ảnh hưởng kịp thời. ▪ Đối với những mỏ mả vô chủ bị ảnh hưởng, Ban QLDA ký hợp đồng với đơn vị độc lập nhận bồi thường và sẽ tổ chức di dời mộ đến vị trí khác.
1.6. Cây cối, hoa màu, và vật	1.6.1. Cây cối, hoa màu bị ảnh hưởng	Chủ sở hữu tạo lập trước ngày khóa sổ kiểm kê bất kể tình	Đối với cây cối, hoa màu bị ảnh hưởng, bất kể tình trạng sở hữu đất, người BAH sản xuất trên đất đo sẽ được bồi thường đầy đủ theo chi phí thay thế. Cây bị ảnh hưởng có thể di dời và vận chuyển được thì	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Người dân sẽ được thông báo chậm nhất 90 ngày trước khi thu hồi mặt bằng. Hoa màu trồng sau thời hạn sau ngày Khóa sổ kiểm kê

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
nuôi		trạng sở hữu về đất	sẽ hỗ trợ chi phí vận chuyển và trồng lại.	sẽ không được hưởng bất cứ chính sách bồi thường hỗ trợ nào.
	1.6.2. Vật nuôi BAH (bao gồm cả sản phẩm nuôi trồng thủy hải sản)	Chủ sở hữu vật nuôi tạo lập trước ngày khóa sổ kiểm kê bất kể tình trạng sở hữu về đất	Người bị ảnh hưởng sẽ được bồi thường bằng tiền mặt theo giá thay thế tại thời điểm thu hồi đất. Không bồi thường đối với vật nuôi có thể di chuyển hoặc đến kỳ thu hoạch nhưng bồi thường chi phí di chuyển và thiệt hại do di chuyển.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Người bị ảnh hưởng phải được thông báo chậm nhất 90 ngày trước khi thu hồi đất để họ thu xếp thu hoạch hoặc dừng chăn nuôi.
1.7. Các tài sản khác	Tài sản bị thu hồi hoặc bị ảnh hưởng <ul style="list-style-type: none"> ▪ Như hệ thống điện thoại, đồng hồ nước, đồng hồ điện, truyền hình cáp, truy cập internet... 	Người sở hữu/sử dụng tài sản được tạo lập trước ngày khóa sổ kiểm kê bất kể tình trạng sở hữu về đất	Trong trường hợp các hộ gia đình bị ảnh hưởng có hệ thống điện thoại, đồng hồ nước, đồng hồ điện, truyền hình cáp, truy cập internet (thuê bao) bị ảnh hưởng, cũng sẽ được bồi thường theo đơn giá lắp đặt mới theo đơn giá mà nhà cung cấp thông báo và quy định.	
1.8. Công trình công cộng.	Tài sản bị thu hồi hoặc bị ảnh hưởng	Cộng đồng sở hữu/sử dụng công trình công cộng bị ảnh hưởng được tạo lập trước ngày khóa sổ kiểm kê bất kể tình trạng sở hữu về đất	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Đối với các công trình công cộng như trường học, các cầu, nhà máy, nguồn nước, đường giao thông, hệ thống thu gom, chứa rác thải v.v. bị ảnh hưởng bởi dự án, UBND Tỉnh, Ban QLDA sẽ phải đảm bảo rằng các công trình hạ tầng đó được phục hồi hoặc sửa chữa lại tùy theo trường hợp cụ thể, và cộng đồng không phải trả chi phí đó. ▪ Đối với các công trình công cộng của cộng đồng phục vụ trực tiếp đến nhu cầu phát triển và đời sống dân sinh như kênh mương thủy lợi, trường học, trạm y tế, đường giao thông, điện, viễn thông, cáp quang: i) bồi thường theo giá thay thế; hoặc ii) phục hồi với chất lượng bằng hoặc tốt như trước khi có dự án. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Các công trình công cộng của cộng đồng phục vụ trực tiếp đến đời sống và hoạt động sản xuất của người dân bị ảnh hưởng cần được phục hồi trước khi bắt đầu công việc.
II. ẢNH HƯỞNG GIÁN TIẾP				
2.1. Bị ảnh hưởng thứ	Mất đất và tài sản do phát triển khu tái định cư	Người sử dụng đất/tài sản bị ảnh hưởng được tạo lập trước	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vì những người bị ảnh hưởng gián tiếp cũng chịu những tác động giống như những hộ bị ảnh hưởng trực tiếp bởi dự án, nên họ cũng được quyền hưởng bồi thường và hỗ trợ phục hồi giống như những 	

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
cấp		ngày khóa sổ kiểm kê bất kể tình trạng sở hữu về đất	người bị ảnh hưởng trực tiếp.	
III. HỖ TRỢ VÀ TRỢ CẤP				
3.1. Hỗ trợ đối với các trường hợp bị ảnh hưởng đất nông nghiệp	3.1.1. Ảnh hưởng nhẹ (<20 % tổng diện tích đất hoặc <10% đối với nhóm dễ bị tổn thương)	Người sử dụng đất: i) có quyền sử dụng hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất; và ii) do Nhà nước giao khoán và trực tiếp tham gia vào các hoạt động sản xuất nông nghiệp	<ul style="list-style-type: none"> Hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề và tìm kiếm việc làm: Hỗ trợ bằng tiền không quá 05 lần giá đất nông nghiệp cùng loại trong bảng giá đất của địa phương đối với toàn bộ diện tích đất nông nghiệp thu hồi đối với các hộ gia đình, cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp; diện tích được hỗ trợ không vượt quá hạn mức giao đất nông nghiệp tại địa phương. Mức hỗ trợ cụ thể theo quy định của UBND tỉnh. Hỗ trợ ổn định sản xuất: Hộ gia đình, cá nhân được bồi thường bằng đất nông nghiệp thì được hỗ trợ ổn định sản xuất, bao gồm: Hỗ trợ giống cây trồng, giống vật nuôi cho sản xuất nông nghiệp, các dịch vụ khuyến nông, khuyến lâm, dịch vụ bảo vệ thực vật, thú y, kỹ thuật trồng trọt, chăn nuôi và kỹ thuật nghiệp vụ đối với sản xuất, kinh doanh dịch vụ công thương nghiệp. Hình thức và mức hỗ trợ cụ thể theo quy định của UBND tỉnh. 	
	3.1.2. Ảnh hưởng nặng (≥20% hoặc ≥10% đối với nhóm dễ bị tổn thương)	Người sử dụng đất: i) có quyền sử dụng hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất; và ii) do Nhà nước giao khoán và trực tiếp tham gia vào các hoạt động sản xuất nông nghiệp	<p>Người BAH được hưởng các khoản hỗ trợ như áp dụng với mục 3.1.1 của Ma trận này.</p> <p>Ngoài ra, những người BAH đất nông nghiệp như quy định dưới đây sẽ được nhận một khoản hỗ trợ:</p> <p><u>Hỗ trợ ổn định đời sống</u>: bằng tiền mặt tương đương 30 kg gạo/người/tháng, cụ thể:</p> <p>(i) Người BAH bị mất từ 20% đến 70% đất nông nghiệp (hoặc từ 10% đến 70% đối với các nhóm dễ bị tổn thương và người ngheo) sẽ được hỗ trợ trong 6 tháng nếu không phải di dời, và trong 12 tháng nếu phải di dời. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở các vùng có điều kiện kinh tế khó khăn đặc biệt, mức hỗ</p>	<ul style="list-style-type: none"> Giá gạo được tính theo giá thị trường tại thời điểm bồi thường UBND tỉnh căn cứ theo tình hình thực tế sẽ quyết định mức hỗ trợ.

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			<p>trợ tối đa là 24 tháng;</p> <p>(ii) Người BAH bị mất trên 70% đất nông nghiệp sẽ được hỗ trợ trong 12 tháng nếu không phải di dời và trong 24 tháng nếu phải di dời. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở các vùng có điều kiện kinh tế khó khăn đặc biệt, mức hỗ trợ tối đa là 36 tháng;</p> <p>(iii) Hộ bị ảnh hưởng dưới 20% diện tích đất nông nghiệp mà phần diện tích đất canh tác còn lại không đủ điều kiện canh tác tiếp thì sẽ được trợ cấp trong 12 tháng.</p>	
3.2. Hỗ trợ đối với các trường hợp bị ảnh hưởng tới đất ở	3.2.1. Ảnh hưởng nhẹ	Hộ BAH Nhà hoặc các cấu trúc bị ảnh hưởng một phần và phần cấu trúc còn lại có khả năng sử dụng được tiếp	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hỗ trợ sửa chữa: Nếu nhà hoặc các cấu trúc bị ảnh hưởng một phần và phần cấu trúc còn lại có khả năng sử dụng được tiếp, dự án sẽ trợ cấp một khoản chi phí sửa chữa, hoàn thiện phần còn lại theo tiêu chuẩn kỹ thuật tương đương của nhà, công trình trước khi bị phá dỡ để các hộ bị ảnh hưởng khôi phục ở mức ban đầu hoặc tốt hơn. Mức hỗ trợ cụ thể sẽ được xem xét và quyết định bởi UBND tỉnh phù hợp với mỗi địa phương. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Các hỗ trợ cụ thể được quy định chi tiết cho từng trường hợp áp dụng là các hộ di dời đi nơi khác hay các hộ phải xây dựng nhà ngay trên đất cũ.
	3.2.2. Hộ BAH phải di dời	Hộ phải di dời đi nơi khác và các hộ phải xây dựng lại nhà ngay trên đất cũ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hỗ trợ di chuyển chỗ ở: Các hộ di dời sẽ được nhận hỗ trợ bằng tiền mặt để di dời đến nơi ở mới như quy định của UBND tỉnh. ▪ Hỗ trợ thuê nhà ở: những hộ phải di dời trong thời gian chờ phân đất và xây dựng nhà mới hoặc chờ nhận căn hộ tái định cư sẽ được nhận hỗ trợ thuê nhà bằng tiền mặt theo quy định của UBND tỉnh. ▪ Hỗ trợ tự di dời: Nếu hộ gia đình, cá nhân đủ điều kiện tái định cư mà tự lo chỗ ở, ngoài được nhận bồi thường cho diện tích đất ở bị thu hồi với 100% chi phí thay thế, sẽ được hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương chi phí đầu tư cơ sở hạ tầng cho một suất tái định cư. Mức hỗ trợ này sẽ do UBND tỉnh quyết định. ▪ Hỗ trợ ổn định đời sống: Những người phải di dời hoặc phải xây dựng lại nhà trên diện tích đất còn lại sẽ được nhận hỗ trợ ổn định đời sống bằng tiền mặt trong giai đoạn chuyển tiếp theo quy định của UBND tỉnh. 	

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CỤ

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			<ul style="list-style-type: none"> Đối với những hộ gia đình/cá nhân bị thu hồi đất ở kết hợp kinh doanh phải di dời: được hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề và tìm kiếm việc làm theo quy định của UBND tỉnh đối với các nhân khẩu trong độ tuổi lao động hiện có của hộ gia đình. 	
3.3. Hỗ trợ đối với các trường hợp mất nguồn thu nhập và kinh doanh	Mất nguồn thu nhập và sinh kế do bị ngưng sản xuất, kinh doanh	Chủ sở hữu cơ sở kinh doanh bị ảnh hưởng và người lao động trong cơ sở sản xuất, kinh doanh.	<p>Hỗ trợ ổn định sản xuất, kinh doanh:</p> <p>(i) Đối với các doanh nghiệp/ hộ gia đình có đăng ký kinh doanh sẽ được bồi thường hỗ trợ tối đa bằng 30% thu nhập sau thuế của 01 năm dựa trên thu nhập bình quân hàng năm của họ khai báo với cơ quan thuế trong ba năm gần nhất;</p> <p>(ii) Đối với các hộ gia đình không có giấy phép kinh doanh nhưng đã thực hiện nghĩa vụ thuế sẽ được bồi thường, hỗ trợ tương đương 50% mức hỗ trợ đối với doanh nghiệp/ hộ gia đình có đăng ký kinh doanh.</p> <p><u>Hỗ trợ di chuyển cơ sở sản xuất, kinh doanh:</u> Tổ chức và người BAH được Nhà nước giao đất, cho thuê đất hoặc đang sử dụng đất hợp pháp khi Nhà nước thu hồi đất mà phải di chuyển cơ sở sản xuất, kinh doanh, ngoài được hỗ trợ ổn định sản xuất kinh doanh như trên, còn được hỗ trợ kinh phí để tháo dỡ, di chuyển và lắp đặt lại. Mức hỗ trợ được tính theo chi phí thực tế tại thời điểm di dời, trên cơ sở tổ chức tự kê khai và tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường kiểm tra trước khi trình cơ quan có thẩm quyền phê duyệt.</p> <p><u>Trợ cấp ngưng việc:</u> Người lao động trong các cơ sở sản xuất, kinh doanh bị ảnh hưởng có hợp đồng lao động được nhận trợ cấp tương đương với mức lương tối thiểu theo quy định trong thời gian chuyển đổi tối đa là 6 tháng.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Thu nhập sau thuế được xác định căn cứ vào báo cáo tài chính đã được kiểm toán hoặc được cơ quan thuế chấp thuận; trường hợp chưa được kiểm toán hoặc chưa được cơ quan thuế chấp thuận thì việc xác định thu nhập sau thuế do đơn vị kê khai tại báo cáo tài chính, báo cáo kết quả hoạt động sản xuất kinh doanh cuối mỗi năm đã gửi cơ quan thuế.
3.4. Hỗ trợ khi thu hồi đất công ích	Đất công ích của xã, phường, thị trấn bị thu hồi	Xã, phường, thị trấn quản lý đất bị thu hồi	Đối với diện tích đất công ích của xã, phường, thị trấn bị thu hồi sẽ được hỗ trợ, mức hỗ trợ cao nhất có thể bằng mức bồi thường và do UBND tỉnh quy định.	<ul style="list-style-type: none"> Tiền hỗ trợ sẽ được đưa vào dự toán ngân sách hàng năm của UBND xã, phường, thị trấn. Tiền hỗ trợ chỉ được sử dụng để đầu tư xây dựng các công trình hạ tầng, sử

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
				dụng vào mục đích công ích của xã, phường, thị trấn theo như quy định tại Điều 24 của Nghị định 47/2014/NĐ-CP.
3.5. Các trợ cấp, hỗ trợ khác	3.5.1. Trợ cấp/ hỗ trợ cho các hộ dễ bị tổn thương	Các nhóm bị ảnh hưởng dễ bị tổn thương không kể mức độ nghiêm trọng.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Đối với các hộ gia đình không có đất</u>: hỗ trợ thông qua việc cung cấp một căn hộ theo hình thức mua hoặc thuê để ở (tùy theo sự lựa chọn của người BAH). Hỗ trợ bổ sung sẽ được xem xét nếu cần thiết để đảm bảo người BAH có nơi sinh sống. ▪ <u>Các hộ gia đình chính sách</u>: các hộ gia đình BAH là các hộ có bà mẹ anh hùng, anh hùng lực lượng vũ trang, anh hùng lao động, cựu chiến binh, thương binh hoặc liệt sĩ; sẽ được hỗ trợ theo quy định của UBND tỉnh cho mỗi hộ gia đình (có xác nhận của chính quyền địa phương). ▪ <u>Đối với các hộ nghèo</u>: ngoài những hỗ trợ theo quy định khi bị ảnh hưởng về đất sẽ được hưởng hỗ trợ dễ bị tổn thương như sau: <ul style="list-style-type: none"> a) Hộ nghèo phải di dời, hộ nghèo mất từ 10% diện tích đất sản xuất trở lên, hộ nghèo mất dưới 10% nhưng diện tích đất còn lại không đủ để canh tác: sẽ được hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương 30kg gạo/khẩu/tháng trong thời gian 24 tháng hoặc theo chính sách của tỉnh, tùy theo mức hỗ trợ nào cao hơn thì áp dụng mức hỗ trợ đó b) Các hộ nghèo BAH khác: được hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương 30kg gạo/khẩu/tháng trong thời gian 6 tháng hoặc theo chính sách của tỉnh, tùy theo mức hỗ trợ nào cao hơn thì áp dụng mức hỗ trợ đó ▪ <u>Các nhóm dễ bị tổn thương khác</u>: Nữ chủ hộ có người phụ thuộc, hộ gia đình có người tàn tật, người già không có nguồn hỗ trợ và các hộ gia đình dân tộc thiểu số sẽ được hỗ trợ thêm giống như những hộ nghèo BAH khác theo chính sách của tỉnh hoặc hỗ trợ bằng tiền tương đương với 30 kg gạo/khẩu/tháng trong vòng 6 tháng, tùy theo mức hỗ trợ nào cao hơn thì áp dụng mức hỗ trợ đó. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Các nhóm dễ bị tổn thương đã được xác định trong phần các thuật ngữ. ▪ Giá gạo được tính theo giá thị trường tại thời điểm bồi thường.

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
	3.5.2. Bàn giao mặt bằng đúng tiến độ	Hộ bị ảnh hưởng dọn ra khỏi vùng đất bị ảnh hưởng đúng tiến độ	<u>Tiền thưởng bàn giao mặt bằng đúng tiến độ</u> : Tất cả các hộ bị ảnh hưởng dọn ra khỏi vùng đất bị ảnh hưởng ngay sau khi nhận được bồi thường và trợ cấp sẽ được trợ cấp ưu đãi tùy theo khả năng của mỗi địa phương.	
	3.5.3. Các trợ cấp, hỗ trợ bổ sung (nếu cần)		<ul style="list-style-type: none"> Những người BAH bị mất nguồn thu nhập sẽ được tham gia trong các chương trình phục hồi thu nhập. Các biện pháp phục hồi thu nhập cũng như các dịch vụ khuyến nông, đào tạo và tạo nghề, tiếp cận tín dụng và giao đất phi nông nghiệp cho kinh doanh hay hoạt động phi nông nghiệp và/hoặc các biện pháp khác phù hợp sẽ được trao cho người BAH mất đi nguồn thu nhập để đảm bảo cuộc sống của họ được phục hồi như trước khi có dự án. Ngoài các hỗ trợ nêu trên, căn cứ vào tình hình thực tế dự án có thể xem xét quyết định các biện pháp hỗ trợ khác để đảm bảo ổn định đời sống, văn hóa tinh thần, sản xuất và sinh kế cho người BAH. 	<ul style="list-style-type: none"> Chương trình phục hồi thu nhập và sinh kế được xây dựng kết hợp với chương trình của địa phương với sự hỗ trợ của các chuyên gia sinh kế. Chương trình hướng mục tiêu đến nhu cầu của cả nam giới và nữ giới.
IV - ẢNH HƯỞNG DO THU HỒI ĐẤT TẠM THỜI TRONG GIAI ĐOẠN THI CÔNG				
1.1. Đất/tài sản trên đất mà Dự án dự kiến sử dụng làm mặt bằng thi công tạm thời	Đất/tài sản trên đất mà Dự án dự kiến sử dụng làm mặt bằng thi công tạm thời	Chủ sở hữu hay người sử dụng đất/tài sản trên đất mà Dự án dự kiến sử dụng làm mặt bằng thi công tạm thời	<ul style="list-style-type: none"> Trường hợp dự án cần có mặt bằng thi công tạm thời thì Ban quản lý dự án thực hiện thuê đất của người sử dụng đất theo quy định của pháp luật dân sự. 	
1.2. Ảnh hưởng phát sinh trong quá trình	Các công trình kiến trúc của tư nhân hoặc công cộng phát sinh trong quá trình thi công	Chủ sở hữu hay người sử dụng công trình bị ảnh hưởng	<ul style="list-style-type: none"> Tài sản bị hư hại sẽ được nhà thầu thi công chịu toàn bộ chi phí để khôi phục ngay lập tức về nguyên trạng sau khi hoàn thành các công trình xây lắp. Theo những điều khoản cụ thể trong Hợp đồng xây lắp, nhà thầu 	<ul style="list-style-type: none"> Trong trường hợp ảnh hưởng đến sinh kế của người bị ảnh hưởng, các nhà thầu, đơn vị thi công phải thỏa thuận với các hộ gia đình bồi thường/hỗ trợ cho việc gián đoạn

KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CƯ

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
thi công			được yêu cầu phải hết sức cẩn thận để tránh làm hư hại tài sản khi thực hiện các hoạt động thi công. Trường hợp thiệt hại xảy ra, nhà thầu sẽ được yêu cầu sửa chữa thiệt hại và có thể bị yêu cầu bồi thường ngay cho các gia đình, các nhóm, các cộng đồng, hoặc các cơ quan bị ảnh hưởng ở mức bồi thường được áp dụng cho tất cả các tài sản khác bị ảnh hưởng bởi dự án.	kinh doanh.
V. CÁC TÁC ĐỘNG KHÁC				
5.1. Các thiệt hại khác	Các thiệt hại khác có thể xảy ra trong quá trình thực hiện dự án	Các cá nhân, tổ chức thuộc khu vực dự án	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trường hợp Dự án gây hạn chế việc tiếp cận nguồn lực hoặc cơ sở của người dân, những hộ bị ảnh hưởng như vậy sẽ được nhận bồi thường hoặc hỗ trợ bổ sung cần thiết. ▪ Các quyền được bồi thường và hỗ trợ khác sẽ được cung cấp phù hợp theo chính sách bồi thường này. ▪ Các tác động thứ cấp về sản xuất và kinh doanh hoặc việc người bị ảnh hưởng không thể tiếp cận các nguồn lực tạm thời phải được bồi thường và hỗ trợ theo các nguyên tắc của Khung chính sách tái định cư và chính sách OP4.12 của NHTG. 	

PHỤ LỤC 3 – NỘI DUNG CHUNG CỦA TỜ RƠI THÔNG TIN DỰ ÁN

Nội dung chung của tờ rơi thông tin dự án bao gồm nhưng không giới hạn những điều sau đây:

- Mô tả tóm tắt dự án;
- Kế hoạch thực hiện;
- Tác động của dự án;
- Quyền lợi và quyền của người bị ảnh hưởng;
- Các chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư;
- Các tổ chức chịu trách nhiệm cho tái định cư;
- Thủ tục Phổ biến thông tin;
- Tham vấn với các hộ gia đình bị ảnh hưởng dự án;
- Thủ tục giải quyết khiếu nại; và
- Giám sát độc lập.

Đồng thời, tờ rơi thông tin này cần cung cấp đường dây nóng/ địa chỉ tiếp nhận các ý kiến của người BAH.

PHỤ LỤC 4 – CÁC CHỈ SỐ GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ

Chỉ số	Thông tin yêu cầu giám sát và đánh giá
Giám sát thực hiện đo đạc kiểm đếm chi tiết tài sản bị ảnh hưởng	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Đất đai và tài sản bị ảnh hưởng cần được đo đạc chính xác; kết quả đo đạc kiểm đếm được phổ biến công khai. ✓ Khiếu nại hoặc các câu hỏi của các hộ bị ảnh hưởng dựa trên kết quả kiểm đếm sẽ được giải quyết kịp thời và thỏa đáng.
Giám sát chi trả bồi thường và các hỗ trợ bằng tiền mặt	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bồi thường đất bị ảnh hưởng; nếu áp dụng hình thức bồi thường bằng đất (đất đổi đất với giá trị tương đương) thì đất thay thế có tương đương về diện tích và vị trí cũng như các điều kiện sản xuất, sinh hoạt với thửa đất bị ảnh hưởng hay không, nếu áp dụng hình thức bồi thường bằng tiền thì có đảm bảo nguyên tắc giá thay thế hay không; ✓ Bồi thường cho các công trình bị ảnh hưởng có tương đương với giá thay thế của vật liệu và lao động dựa trên các tiêu chuẩn và đặc thù của công trình, không trừ và khấu hao vật liệu cũ được tận dụng; ✓ Bồi thường cho cây cối/hoa màu có dựa trên giá thị trường hay không. ✓ Các hỗ trợ như đã được đề cập trong RP có được chi trả đầy đủ cho các hộ gia đình hay không; chi trả một lần hay nhiều lần.
Giám sát việc thực hiện cung cấp thông tin và tham vấn cộng đồng	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Các tài liệu dự án có được cung cấp cho cộng đồng (RF, RP, tờ rơi dự án, và các tài liệu khác có liên quan). ✓ Thông tin có được công khai tại nơi công cộng (kết quả kiểm đếm, áp giá, chi trả...). ✓ Những hộ bị ảnh hưởng phải có được tham khảo ý kiến đầy đủ về việc thu hồi đất, chính sách bồi thường, tái định cư, khôi phục mức sống cũng như tiếp cận cơ chế giải quyết khiếu nại hay không. ✓ Các lo ngại, đề xuất... của các hộ bị ảnh hưởng đã được giải quyết như thế nào trong quá trình thực hiện kế hoạch tái định cư.
Giám sát việc thực hiện tái định cư các hộ bị ảnh hưởng	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Xem xét các điều kiện sinh sống, tạo thu nhập tại khu tái định cư như cơ sở hạ tầng (đường, điện sinh hoạt, hệ thống cấp/thoát nước...), sinh kế. ✓ Kế hoạch và thực hiện di dời: tham vấn về phương án tái định cư, tham gia xây dựng kế hoạch di dời, công bố kế hoạch di dời, và hỗ trợ cho hộ phải di dời. ✓ Việc ổn định đời sống, sản xuất sau tái định cư: các hộ ổn định đời sống và phát triển sản xuất như thế nào.
Giám sát việc phục hồi thu nhập, hỗ trợ ổn định đời sống	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Các hỗ trợ phục hồi thu nhập có được cung cấp đầy đủ hay không; hiệu quả của các hỗ trợ phục hồi thu nhập (đào tạo, hỗ trợ tín dụng...). ✓ Các vấn đề mà hộ gia đình đang gặp phải trong quá trình phục hồi thu nhập và ổn định đời sống.
Giám sát và đánh giá mức độ hài lòng của các hộ bị ảnh hưởng	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mức độ hài lòng về kiểm đếm thiệt hại; ✓ Mức độ hài lòng về phổ biến thông tin, tham vấn cộng đồng

